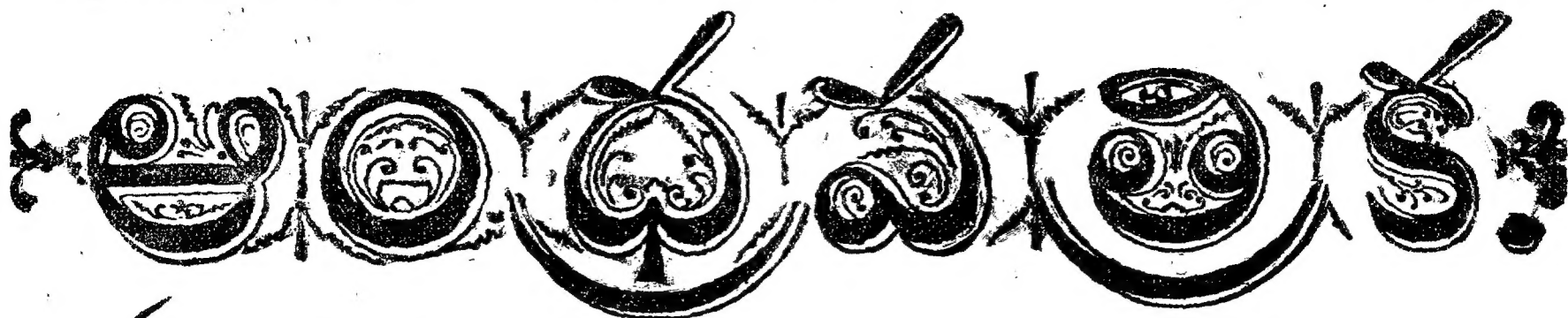

Register No. M. III2.

Post Box No. 212.

వి డి ప త్రి క 1-కి 0-1-6

Telephone No. 544.

ప్రతిది న ము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 11
సంపుటము ౧౧

చెన్న పట్టణము 1924 ఏ నం॥ సెప్టెంబరు నెల 25-వ తేది గురువారము
శ్రీ రక్తాక్షినామ సంవత్సరము, భాద్రపదమాస బహుళ ద్వాదశి ౧౨.

No. 149
సంచిక ౧౪౯

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలవ వేలు యోగ్యతావత్రిములు పొందియున్నది. వంశభాష చీటి చూచి గొప్ప మోహముగలుగుదు.

అమృతాంజనము సకలవిద

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుబొట్ల బాపును,
పార్శవు నొప్పుల బారదోలును, పొట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
చగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

నొప్పులకు నంజీవివంటిది

ఈమందును శుద్ధగానే తెమట వట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి యశాము
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేయును.
విదేశములలో కూడా వాడుచున్నారు.

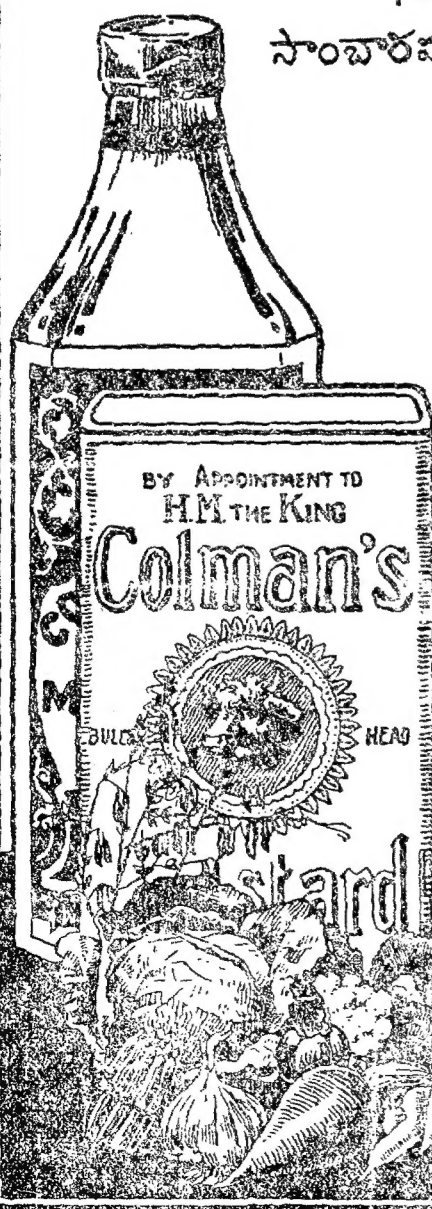

వక-నిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుళెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

కోల్ మాన్సు ఆవపిండి

సాంబారములకు రాజునంటిది

ముమున్నగువాటితో ఉపయోగించి
చుటకు తగినది.

కోల్ మాన్సు ఆవపిండికి సమాన
మైన దెర్తయేలేదు.

చప్పని నోరుగలవారు కోల్
మాన్సు ఆవపిండినివాడిన చప్పనితే
సమమ పోగొట్టుటయే గాక కోటి
యందు నీరుపూయ నట్లు జేయును.

అది మంచి తీర్థ కారి కారణమును
మంచి స్థితిలోనుంచును.

అది మంచి ఆకలిని కలుగజేయును.
డి. ఎస్. ఎఫ్. ఆవపిండి తగ

రపుడెల్వాలలోపావుతుచేయబడును.
ద్రాం ఆవపిండి:— ఈ

రపు డెల్వాలలోను, బుడ్లలోను
పావుతుచేయబడును. పొక్కుకొట్టు
చేయుటకు చైద్యులందరు దీనినే
వాడుచున్నారు.

అన్ని దుకాణములందును, వై
ద్యకాలందును దొరకును.

వెలింగుటన్ సినిమా

20.9.24 శనివారమునుండి 26.9.24 శుక్రవారమువరకు
సాయంత్రం 6.15 ప్రతిదినము 2 ప్రదర్శనములు రాత్రి 9.30
మధ్యాహ్నము 3.15, మధ్యాహ్నము 3.15
బహుమతి యివ్వబడుటకు శని, ఆదివారములందు మాత్రమే
విలువగలబహుమత మివ్వబడును.

మెట్రిగోరాండు

మిగులగుండరమైన మేరిఫీల్డ్స్ మిక్సిల్ సాగరైస్ ప్రియుడు
నార్యకెట్టి పిరిద్దురుచేసయే మెట్రిగోరాండు.

ఇంపీరియల్ సినిమా

హైరోడు, తిరువళ్ళికేజి

20.9.24 శనివారమునుండి 16.9.24 తేది శుక్రవారమువరకు
సాయంత్రము 6.15 ప్రతిదినము 2 ఆటలు రాత్రి 9.30
శని, ఆదివారములలో మధ్యాహ్నము 3.15 కూడ గలదు.

ప్రాన్ సిస్ అండ్ రోజ్ మేరి తెది

13 ఆశ్చర్యములలోనిది. 2 వ భాగము.

వాయువు నొప్పులకు మందు

సీసా 1-కి రు. (౨౦) వి.వి. 1-1-౦

ఆకస్మాత్తుగా గాలిలో గాని, తినుపదార్థములలో గాని
మాయువులను, 1. జ్వరమువచ్చుట, 2. కీళ్లసంయమలో నొప్పులు,
3 కీళ్ల బిగిడియుట, 4. సంయమమును నొప్పులు, 5. శేనుకు
కదలుటకు వీలులేదటలు పర్యంగములు బిగిడియుట మొదలగు
నవి. ఈ మందును కొన్ని పూలుల త్రాగినతోడనే సంది
యించు పోట్లు నొప్పులు పోయి శరీరము యధాస్థితికి వచ్చును.
చాధుల స్థలముల వేడినీటితో గాని, ఇటుకపొడుముతో గాని
గాచి అమృతాంజనము రావలెను.

అమృతాంజనం డిపో, మద్రాసు బొంబాయి.

బెజవాడ మ్యూనిసిపాలిటీ

1923-24 సంవత్సర అడ్మినిస్ట్రేషను రిపోర్టు

బెజవాడ, 18.9.24:—1923-24 సంవత్సరములో జరిగిన పనిని గూర్చి, మాపురపాలకసంఘాధ్యక్షుడు వ్రాసిన యీదిగు పసంగములు పత్రికాపాఠకులు తెలిసికొనుట అవసరమైయున్నందున క్లుప్తముగ నీదిగున బొందుపరచుచున్నాడను.

గతసంవత్సరము మేము సంవత్సరముతో చేసితిమని చెప్పగల ఘనకార్యమును చేసినిచేయుండలేదు. డబ్బులేకపోవుటల న మేముచెప్పులుపడితిమి. పాఠశాలనిర్మాణానికి ఆర్థికతరహా ఖర్చు పెట్టినట్లున ప్రభుత్వమువారు మమ్మును సర్వజనోపయోగకరమైనపనులను చేయనిచ్చుటకే ఆటంకములు కలిగించుచున్నట్లు.

ఇందువలన ప్రజలసౌకర్యమునే ఆదర్శముగనుంచుకొని కాన్సిలర్ల ఉత్సాహము సన్నగిల్లేను. ప్రభుత్వముతో ఆంతరంగికగోష్ఠి తేని కారణమున మాకుచాలాచిక్కలు కలుగుచున్నవి. డబ్బులేకపోవుట అందుచే ఖర్చు పెట్టుటలో వెనుకాడుటవలన ఈసంవత్సర కాలములోని మానసపాలన బహుమందిని మెప్పించుటకపోవుట సహజమేకదా. అయితే దీనివలన మేము ప్రజామోదము బొత్తికొల్పియుతిమని తలంచరాదు. విశేషశ్రమ కోర్చి కాన్సిలర్లు ఈసంవత్సరకాలము పనిచేయుచున్నార. ప్రజాసహాయముగ పరిపాలనను జరుపుటకు గట్టిప్రయత్నముచేయుచున్నామ. తగినంత సామ్యతకపోవుటవలన పట్టణాభివృద్ధికి నలయు అనేకపనులను నిర్వహించుటక పోయితిమి. గవర్నమెంటు ఆస్తులమీద పన్నులను లేయుటకుగాను ఏర్పాటుచేయబడిన ఉపసంఘము సమాజే శిమైఅపనినగ్రముగా పూర్తిచేయుట ఈసంవత్సరము మేము చేసినపనులలో గొప్పదనిచెప్పవచ్చును. ఇందువలనను, జాగ్రత్తగా మా ఆదాయమును వినియోగించుటవలనను పాఠశాలనిర్మాణము దయాపూర్వకముగ మాకు ఒప్పుగింపపెట్టినట్లును ఈసంవత్సరము తీసికేయుటయేగాక కొంతసామ్యము నిలువజూపించగలిగినందులకు మిక్కిలి సంతోషించుచున్నాము.

"వచ్చేది ఇరువదియేండ్లలో గొప్పనగరము కానున్న బెజవాడనంటి వర్తక స్థానమైనట్టియు క్రీకొరిసియున్నట్టియు ఉన్న ప్రదేశమైనట్టియు పట్టణమునకు ఎంతెక్కినీటి తెలుట అత్యవసరము. ప్రస్తుతపరిస్థితులనుబట్టి గవర్నమెంటువారు పెట్టినవరతులు చాలకత్తరమైన వగుటచే డ్రైయింగ్ సీస్టము ఆపబడకలసివచ్చినది. కైల్స్ బెజవాడను నృద్ధికి తెచ్చినవారు నిజమే కాని ఒకవిధముగా చెడగొట్టినది కూడాను. కైల్స్ కంపెనీవాండు పొంచిపొంచి పాఠశాలనిర్మాణపరబట్టి పాఠశాలకు గవర్నరుపేటకు మళ్ళనున్న అన్నిరహదారులను మూసివేయగలిగినది. ప్రస్తుతము ఒకచిన్న గొందివంటి కేటుగుండామాత్రము మార్గము ఉన్నది. ఇదియైనను రోజుకు అనేకపర్యాయములు మూసివేయబడిరహదారికాలయిబుంది కలుగజేయుచున్నది. ఈయిబ్బందిని గూర్చి వ్రాసేదానికింటే అనుభవముమీదనే బాగా తెలిసివచ్చుంది.

ఇప్పటికై నా ప్రభుత్వమువారు కైల్స్ కంపెనీని అలవిగాని బిడ్డగా విడిచిపెట్టుటకుంటే ప్రభుత్వము తెచ్చుకొని కైల్స్ కంపెనీని బలవంతపెట్టి ఓవర్ ట్రైజిని కట్టించి ప్రజలకు కలుగుచున్న ఈ కష్టమును తొలగించుట అత్యవసరము. స్థానికస్వపరిపాలన పూలపాన్సువంటిదిగాదు. ఒకేపారి రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమునకును ప్రజలకును ఒక్కే జవాబుదారీవహించవలసి యున్నది. ఇద్దరి నాజమానులకు జవాబుపెట్టుటకష్టమని ప్రతివానికి తెలియును. ఏలాగోకష్టపడి ఇన్నికష్టపరిస్థితులలోనుండి చూశి కొలది పని చేయుచున్నాము. పరిపాలనసౌష్ఠవముగ నడిపించుటకు తోడ్పడి నటువంటి ఆసీనుసిబ్బందికి మాకొన్నిలువారు కృతజ్ఞులు.

స్వకీయ విలేఖ.

* * *

బెజవాడ మునిసిపల్ వర్క్స్ డివిజను వానాటికి పట్టణములో విశేషాందోళనకు కారణములగుచున్నవి. చైర్మన్ రానుచుండరావుగారివైపు విశ్వాసరాహిత్యతీర్మానము పెట్టుటకుగాను మొత్తం 12 మంది సంతకములుచేసి విట్టింగు పిలవవలసివదిగా చైర్మన్ గారిని కోరిరి. ఆసంతకములు చేసినవారిలో నొకరుగ శీరం నారాయణస్వామి నాయుడుగారు మాడునెలల వరకుగా నున్నవల్ల విట్టింగులకు హాజరు కాకపోవుటచే వారు కాన్సిలునుండి తొలగింపబడిరి. ఇక II మంది కలరు. ఈపద కొండుమందిలోను ఒకరుగ రంగయ్య నాయుడుగారు తమపద వికీటిలో రాజీనామాచిచ్చిరి. సి. రాజగోపాలాచార్యులుగారు, కాన్సిలులోని 10వ వార్డులోనుండి యెన్నుకొనబడిరి. 10వ వార్డు వోటర్లందరు 18.9.24 న సమావేశమై కాన్సిలులో సి. రాజగోపాలాచార్యులుగారి ప్రవర్తననుగూర్చి విమర్శించిరి. వారు రానుచుండరావుగారి వైపు విశ్వాసరాహిత్యతీర్మాన ముపపాదించ ప్రయత్నించుటయు, చైకం సత్కారగ్రహ సందర్భములో కాంగ్రెసు పార్టీ వారందఱు ఆసత్కారగ్రహమునకు తమ మున్నీ పాలిటి (దవ్యసహాయము చేయవలయునని తీర్మానము ప్రవేశ పెట్టుగా తాను ఆ తీర్మానమునకు వ్యతిరేకముగా వోటిచ్చుటయు శ్రీ కాళేశ్వరరావుగారు చెలసాలనుండి వచ్చినపుడు మున్నీ పాలిటివారు, వారికి ఆహ్వానపత్రిక సమర్పించవలయునని తీర్మానింపవలపెట్టుగా తా నందుకు వ్యతిరేకించుటయు, మొదలగు కారణములవలన రాజగోపాల చార్యులుగారు తమవిశ్వాసమును గోలుపోయిరి. కాన చెంటనే వారిని రాజీనామా నీయవలసివదిగా తీర్మానించిరి. రాజగోపాలాచార్యులుగారు, తనను కాన్సిలుకు పంపిన కేటుపేయర్లు తన ప్రవర్తననుగూర్చి విచారించుటకు బహిరంగపథ జరిపినప్పుడు తానుకూడ హాజరై తన చర్యలను సమర్థించుకొనవలసియున్నది కాని అట్లు చేయలేదు.

ఇప్పుడు ఖాళీ అయిన 1, 3, 4, 5, 7 స్థానములకు కాంగ్రెసు పార్టీవారు రాకుండు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. కాని, పరిస్థితులు బాగుగా విమర్శించి బెజవాడ ఓట్లద్దు మార్గస్థిని వినియోగించి శ్రీకాళేశ్వర పంతులుగారి వర్గమునే ఎన్నుకొనడరని నమ్ముచున్నాము.

కో. ఆం.

పశ్చిమకృష్ణాజిల్లా జాతీయోపసంఘాధ్యక్షులగు గంపల గూడెం కుమారరాజుగారు తిరువూరు గ్రామములోని జాతీయ పాఠశాల పోషకార్థము తిరువూరు తాలూకాలోని వివిధ గ్రామములయందు ప్రత్యేక తిరుస్సరాజ్యభంధును. ప్రోగుచేయుచున్నార. ఇంతవఱకు దిగువ వ్రాసిన ప్రకారం వివిధ గ్రామములలో విరాళములను వసూలు పరచినట్లు కార్యాలయమునకు తెలియపఱచిరి.

గ్రామము.	రు. అ. పై
1. ఓట్టిపురము	౬౧-౦-౦
2. కాకర్ల	౨3-౦-౦
3. కొండురూ	౬౦-౦-౦
౪. కంభంపాడు	3౦-౦-౦
౫. రామ్మపాలెం	౧౫-౦-౦
౬. రాజాగూడెం	2౫-౦-౦
7. తిరువూరు	౨౬3-౦-౦
౮. చిట్టేల	౬౧-౦-౦
౯. రోలుపడె	3౦-౦-౦
౧౦. చూరేపల్లి	౨౫-౦-౦
౧౧. కొండవర్గ	౫౦-౦-౦
౧౨. వల్లం పట్ల	3౦-౦-౦
౧3. పూలకెట్టిపాడు	2౦-౦-౦
౧౪. మల్లేల	౧౨౪-౦-౦
౧౫. కేళూడి	౫౦-౦-౦
౧౬. ముత్తగూడెం	3౦-౦-౦
౧7. ఆడవిరామన్నపాలెం	౨౫-౦-౦
౧౮. మేడూరు	౫౦-౦-౦

మొత్తం. ౧౦2౧-౦-౦

ఇందు మింజుమరై వసూలు అయిన మొత్తము రు. ౯౦౦-౦-౦ లు రావలసిన విరాళములు రు. ౧2౧౧-౦-౦ లు.

వేట బాపయ్య,
శ్రీ కార్యదర్శి,
గంపలగూడెం..

మద్రాసు స్టాల్ కాన్ కోర్టు

1923 వ సంవత్సరపు న్యాయసంబంధ 16842 వాడులు.—వి. కున్వస్వామి శెట్టి అందు సకాసు ప్రతివాది.—ఎన్. వెంకటస్వామినాయుడు.

కూనూరు వెల్లింగుటకలోనుండు జపులిన్వాపారము చేయు ప్రతివాదియగు ఎన్. వెంకటస్వామినాయుడికి తెలియ చేయడమేమనగా.

కై చెప్పినవాడులు నీకు 1923 వ సం॥ జులై 12 వ తారీఖున రూపాయలు 78-18-6 కు జపులి విక్రయంచేసిన బాపతుకుగాను నీవు చెల్లించిన పయింకపోను నిల్వ అసలుబాకిన్ని వడ్డీవీ చేర్చి రూపాయలు 48-14-6 కు నీమీద సదరు కోర్టులో సదరు నెంబరులో వ్యాజ్యము దాఖలుచేయుండు నెంబరు 1924 వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల 30 వ తారీఖున సదరు కోర్టు 3 వ జడ్జి వారియందుగా విచారణకు చేసియుండుటవల్ల సదరు తాగి కున నీవు హాజరు కావలసినది. హాజరుకానియెడల సదరు నూటు యొక్క నోపార్టీగా విచారణ చేయబడునని తెలియజేయును.

చెప్పవట్టుం, } ఎ. సూర్యనారాయణయ్య,
24.9.1924. } వాదుల వకీలు.

గాంధీ దైవజ్ఞుడు

బాతకముయొక్క నకలుగాని జననకాల వివరముగాని తెలిపిన 1 సం॥కు, మాసనాటికీ ఫలములు, శాస్త్రీయముగ వ్రాసి పంపుము. రు. 2-0-0 అవును. (వి. పి. 2-4-0) బాతకము ననుసరించిన శ్రేష్ఠ 1 కి రు. 1-0-0. "జయవశీకరణి" తాయె 1 కి రు. 2-0-0 యితరవివరములకును వ్రాయుడు. విలపము. అంజనేయ స్వామిశ్రోతిపాలయము. తిరుత్తని. ఎం. ఎస్. ఎం.

సర్దుకముగు కొత్తమాదిరి నగలుదొరకు స్థానము

ది ఆంధ్రా జ్యాయలరి మానిఫాక్చరింగు కంపెనీ.

హెడ్ క్వార్టర్సు, బెజవాడ. బ్రాంచి 51, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

మావద్దకు అనేకరకములు (కొత్తమాదిరి) గాజులు, మెడగొల్లులు, కానుకలు అడ్డగి వైకాలు మొదలగు బంగారు నగలున్న సవరత్నములు చేసిన అనేకమార్గలు అడ్డగిలు, జడగిల్లులు, నాగరములు, ఉంగరములు, చంపకరములు, పతకములు, మొదలగునన్ని చెండి రైలు కూజాలు, టుప్పుగ్గు, వేలాగిన్నెలు, కాపిసెట్లు మొదలగు పాత్రసామానులను అనేకరకములు కాళ్ళగొలుములు, మొదలగు అన్నివస్తువులు యెప్పుడు సిద్ధముగా యుండును. కాను బంగారమునకున్న చాచివేండికిన్ని రత్నములు మొదలగువాటికి గారంటి యివ్వబడును.

సర్దుకవి వాపసు తీసుకొనబడును.

ప్రాప్తియొక్క: కాకుమాను లక్ష్మయ్యచౌదరి,
శనగపాటి కోటయ్య అండు బ్రదరు,

పాటిహనుపూరులో కొట్లాట

21 వ తేదీని మరల ప్రారంభమయ్యెను

21 వ తేదీ ఆదివారమునాడు పాటిహనుపూరులో హిందువులకు మహమ్మదీయులకు మరల కొట్లాట ప్రారంభమైనది. ఆనాడే ఛేలంపండుగదినము. శారముకోజులకిందట యామండలములో నున్న జలాలాబాదు అను గ్రామమున రావిచెట్టుకొమ్మ కొరకు హిందువులు మహమ్మదీయులను కొట్టుకొనిరి. అప్పుడొక మహమ్మదీయుడు చనిపోయెను. అప్పటినుండియు పాటిహనుపూరులో కావేషాలు ప్రబలుచుండెను. 21 వ తేదీరాత్రి 11 గంటలపుడు ఊరేగింపు జరుగుచుండగా ఆస్థలమునకు ఒక మైలుదూరమున ఒక మహమ్మదీయుని ఎవరో కొట్టిరి. అంతట కొందరు మహమ్మదీయులు చెబ్బలు తగిలినవానిపైనే తేల్చబట్టకప్పి ఒక డోలీలో పరండ్లెట్టి ఊరేగింపుజరుగుచున్నచోటికి తీసుకొనివచ్చి హిందువులు వానిని చంపిరిని అరచిరి. అపుడా గుంపులో 7000 మంది మహమ్మదీయులుండిరి. తక్షణమే ప్రతిక్రియ చేయవలెన. అంతరకును ఊరేగింపు ముందుకు సాగ గూడదని వారందరూ గోలచేసిరి. జిల్లామేజస్ట్రేటును ఉద్యోగమున వెళ్లి సర్దుబాటుచేసి చెప్పగా అప్పటికి ఊరేగింపు ముందుకు సాగినది గాని గుంపులో చాలమంది వెనుకకు పోయి ఆ మహమ్మదీయులను చెబ్బలుతగిలినతావుననున్న హిందువులయొద్దను భయపడుచేయ వారంభించిరి గాని పోలీసువారుగూడ వెంటనే అచ్చటికి పోయి వారిని పాకబోయిరి. ఆరాత్రి మరల నల్లరులు జరుగలేదుగాని ముహూర్త ప్రతిపదిలోను రెండుమతములవారును ఒంటరిగా కనబడినవారిని కొట్టుకొనిరి. ఆస్థలమున పోలీసుభటులు రాజవీధులలో కానిగాయమండిరిగాని ప్రక్కసందులకు జనము చాలలేదు.

5 గుర్రంపై మోచుగా నొక్కచోట చేరగూడదు. కత్తులను కర్రలను పట్టుకొని తిరుగగూడదు మున్నగు ఉత్తరవులను జిల్లా మేజస్ట్రేటు ప్రకటించెను గాని కొట్లాటలు తగలేదు. కాలముండి గాయములు తగిలెను. సోమవారమునాడు తెల్లవారు సరికే ఆల్లరి ప్రారంభమైనది. జిల్లామేజస్ట్రేటు చాలమందిని అరెస్టుచేయించెను. అందులన పగలు 11 గంట లగుసరికి ఆది తగినది. అప్పటికి ముగ్గురు చనిపోయిరి. 42 మందికి గాయములు తగిలెను. సాయంకాలమున కొందరు దుకాణములను తెరచి పక్షి

జిల్లామేజస్ట్రేటు తంతివార
23 వ తేదీని జిల్లామేజస్ట్రేటు దొరతనమునకు తంతివార
వివేకము.

21 వ తేదీరాత్రి కొట్లాటలు ప్రారంభమైనవి. 22 వ తేదీని జిల్లామేజస్ట్రేటు పోలీసులుగ స్థితిరుగుచున్నారు. 23 వ తేదీ జిల్లా ముగ్గురుచనిపోయిరి. 40 మందికి గాయములుతగిలెను. క్రమముగా దుకాణములను తెరచుచున్నారు. కాంతి ఏర్పడినది. ఇది జిల్లామేజస్ట్రేటు తెలిపెను.

23 వ తేదీ రాత్రి జరిగిన కొట్లాట

23 వ తేదీరాత్రి 12 గంటలకు మరల కొట్లాట జరిగినది. హిందువులు దుకాణమును ఒక మహమ్మదీయుని దుకాణమును కొలచెట్టిరి. నష్టముధికముగా కలుగలేదు. అర్ధరాత్రికే చాల క్రమవిస్ఫూల వివరణవచ్చిగాన సందుగొందులలో చిల్లరకొట్లాటు జరిగినట్లు స్పష్టమైనది.

24 వ తేదీ కొట్లాట

24 వ తేదీ ఉదయమున మరల కొట్లాటలు జరిగెను. గురు చనిపోయిరి. మొత్తము 7 గురు చనిపోయిరి. మొత్తము 50 మందికి గాయములు తగిలెను. తెలివీనుండి పోలీసువారు ఆసను పదాతులను కొంతమంది పట్టిరి. 24 వ తేదీనుండి సరికే అకనిష్టములు చేర్చెదని తెలిసినది. జిల్లామేజస్ట్రేటు దుకాణములను గూడ అల్లరులు మోచుగానున్న వీధులలో మోచుగా గస్తితురుగుచున్నారు. చాలమందిని అరెస్టుచేసిరి. ఇది 24 వ తేదీ మధ్యాహ్నము మరలొందరిని గూడ అరెస్టు

అక్ష. 24 వ తేదీ మధ్యాహ్నము మరల గుంపులొట్లాట జరిగినది. మధ్యాహ్నము 12 గంటలు మొదలు ఒంటి గంటవఱకును కొట్లాట జరుగలేదు. పిమ్మట రైలుస్టేషనువద్ద గొప్పగలభాజిరి. అప్పుడే తెలివీనుండి రైలువచ్చినది. కోహిల్ గుండుడివిజయమనరు మకాయుగా రైలులోనుండి దిగి మోటారుబండి నెక్కిన. అబండిలోనుండియే పునామును రాజాగారును

మరలొందరు హిందువులను దిగిరి. అపుడు 50 మంది మహమ్మదీయులు వారి నందరిని కొట్టుటయే గాక కమాననరు మోటారుబండిని గూడ విరుగగొట్టిరి. నిరాయుధులగు పోలీసువారిని తరిమిరి. పోలీసు సమయినప్పటికైన అచట నుండి నడుగన నతడు రెండుసార్లు తుపాకిని కాల్చెను. వెంటనే కంటరులు పారిపోయిరి. అంతట రైల్వేపోలీసువారును ఆస్థికభటులును సాయములై వచ్చి వారిని తరిమిరి. అంతటితో రైలుస్టేషనువద్ద నెమ్మది కలిగెనుగాని పట్టణమున మరలొందరు పోలీసు సాయంకాలము 4 గంటలవఱకును చాలగలభాజిరిగెను. నిన్నమధ్యాహ్నము మరలయిద్దరు చనిపోయిరి. మొత్తము తొమ్మిదిమంది చనిపోయిరి. వారిలో 6 గురు మహమ్మదీయులు. 100 మందికి గాయములు తగిలినవి. లక్ష్మీలోను పాటిహనుపూరులోను గలభాట ఒక్కమోత్రుగానే జరిగెను. ఏసండులో నో పదిమంది ఒకమతమువారు చేరి ఒంటరిగా ఎచ్చుచున్న ఆస్థలమునకు కత్తులతో పాడుచుట కర్రలతో కొట్టుటయే చాల చోట్ల జరిగినది. రెండుమతములవారును గూడ యాభివృద్ధిచే ఆనలంబించిరిగాని ఎదుట బడి మొత్తముగా రెండుపక్షములు కొట్టుకొనలేదు. రైలుస్టేషనువద్ద 50 మంది మహమ్మదీయులుమాత్రమే గుంపుగావచ్చిరి. (ఆ. ప్రె)

వాతావరణస్థితి

1924 సం॥ సెప్టెంబరునెల 25 వ తేదీ గురువారము

ముఖ్యజిల్లాలు	గత 24 గంటలలో అత్యధికవర్షపాతము	గత 24 గంటలలో అత్యల్పవర్షపాతము	గత 24 గంటలలో సగటు వర్షపాతము	గత 24 గంటలలో అధికమైన వర్షపాతము	గత 24 గంటలలో అల్పమైన వర్షపాతము
గోపాలపురం	88.8	77.0	0.60	21.65	44.96
విశాఖపట్టణము	88.5	78.0	1.75	18.59	87.09
కాకినాడ	86.9	76.5	2.39	25.78	89.09
మచిలీపట్టణము	89.3	75.5	4.25	25.06	41.59
కర్నూలు	25.01
బళ్లారి	87.7	71.9	2.41	12.52	20.51
కడప	81.28
నెల్లూరు	86.3	75.6	1.74	14.72	87.98
మద్రాసు	79.7	75.0	3.94	20.15	50.74
కడపూరు	77.8	73.2	4.37	12.19	52.94
నెలము	78.4	71.8	0.62	15.70	89.30
కోయంబట్టూరు	80.0	71.3	0.02	23.40	22.29
తిరుచునాపల్లి	80.8	72.7	0.25	10.75	88.18
నాగపట్టణము	78.7	74.7	1.08	7.92	54.98
మధుర	8.0	73.	0.14	16.0	38.58
పాంబన్	89.0	78.7	...	2.45	87.00
తిరునల్వేలి	1.61	4.95	28.84
తిరువేండ్రము	78.6	74.3	4.18	64.69	64.51
కొచ్చిక్	82.6	73.6	1.2	128.60	114.51
కాళికట్టు	83.7	74.1	0.08	134.74	117.16
మంగళూరు	85.2	73.6	1.11	128.00	125.69
బెంగళూరు	72.3	66.6	1.96	20.40	85.37
మెదక్ కార	74.6	68.0	0.35	189.54	125.4
కొడైకనాడ్	57.5	51.4	0.19	38.72	62.16

మచిలీపట్టణమునందు 4.25, కాకినాడముందు 4.39, విశాఖపట్టణమునందు 1.75, గోపాలపురమునందు .60 వర్షము కురిసెను. కాకినాడలో పగవేడిమి 81, మచిలీపట్టణమునందు రాత్రివేడిమి 21 తక్కువగా నున్నది. బళ్లారిలో 24.1 వర్షము పడినది. మద్రాసులో 3.94 నెల్లూరులో 1.74 వర్షము పడినది. మొత్తము పైని వర్షము తక్కువ యగమూలము గలవు. రాత్రిమునందు ఎక్కువవర్షము నింకను కొంతకాలము కురియుచుండును.

సీ. ఆర్. నాపూరు.

కాకతీయప్రభుత్వము.

యలమందకోశేశ్వర

శాసనావళి

శ్రీమత్కోశేశ్వరస్వామివారి దేవాలయము గుంటూరు జిల్లా నర్సరావుపేటతాలూకా కోటప్పకొండమీద గలదనువిషయము సర్వజనవిదితమేకదా. అచ్చటికష్టవిషయములు 5-7-24 తేదీన ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము ప్రకటించితిని. ఇప్పుడు యావిషయమై చంద్రాసు ఓడియంటల్ బ్రెరిమంచి సాధ్యమైనంతవరకు శాసనముల (కాపీలను) సంగ్రహించితిని. తదివరములను క్రమముగ ప్రకటింపదలచి యీ క్రిందివారినిగూర్చి సామాన్యముగ ప్రకటించుచున్నాను.

(1) శ్రీ మన్మట్టి నాయకుడు గారు 1050 సం॥ లు ఉత్తరాయణ సంక్రాంతి నిమిత్తం కొంతభూమి నిచ్చి గుడికట్టించునవహాపురుషుడని శాసనముందు కలదు.

(2) వెలనాటి రాజేంద్రచోళగొంకిరాయని భార్యయైన దామదేవిగారు కోటప్పస్వామివారి కొండపడవటిభాగమున స్వామివారికి ఆఖండద్వీపమునకు గాను 165 ఎకరములు భూమిని యానాముగా యిచ్చినట్లు శాసనమునందు కలదు.

(3) 1818 సం॥ అనగా బహుధాన్య నామసంవత్సరపువ్య శు గిలు బుధవారం శ్రీ కోశేశ్వరునకు శ్రీకృష్ణదేవరాయల యనుమతినిమిత్తం తిమ్మరుసు శ్రీ స్వామివారి ఆలయములో జరుగవలసిన వైభవమునకు గాను కొండకాపురను గ్రామమును దేవున కర్పించిరి. (యిది దక్షిణభాగమున యలమంద కొండక్రింద యున్నది.

(4) ఇంకొక మహాపురుషుడు 1055 సం॥ ఉత్తరాయణ సంక్రాంతినిమిత్తం బోలినాయకునికొడుకు శివనాయకుడు దేవునికి ఆఖండద్వీపమునకు 165 యకరములు యిచ్చి నని శాసనము కలదు.

(5) ఇంకొక మహాపురుషుడు పెద్దిపెట్టి కొండపెట్టి గాడుబోయిడు శాశ్వతముగా స్వామివారికి యిచ్చినభూమి 165 యకరములు అని వున్నది.

(6) 1060 సం॥ శకమున ఉత్తరాయణ సంక్రాంతి నిమిత్తం పెద్దకొండప్ప నాయుడు తనతండ్రి దనడుబరినాయకుని పేర ధర్మార్థముగా శ్రీ కోశేశ్వరస్వామివారికి యిచ్చినది అఖండప్రతినిమిత్తం యిచ్చినభూమి 165 యకరములు అని శాసనమున వున్నది.

(7) 1091 సం॥ ఉత్తరాయణ సంక్రాంతినిమిత్తం సాని పోలను తమతల్లి ముద్రవల్లి పేర ధర్మార్థముగా స్వామివారికి యిచ్చినది 165 యకరములు అని శాసనము వున్నది.

(8) 1055 సం॥ ఉత్తరాయణ సంక్రాంతినిమిత్తం ప్రోలినాయకుని కొడుకు ధర్మార్థముగా స్వామివారికి యిచ్చిన భూమి 165 యకరముల భూమి అని శాసనము వున్నది.

(9) 1095 సం॥ ఉత్తరాయణ సంక్రాంతినిమిత్తం వక మహాపురుషుడు 165 యకరములు యిచ్చినట్లు శాసనము వున్నది.

అలయమునందున్న ప్రతిమలు:—

- (1) నాగకన్నీయప్రతిమ గ.
 - (2) దుర్గదేవత ప్రతిమలు ౨.
 - (3) నెమలివాహనము ప్రతిమలు ౨.
 - (4) పరమేశ్వరప్రతిమ గ.
- మొత్తము ప్రతిమలు ౬.

కలకత్తా మార్పాడినతం

హోతీలాల్ మ హేశ్వరిగారి భూదానము

తిరుచునాపల్లి, సెప్టెంబరు 24:—తిరుచునాపల్లి జిల్లా ఉపయోగము తాలూకా వాలకురిచి గ్రామములో 381 అచిద్రావిడిల ఉపయోగము కొరకొక పల్లె కలదు. కలకత్తా మార్పాడి రిలీఫుసంఘము తాలూకా హోతీలాల్ మ హేశ్వరిగారు నిర్మించిరి. కలకత్తా మార్పాడినతం అని పల్లెకు చేరా బెట్టుబడెను. పల్లెఅంతయు సుమారిత ఎకరముభూమి విస్తీర్ణము గలది. (ఆ. ప్రె)

రామహరి డి. జి. 1-3 ౨. 0-౪-0

ఈ భూమిని నీటితో కలిపి కట్టించిన శాసనములనుగా దునిమములలో మొదలంట రాతిపోవును. దీనివలన చక్కముగా పెక్కుడు, ముంటుంటుండు, శాసనముల రాతిపోవును

మహాత్మని మహాపవాసది

నేడు ఎనిమిదవదినము

మహాత్మని ప్రధాన వ్యాసము

వల్లభాయీపటేలు, రాజగోపాలాచారి, డాక్టరు ఆసినిసింట్, చింతామణి, హాలిలూబాభాయిశామల్లాసు, చౌదరివహబుద్దీన్, మణిలాలు కొఠారిగార్లు 25వ తేదీ ఉదయమునకు ఢిల్లీ చేరెదరు.

మహాత్మని ప్రధాన వ్యాసము

ఉపవాసదీక్షకు కారణము

“నేను దీర్ఘకాలము చేయకుండ ఈదీక్షను బూనలేను. అసహాయోద్యమమును ప్రారంభించి నష్టపడుచున్నాను. నేను నా ప్రాణమునే పణముగా పెట్టితిని. నేను కనులు మూసికొని దానిలోనికి ఉరుకులేదు. దానివలన చాల ఉపద్రవములు కలుగునని చాలమంది నాకు ముందుగా తెలిపియున్నారు. మానవుడు అల్పము. ఫలితము సత్యమేనని తెలిసికొనజాలడు. తన ప్రార్థనల కిది ఫలితమని ఆతడు తలచునది వాని అహంభావముయొక్క ప్రతిధ్వనియే యగుచుండును. సర్వేశ్వరుడు మానవునికి సరిగా చేయూత నిచ్చి నడిపించుటకు ఆమానవుడు కేవలము పరిశుద్ధుడుగానుండినగాని భగవంతుడు కరావలంబన మొనగడు. ఏమాత్రము దుష్ప్రితులను మానవుడు క్రిందబడుచునే యుండును. అట్టిచిత్తశుద్ధి నా కింకను గలుగలేదు. కావుననే నేనిటుల పడుచు లేచుచు నున్నాను. నా ఆత్మను గూర్చియు నితరులనుగూర్చియు ప్రయత్నములను (పరిశోధనలను) చేయుచుండినగాని నేను వైకి లేవజాలను. అందుల కిక పేరుసాధనములేదు. భగవంతుడు కల్యణరహితుడని నాకు గట్టిపట్టుకముగలదు. గాన మానవప్రకృతిగూడ సహజముగ నట్టిదేయని నేను నమ్మెదను. శరీరములు అనేకము, అత్యవకము. సూర్యకిరణములు అపరిమితము. వానికి స్థానముగ సూర్యుడు ఒక్కడే. ఈ కారణముననే ఉత్తములగు పుణ్యపురుషులనుండియు అధములగు పాపాత్ముల నుండియుగూడ నేను విడిపోజాలను. కావున నాకు యిష్టమున్నను లేకున్నను మానవజాతి సంతను నా ప్రయత్నమున కలుపుకొనుట తప్పనిసరియేయగుచున్నది. ప్రయత్నము మానుట అసలే ఏలులేను. జీవయాత్ర అనగా ప్రయత్నపరంపరలు. ఒక్కొక్క జీవితమున అనంతము లగు ప్రయత్నములు జరుగుచుండును. అసహాయోద్యమము ప్రమాదకరమగు ప్రయత్నము (ఎక్స్పర్మెంటు - పరిశోధన) అని నేనెరుగుదును. అది ఒక్కొక్కపుడు చాల అసహజమును, క్రూరమును, పాపకరమును గూడనగును. చాలచోట్ల దానిపట్టి మను నేను ద్రువపరచితినిగాని కొట్లకొలది ప్రజలచే దాని ననుష్ఠింపజేయుటలో పొరబడుటకు చాల నవకాశముండెను. గాని కఠినవ్యాధులకు కఠినచికిత్సలను చేయకతప్పదు. అరాజకము మున్నగు మహానరకములు దేశమున కలుగకుండ జేయవలెనని దౌర్జన్యవిరహిత మగు అసహాయోద్యమము సవలంబించుటయే విధి. దౌర్జన్యమును బహిష్కరించుటచే నా ప్రాణమును త్రాసులో నుంచవలసివచ్చి

నది. రెండేండ్లక్రితము పరమమైత్రితో నుండిన హిందువులును మహమ్మదీయులును ఇప్పుడు చాలచోట్ల కాట్లకుక్కలవలె కొట్లాడుచుండుటచే వారవలంబించిన అసహాయదీక్ష. దౌర్జన్యవిరహితము కాదని నిరూపణయైనది. బొంబాయిలోను చౌరీచౌరాలోను మరిచాలచోట్లను జరిగిన పనులవలననే నేనివిషయమును చూచాయగా గ్రహించితిని. అప్పుడు నేను తపముచేసితిని. అది తాత్కాలికముగ మాత్రమే పనిచేసెను.

అతిదారుణము

ఇంత దారుణముగా మతకలహములు మరల తలచూపునని నేనెన్నడును తలపోయలేదు. కోహాటు దురంతముల వార్తను వివజాలకపోతిని. “ఉపన్యాసములవలనను నీతిబోధలవలనను లాభము లేదు. గట్టిసాధనమును ఆలోచించవలెను” అని నేను సబర్కతినుండి ఢిల్లీకి బయలుదేరు సమయమున శ్రీమతి సరోజినీగారు నాకు వ్రాసెను. ఆ బాధ్యతను ఆమె నాపైన వేయుట యుక్తమే. ప్రజలలో అపరిమితముగ నూతనోత్సాహము కలిగించినవాడను నేనేకదా? గాన ఈనూతనోత్సాహము ఆత్మనిర్భాలనసాధనముగా పరిణమించినది గాన దానికి సాధనమును కనిపెట్టుటగూడ నావిధియే యగును. “నేను గట్టి పరిశ్రమచేసి ఆసాధనమును కనిపెట్టెద” నని ఆమెకు వ్రాసితిని.

ఏది ఆసాధనము?

వట్టి ప్రార్థనము యిత్తడిమోతవలె నిష్ఫలము. ఇట్టి దీర్ఘోపవాసమే అట్టిప్రక్రియ యను విషయమునాకప్పుడుబాత్తుగా తెలియదుగాని నా ఆత్మ పరివేదనమును తొలగించుట కెంతటి దీర్ఘోపవాస దీక్షయైనను అల్పమే యగునని మాత్రము నేనెరుగుదును. నేను తప్పుచేసితిని? తొందరపడితిని? పాపమునకు లొంగితిని? ఏమో! ఏని నన్నిటినిగూడ నేను చేసియుండవచ్చును. వేనినిగూడ చేయకయే యుండవచ్చును. నా కది యేదియను నిర్ధారణగా తెలియదు. కాని నాకనుల ఎదుట జరుగుచున్న కార్యములు మాత్రము రూఢిగా తెలియును.

అహింసా సత్యముల సవలంబించిరా?

నిజముగా దేశీయులు అహింసను సత్యమును

అవలంబించి యున్నచో వారిట్లు కొట్లాడుదురా? ఇట్టి దుస్థితి సంభవించునా? నా బాధ్యత ఎచటనో కలదనుట స్పష్టము. అమేతీ, శాంభలు, గుల్బర్గా కొట్లాటల సమాచారములను వినినపిమ్మట నాకు చాలకలవరము కలిగినది. నా మిత్రులగు హిందువులును మహమ్మదీయులును అమేతీ, శాంభలు కొట్లాటలను గూర్చి వ్రాసిన వృత్తాంతములను నేను చదివితిని. గుల్బర్గాకు వెళ్లిన హిందూ మహమ్మదీయులముత్రాలు కలిసి వ్రాసిన

వృత్తాంతమునుగూడ నేను చదివితిని. అత్యధికమగు మనఃకోభతో నేను వ్రాయుచుంటిని గాని నివారణోపాయ మేదియను నాకు గోచరింపలేదు. అంతలో కోహాటు దురంతముల సమాచారము వినవచ్చుటచే నా హృదయమున గొప్పమంట ప్రజ్వలించినది. ఏమి చేయవలెను?

రెండురాత్రులు చాల మనోవ్యధతో పరితపించితిని. 17 వ తేదీ బుధవారమునాడు నాకు సాధనము గోచరించినది. సత్యాగ్రహ శ్రమమున నేను తపమొనరించుటయే సాధనమని పొడగట్టినది. తెలిసియు తెలియకయు చేసినపాపముల నన్నిటిని తమింపుమని ప్రతిదినమును ఉదయమున ప్రేమ మూర్తియగు శివుని మేము ప్రార్థించుచుండుము. తెలియక చేసిన పాపములను తమింపు మని త్వత్ హృదయుడైన దేవదేవుని ప్రార్థించుటయే నా తపము. నన్ను ప్రేమించుచున్నామని తెలియెడు హిందువులకును మహమ్మదీయులకును అది యొక ప్రబోధనము. నిజముగా వారు నన్ను ప్రేమించుచున్నచో, వారిప్రేమకు నే నర్హుడనై నచో, హృత్కమలమధ్యమునుండి భగవంతుని కూలద్రోసిన మహాపాతక మొనరించినందులకు వారందరును నాతోపాటు తపము నలుపవలెను. ఒకరి మతము నొకరు దూషించుట, అవాచ్యములను పలుకుట, అసత్యముల నాడుట, నిర్దోషులతలలు పగులగొట్టుట, దేవాలయములను మసీదులను పాడుచేయుట, మైలపరచుట మున్నగు దుష్కార్యములను చేయుటయే హృదయవీతమునుండి భగవంతుని తొలగించుటయని గ్రహింపదగును. మన దేశమున జరుగుచున్న యీ మతకలహములను చూచి ప్రపంచమున కొన్ని దేశములవా రానందించుచున్నారు. మరికొన్ని దేశములవారు విచారించుచున్నారు. మనము కలిరాజుదుర్బోధనలకు లొంగి పోతిమి.

మిరు చేయవలసినతప మేది?

హిందువులును మహమ్మదీయులును చేయవలసినతపము ఉపవాసదీక్ష గాదు. కొట్లాటలను మానుటయే. హిందువులు మహమ్మదీయులపై నను మహమ్మదీయులు హిందువులపై నను ద్వేషమును వదలుటయే గొప్పతపము. ఏవధుగాని మతధర్మములను వదలవలెనని నేను కోరను. మతధర్మములు సామాన్యములుగావు. కఠినతమములు. తాము చేయుచున్న పని మతధర్మమే యగునా? అనువిషయమునుమాత్రము బాగుగా రెండుమతములవారును ఆలోచించుకొనవలెను. ప్రాపంచికలాభముల కొరకు మీరు కొట్లాడగూడదుగాని నేను ఉపవాసదీక్షను బూనితి నను కారణమున నెవ్వరును మతధర్మములను వదలుకొన గూడదు. అందువలన నాకు మరింతదుఃఖమే కలుగును గాని చిత్తశాంతి కలుగదు.

నా తపము దైవసంబంధము

నేను దైవమునుగూర్చి తపము చేయుచున్నాను. ఆవిషయమున నే నెవ్వరితోడను ఆలోచింపలేదు. ఆనాడు చాలసేపు నాకడనుండిన హక్కి అబ్దుల్లాఖాను సాహేబుగారితో గూడ నేనాలోచింపలేదు. భక్తుడు భగవంతుని వేడ బూనినపుడు అచట మరియొకమానవునికి ప్రసక్తి లేదు. ఇంకొక మానవుని భక్తుడు సంశయ ముండిన నడుగవచ్చు

నుగాని నాకెట్టి సంకయమునులేదు. మిత్రులు నన్ను వారివ జూచెదరుగాని అట్టి విషయములలో ఆలోచన కవకాశములేదు. శ్రీరామచంద్రుడు కాంతారవాన మొనరింప నిశ్చయించుకొనినపుడు తల్లి కొనల్యాదేవి కన్నీరు మున్నీరుగా వడ్చినను, వసిష్ఠాది మహర్షులు వారించినను గూడ చలించలేదు. దేశీయులందరు నేకమై మొరలిడినను తాను వెడలిపోయిన తండ్రి జీవించినని తెలిసియున్నను గూడ నాధీరోదాత్తుడు సంకల్పమును మార్చుకొనలేదు. ఈవిషయము లన్నియును క్షణభంగురములు. శ్రీరామచంద్రుడు డటుల శిలాహృదయుడై ఆకర్షణలన్నిటి నతిక్రమించుకొనడచో హిందూమతము శ్రేష్ఠత్వమును గోల్పోయియే యుండును. తాను మానవసేవ చేయవలెననినను మానవప్రపంచమున కాదర్శప్రాయుడు కావలె ననినను తాను గట్టిదీక్షను బూనక తప్పదనియే శ్రీరామచంద్రుడు డటుల కృతనిశ్చయము డయ్యెను.

మహమ్మదీయునియింట తపము చేయవచ్చునా? హిందువునగు నేను మహమ్మదీయుడగు మహమ్మదాల్ గారియింటనుండి తపముచేయుట సరియగునా? దోషముకాదా? అందుదోషమేమియునులేదు. నేను ఎవ్వరిపైనగాని ద్వేషముతో తపముచేయుట లేదు. నేను మహమ్మదీయుని యింటనుండి తపము చేయుచుండుటచే నాకు తమపై ద్వేషము కలదని మహమ్మదీయులు. దుర్భ్రమజెందుటకుగూడ అవకాశములేకుండ పోయినది. ఇప్పటిస్థితిలో నాతపమునకు మహమ్మదీయగృహమే సముచితస్థలము.

మహమ్మదాల్ గారెవరు? అంతకు రెండురోజులకుముందు మే మిరువురమును స్వంతవిషయమునుగూర్చి మాటలాడుకొనినపుడు నాకుగలదంతయును వినియదియే - మీకు గలదంతయును నాయదియే అని నేను తెలిపితిని మహమ్మదాల్ గారియింట నాకు ఆదరణ జరిగినటుల మరెచ్చటనుగూడజరుగలేదనికృతజ్ఞతాపూర్వకముగా నేను తెలుపుచున్నాను. నానోట మాట రాకముందే వారు సర్వమును కనిపెట్టి సిద్ధపరుచుచు కనుసన్నల మెలగుచున్నారు. నాకు సౌఖ్యమును కలిగించవలెనను చింతకంటె వారికుటుంబమువారి కందరికిగూడ నేరుచింతయే లేదు.

డాక్టరులు అయూచితముగా నా శరీరరక్షణభారమును డాక్టరులు అన్నానీ, అబ్దులురహమానుగార్లు తలపై వేసికొనిరి. వారనుదినమును నాశరీరమును పరీక్షించుచున్నారు. నాజీవితకాలమునందు పెక్కు సార్లు నేను చాలసౌఖ్యము ననుభవించితిని. ఇప్పుడు మరల నట్టిమనమగుసౌఖ్యదశ నాకు లభించినది. వారికి నాపైగల ప్రేమ పొంగి పారలుచు అమృతపానసదృశమై యుద్బాధను పూర్తిగా తొలగించు చున్నది.

ఇందువలన హిందువుల కవకారము కలుగునా? నేను నిరంతరమును మహమ్మదీయులమధ్య నుండుటచే హిందువుల భావములను గ్రహింపగల శక్తి నాకు లేకుండ పోవునని కొందరు గుజగుజలు పోవుచున్నారని వింటిని. నామానసమే హిందువుల మానసము. నాశరీరమునందలి ప్రతి అణువును హిందూమతమై యుండగా నేను హిందువుల

మధ్య నుండవలసిన అవసరమేమి కలదు? ప్రతికూల పరిస్థితులలో నా మతదీక్ష వికసింప జాలకపోయినచో నాకుగల మతభక్తికడు నీచమని చెప్పకలేప్పదు. హిందువుల ఆవశ్యకతలు సహజముగనే నాకు గోచరించును. మహమ్మదీయుల చిత్తవృత్తి నేను గ్రహింపవలసియున్నది. గాన వారిసాహచర్యము నా కధికమైనకొలదియే వారి విషయమున నేను న్యాయముగా మెలగగలుగుదును.

గాఢమైత్రికొరకు ప్రాణములనైన సర్పించెదను రెండు మతములవారికిని గాఢమైత్రిని కలిగించుటకు నేను సాధనభూతుడను కాగోరెదను. అందులకు నారక్తము సహాయకమగునని సంతోషపూర్వకముగా నాప్రాణముల సర్పించెదను. నాకు హిందువులపై నెట్టిప్రేమ గలదో మహమ్మదీయులపై గూడ నట్టిప్రేమయేకలదని ముందుగా వారు గ్రహింపగలిగిన గాని నాప్రాణముల సర్పించిన ప్రయోజన ముండదు. సర్వజీవులను సమముగా ప్రేమింపుమని నామతము బోధించుచున్నది గాన నా కట్టికత్తి నొనంగు మనియే యాశ్చర్యని ప్రార్థించుచున్నాను. ఇట్టి సర్వసమత్వము సిద్ధించుటకు గూడ నీతపమే సాధనమని నేను నమ్ముచున్నాను. అందువలననే స్వార్థరహితమగు ప్రేమ కలుగగలదు.

పత్రికానిర్వహణము రెండు మూడువారములవరకును పత్రికలకు వ్యాసములను వ్రాయనుగూడదు చెప్పనుగూడదని డాక్టరులు కఠినముగా నాజ్ఞాపించిరి. గాన నేను విరమింపవలసి వచ్చినది. ఎంగు యిండియాపత్రికకు ఆంధ్రానుగారును, నవజీవనపత్రికకు మహాదేవదేశాయిగారును వ్రాసెదరు. - అని మహాత్ముడు వ్రాసెను. (ఎంగుయిండియా)

* * * * *

నిన్నటి ఆరోగ్యవార్త

న వ జీ వ ను

“నేడు 24 వ తేదీ 7 వ ఉపవాస దినము” మహాత్ముడు కొంచెము నీరసముగా మాత్రము కనబడెను. 23 వ తేదీరాత్రి బాగుగా నిద్రపట్టినది. 2 పైంటులనీరు త్రాగెను. ఇంకను ఉత్తరములను వ్రాయగల దార్ధ్యము మహాత్మునకు కలదు. నాయకులసభకు వచ్చుప్రముఖుల కొక లేఖను నవజీవనపత్రిక కొక అద్భుతమగులేఖను 23 వ తేదీని మహాత్ముడు స్వయముగా వ్రాసెను. 23 వ తేదీని 136 గజములనూలు వడికెను.

డాక్టరుల ప్రకటనము “24 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 12 గంటలతో 7 వ రోజు ఉపవాసము పూర్తియైనది. 7 రోజులు ఉపవాసము పూర్తియైనందున నీరసము కొంత హెచ్చినను అనుకొనినంత హెచ్చుగా నుండలేదు. 21 వ తేదీని - 94 పౌనుల - 2 అవున్సులును 23 వ తేదీని - 93 పౌనుల - 12 అవున్సులును మహాత్ముడు తూనికలో తూగెను. 24 వ తేదీ నుండి సాయంత్రము బండిలో పికారు వెళ్లుటగూడ మానివేయవలెనని డాక్టరులు తెలిపినందున పికారుడ నిలిపివేయబడెను.

మహాత్ముని ప్రకటనము నాయకులసభకు నేను రాజాలక పోవుచున్నందులకు చాల చింతిలుచున్నాను. నా ఉపవాసమే చాల ఆందోళనమును కలిగించెనని నే నెరుగుదును. నారాక మరింత విచారమును కలిగింపగలదు. నేను సశరీరుడనై ఆసభలో నుండజాలకపోయినను నా ఆత్మ అచటనే యుండగలదు.

నా ఉపవాసదీక్షవలననే నాయకులుసమావేశమగుచున్నారు. సభకువచ్చినవారందరును హృదయశోధన గావించుకొని నిర్భయముగను ధారాళముగను సత్యమును తెలిపెదరని నమ్మెదను. అనవసర విషయములను వదలి ముఖ్యవిషయములనే చర్చింతురని నమ్మెదను. ఎవ్వరును గూడ తమమతధర్మములను విశ్వాసమును కొంచెమైన వదలగూడదు. వదలినచో నాకు చాల విచారము కలుగును. మనఃపూర్వకమగు శాంతి కలుగవలెను గాని అజ్ఞకులబొంతవలన నేమియును లాభము లేదు. మనస్సులుకలియవలెను. అందులకు మనఃపూర్వకముగా దాచరికము లేకుండ మాటలు జరుగవలెను.

దేవాలయములనుపాడుచేయుట తమధర్మము. మహమ్మదీయుడు గాని మహమ్మదీయమతము నవలంబించిన అన్యమతస్థుడుగాని మహమ్మదీయమతమును వదలి అన్యమతమును అవలంబించినచో వానిని శిక్షించుట తమవిధి. అని మహమ్మదీయులు తలచినచో ఆనంగతిని వారు దాచకుండు గొంతె తి తేలువలెను. మసీదులయెదుట వాఙ్మములను ప్రోగించినచో బలవంతమున దాని నాపుట తమ విధియని వారు తలచినచో అవిషయమును స్పష్టముగా తెలుపవలెను. అటుల వారు స్పష్టముగా చెప్పినచో నేను వారిని గౌరవించెదను. ఈదౌర్భాగ్య దేశమున కిక శాంతికలుగదని నాకపుడు స్పష్టమగును. అట్లు నిజమును తెలిసికొనుటకే నేను సంసిద్ధుడనగుదును గాని యితరుల ఒత్తిడివలన మతసంబంధములగు సమ్మకములను మహమ్మదీయులెవ్వరుగాని మరుగుపరచినచో నేను సహించజాలను.

“మసీదులను పాడుచేయవలెను. గోహత్య చేయకుండ మహమ్మదీయులను నిర్బంధించవలెను” అని హిందూమతము విధించెనని హిందువు లెవ్వరును చెప్పజాలరని నే నెరుగుదును. ఈషనులు చేయుట పాపమని నేనెరుగుదును. ఐననుగూడ హిందువులు వానినే చేయదలచినచో ఇతర మతములవారి దేవళములను పాడుచేయుటయు బలవంతమున గోవధలను మూసిపించుటయు తమవిధియని తలచినచో వా రావిషయమును స్పష్టముగా తెలుపవలెను. దుఃఖనిమగ్నమగు నీదేశమున కిక శాంతి కలుగదని నేను స్పష్టముగా నపుడుగ్రహింపగలుగుదును.

నేనుపవసించుచున్నానను కారణమున ఎవ్వరును ఏవిషయమును మరుగుపరచగూడదనియే నేను స్పష్టముగా తెలుపుచున్నాను. మాయసమాధానమువలన నాదుఃఖము మరింత అధిక మగును. అపుడు నాస్థితి మరింత దుర్భరమగును. గాన నా ఉపవాస విషయమును సభ్యులు పూర్తిగా మరచిపోయి చర్చింపవలెను. అది అసాధ్యమని సభ్యులకు తోచినచో దీక్ష ముగియవరకును సభను నిలువదగను” అని మహాత్ముడు ప్రకటించెను.

నాయకులరాజ్

నేడు (25 వ తేదీ) ఉదయమున డాక్టరు బిశెంటు, బెల్గాంవాలా, జయకర్, సరళాదేవి, చౌదరాణి, పురుషోత్తమదాసు టాండునుగాల్ల ఢిల్లీ చేరిరి.

రాజగోపాలాచారిగారు 24 వ తేదీకి అహమదాబాదు చేరిరి. వల్లభాయి, కొథారి, ఆచారి గార్లు 23 వ తేదీ ఉదయమున అహమదాబాదు నుండి ఢిల్లీకి బయలుదేరిరి.

కార్మికసంఘము

అహమదాబాదు కార్మికసంఘ సభ్యులందఱును తీర్మానములలో మహాత్ముని ఆశీర్వాదమును కోరి ప్రార్థనలు కావించవలెనని కార్యదర్శి 24 వ తేదీని కరపత్రములను ప్రకటించెను.

సర్వెంటుస్ ఆఫ్ యిండియా సంఘసభ్యుడు డాక్టరు జగదీయాగారు 23 వ తేదీ ఉదయమున పూనానుండి ఢిల్లీకి బయలుదేరిరి.

తనకు ఆహ్వానమే రాలేదు. తాను సభకు వెళ్లదలచుకొనలేదు అని డాక్టరు పరంజపిగారు (పూనా) ప్రకటించెను.

సభా విషయము

చాలమంది నాయకు లనుదినమున వచ్చుచున్నారు. సభలో ఏమిజరుగునో ఇంకను ఏమియును నిరారణకాలేదు. రాజాలనివారు అనేకవిధముగా సూచనలను చేయుచు లేఖలను, తంతులను పంపుచున్నారు. అందరి కిని సంతృప్తి కరమగు సమాధాన మింత వరకు కనబడలేదు. నేడు (25) మధ్యాహ్నము ఢిల్లీకి వచ్చిన నాయకుల యిష్టాగోష్ఠిసభ జరిగినది. వీరికవిధానమును నిర్ణయించెదరనియు నాయకులసభలో దానినిగూర్చి చర్చ జరుగుననియు తెలియుచున్నది.

గాంధీమహాత్ముని ఉపవాసదీక్ష

మధరణిక్ హిందుమహాత్ముడియు లటు లత్యంతబుద్ధురైన యుక్తాధిపతియైన తేర్కడగ నయ్యో! వారిలోవారినో దరభావంబును మాని, పోరగ, మహాత్మా! యెంతయుకా

గుండియి

త్రరి సీతగ దీక్షబునితెకటా! త్రైలోకములో బెగ్గలక్. పురిపండా అప్పలస్వామి.

మ|| మర్రివైషమ్యమునుమానవాధ్యమునుబాంధోలిసాహర్దమక సతతంబు నివ్వడనాడకుండుటయ దేశక్రేయమగ్గోయ భా, గతభూమింగల పెద్దలార హిత మానాలస్యమునేసినక పతనంబొమన యాశయం బింక సంఘస్నేహమున్నుమడి. చ|| నిరకనుడై యహర్నిశము నివృతమండెడుగాంధీదేవునిక మరుగ బోకుడయ్యు మనకామహానీయుడు జేయుపేలు ల బుద్ధముగనుండలేదే! మన మూరక జూచిన లగ్నయోగె భీ కరరిపు జాలముగైలువ కాంతము బూన్చిన చేతకాడహా. ఉ|| ధండిలకాయడై పరమ తాపస్వత్రిని నుండి హిందువు ల్పండులమంతట న్నరమ సాప్రపదీనత మహ్మదాలితో నుండగ జేయు మంత్రమును మచ్చత జెప్పుచు నున్నవాడదే దండుగ గాలము న్నమపకందలు వీడుడు వైరభావమున్.

కేసరి ఆదినారాయణుడు

ఉ|| నీరసగాత్ర! నీనరయ నిన్ననో మొన్ననోగాదె బంధనా గారమునందు మృత్యువునుఖంబును దప్పితి! వింతలో నిరా హరత్రయంబుమాలిననయ్యెను, — మాతనుమన్నయన్నములో నీరయిపోవుచున్నయవి నీ పువనాసము చేయుచుండుటన్. కా|| ఓధిల్లి పురవాసులార! విసలేదో మీలాగాంధీ, యా లీ, ధంకానినగ్రతిధ్వను! తెల్వించేవో మీనిద్రకు? "యాధిక్ హిందు మహాత్ముడియులకు మొట్టో ద్వేషములో ఎదగున్"

మాధవ్యంబును వీడి దేశహిత మామోదించిమెల్కొందుడి! ఉ|| చేదును చేయుడంపును వనిపంగలేదు మహాత్ముడింక మీ వారుల గట్టిపెట్టి "సహవాసులమైతి" మనుండు భారతీ పాదము లానంగా శపథవాక్కులగాంధీమహాత్ము ముంగటన్ మోదముగూర్చుండెల్ల రక భోజనముజేయగజోకుడతనిన్.

గీ|| నీకు నేకీడు రాకుండుంగా! వినుత లోకకళ్యాణ మార్గావలోకుడివు గాన, నీతల్లి భారతి కడుపు చలువ నమలగుగణ కంధి! మహాత్ముగాంధీ.

శ్రీనిధిశాస్త్రి

ప్రార్థనసభలు

డిల్లీనగరము

డిల్లీలో పాటోడేమందిరములో గొప్ప బహిరంగసభ జరిగినది. మాలానామహాత్ముదాల్గారు మొదట ప్రార్థనచేసిరి. పిమ్మటమాలానాఅబ్దులు కలాం అజమ, పండితదీనదయాగుగార్లు ఉపన్యసించిరి.

సేలం

24 వ తేదీని సేలంబో దేవాలయములలోను యిండ్లలో ను ప్రార్థనలు జరిగినవి. 28 వ తేదీని బహిరంగసభ జరుగును.

ఆలిఘరు

ఆలిఘరులో హిందువులును మహమ్మదీయులును కలసి బహిరంగసభ చేసిరి. "వికమత్యమునకు శక్తివంచన లేకుండ ప్రయత్నించెదము. మీరు (మహాత్ముడు) ఉపవాస వ్రతమును మానగోరెదము" అనుతీర్మానము ఆసభలో ఆమోదించబడెను.

వంగరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘము

ఈసంఘమువారి ఏర్పాటు ప్రకారము కలకత్తాలో బహిరంగసభ జరిగినది. మహాత్ముడు వ్రతమును మానవలెనను తీర్మానమాసభలో నామోదించబడెను.

ఆసాముశాసనసంఘసభ్యులు

ఆసాముశాసనసంఘసభ్యు లగు భారతీయులు పిల్లాంగు లో సమావేశమైరి. "మహాత్ముడు ఉపవాసదీక్షను మానవలెను" అనుతీర్మానము సభలో నామోదించబడెను.

బెజవాడ

24 వ తేదీని బెజవాడలో బహిరంగసభ జరిగినది. ప్రార్థనలు జరిగినవి. ఆంధ్రరత్న దుర్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్య, మోదరు సామెలు, అయ్యదేవర కాశేకర్గరవు గార్లు వికమత్యా వ్యక్తకతనుగూర్చి ఉపన్యసించిరి.

కెనడా మోహిదీజిత

డిల్లీలో బహిరంగసభ

కెనడా మోహిదీ జితవారికి స్వాగత మొసగుటకు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమువారు ఢిల్లీలో బహిరంగసభను జరిపిరి. జితవారు మహాత్మునిబస కేగి మహాత్ముని సందర్శించిరి. వారు 26 వ తేదీని అమృతసరుకు బయలుదేరెదరు. (అ. ప్రె.)

వరద సహాయము

స్టేట్సు సెటిల్ మెంట్సు ప్రభుత్వము రు 10000 నిచ్చిరి

ఉదకమండలము, సెప్టెంబరు 23:— మదరాసు రాజధానిలో వరదబాధితులకు వారి సహాయార్థము ప్రైయిట్టు సెటిల్ మెంట్సు ప్రభుత్వమువారు రు 10000 విరాళమును గవర్నరుగారికి పంపిరి ప్రభుత్వమందిరప్రకటనయొకటి చెప్పుచున్నది.

మహామదీయపము

హిందూమహమ్మదీయ సమ్మేళనకమిటీ హిందూ మహమ్మదీయ వికమత్య మభివృద్ధిజేయుటకు జాతీయపక్షసభ్యులు ఆమోదించిన తీర్మానము ప్రకారము కేంద్ర శాసనసభలోని బురుగురు మహమ్మదీయ అసభికార సభ్యులు కమిటీ సభ్యులుగానుండుటకు జాతీయవాదిపక్షమునందలి సభ్యులు ఏరుకొనిరి. జిన్నా, మాలవీ, అబ్దుల్ కరీం, నవాబు సర్ అబ్దుల్ కయాం, నవాబు సర్ జూలిఫ్ కర్ ఆలీ ఖాను, సయ్యదు రజాలిగార్లు మొందలగా ఏరుకొనబడిరి. హిందూసభ్యులు తరువాత రి సభ్యులను ఏరుకొనెదరు, అ|| ప్రె

యూనిటి కాన్ఫరెన్సు

కార్యదర్శిగారి ప్రకటన

డెల్లీ, సెప్టెంబరు 24:— యూనిటి కాన్ఫరెన్సు కార్యదర్శిగారి క్రిందిప్రకటననుబంపిరి:— కాన్ఫరెన్సునకాహ్వానింపబడిన ప్రముఖులు వారి యేర్పాటులు వారే జేసికొనవలయును. భోజనమునకు బసతును. విశ్రాంతివారిపద్ధతి భోజనమునకును విడిదికిని దినమునకు మనుష్యునకు రు12.50ను రురలునుదీసి కొనబడును. మోదవులకు బసయు శాఖాహారమును దినమునకు తలకు రు 2 లును మాంసభక్షకులకు రు 2.80 ను దీసికొనవలెను. ఉచితముగా ధర్మశాలలో బఠలు యేర్పాటు చేయవలెను. సరసమైన చార్జీలకు భోజనములు సరఫరాజేయవలెను. రైలుస్టేషనువద్ద కాంగ్రెసు వాలంటీరులు వలసినసహాయముచేయుదురు. వారురైలువద్ద జేమనువద్ద నిరీక్షించుచుందురు. మోదవుల ఫలహారాలయ ము న స స్వా వ స ం ఘ ప్ర తి ని ధి సాధారణముగ నుండును. కాన్ఫరెన్సు జూమలకుప్రేక్షకులను రానియరు. కనుక ఆహ్వానింపబడిన వారు కాన్ఫరెన్సునకుతమ స్నేహితులు పిలువబడిన యెడల రాగలవో వారిపేరులను కార్యదర్శిగారికి తెలియజేయవలెను. 25 వ తేదీనుండి ఆస్టిషను టిక్కెట్లు యి వ్వ బ డు ను. టిక్కెట్లు పుచ కార్యాలయమునగాని సంగూన్ నాటకశాలయందు గాని 26 వ తేదీ ఉదయం 10 గంటలు మొదలు 1 గంట వరకు దొరకును. (అ. ప్రె.)

[16-వ పేజిరునాయి]

తీర్మానమును బలపరచుచు మాల్వీ కాసింగారు దాసు గారు తెచ్చిన ప్రశ్న యిండియా దొరతనమువారికి సంబంధించినదనియు, యందులో రాష్ట్రీయప్రభుత్వములవారి చేయబాలరనియు చెప్పిరి. ఈప్రశ్న హిందూదేశములోని కర్షకుల కందరికిని సంబంధించినదిగావున దీనిని తప్పక విచారింపవలెనని చెప్పిరి.

తీర్మానమును ఉపసంహరించుకొమ్మని అడుగుట

ముగించుచు యీప్రశ్న ముఖ్యముగా స్థానికప్రభుత్వములకు సంబంధించినదని హిందీగారు చెప్పిరి. స్థానికప్రభుత్వములవారు వరదలకు కారణములను తెలుసుకొనుటకు విచారణలు చేయించినయెడల తనదగ్గరనున్న సేర్వరిలగు యుద్వోగగ్రుల నిచ్చి సహాయముజేయుదునని చెప్పెను. ప్రశ్న లేబడుట మంచి దేననియు ఉపపాదకుడు తీర్మానము నుపసంహరింపకొనిన బాగుండుననియు చెప్పెను.

రామచంద్ర తావుగారు

వరదలు కలుగజేయుచున్న దుర్భరస్థితిని అందు ముఖ్యముగా యిప్పుడు దక్షిణహిందూదేశమున ప్రజలనుభవించుచున్న కష్టములను సభవారు గమనించవలె ననియు, రైల్వేబాటలను రైల్వేసంకెనలనునిర్మించునపుడు ప్రజలయొగజేమములు విచారింపబడుట లేదనియు కావున ఈప్రశ్న విచారింపవలెననియు రామచంద్రతావుగారు చెప్పిరి.

చట్టరీగారు

తీర్మానముపసంహరింపబడుట

ఈచర్చవలన చాల యుపయోగము కలదనియు, ప్రభుత్వమువారు దీనిని దీర్ఘముగా విచారింతురనియు, కాని యీ విషయమున స్థానికప్రభుత్వములవారి ప్రశ్నను ముందుగా తీసుకొని రావలెననియు యింగ్లెషన్, రోడ్లు, బిల్డింగులకాఖ్యపై అధికారముగల చట్టరీ గారు సభ వారికి న మృకముగా చెప్పిరి. ఇందు వలన కేంద్రప్రభుత్వము తనబాధ్యతను త్రోసివేయుచున్నవని చెప్పజనదు. రాకపోకలు నిలిచిపోవుటవలనను గండ్లు యేర్పడుటవలనను రైల్వేవారికి గూడ నష్టము వచ్చినదని రామచంద్రతావు గారికి జవాబు చెప్పెను. కావున వరదలు రాకుండ నిలిపివేయుట ప్రజల కంతజేమకరమో రైల్వే వారికిని అంతియే జేమకరము. స్థానిక ప్రభుత్వములవారికి చెప్పి వాటిలో సంప్రతించి ఎట్టి చర్య తీసుకొన వలెననో అట్టి చర్యను యిండియా దొరతనమువారు తీసుకొందురని యీయన నమ్మకముగా చెప్పెను. దీనిపై దాసుగారు తమ తీర్మానము నుపసంహరించుకొని దానిని బుద్ధిదాశిలు మాత్రము చేయవద్దని చెప్పిరి.

రైల్వేస్టాయి ఆర్థిక సంఘము

పిమ్మట, ఉదయమున జరిగినయెన్నికలకు ఫలితముగా రైల్వేస్టాయి ఆర్థికసంఘములో యీదినిననుదాహరింపబడినవారిన్ను నుడిగిని అధ్యక్షుడు తెలియజేసెను. సర్ పురుషోత్తమదాసు థామసుదాసు అబ్దుల్ హుస్సేన్ ఆర్మీ, నిల్వ, సహాయ, డార్మీ, లిండ్సే, సర్, శివస్వామిఅయ్యయ, కామయ్యయల్లాఖాన్, క. స. నియోగి, జమ్నాదాస్ మెహతా, రామయ్యయంగాన తరువాత గవర్నరుజేసరలు సభను నిలిపివేయుచున్నానని సందేశమును చదివినపిమ్మట సభ్యులు యెవరిండ్లకు వారు చెడలిరి (అ. ప్రె.)

కాంగ్రెసునం దైకమత్యము

నూలువడుకు మరతు

ఇండియను సోషలిస్టు పత్రిక 'కాంగ్రెసునందలి ఐకమత్యము' అనుశీర్షికను ప్రధానవ్యాసము వ్రాయును గాంధీ దెల్పిన మార్గమునుగూర్చి యిట్లు విమర్శించెను:-

కాంగ్రెసులోను దేశమునందును ఐకమత్యమును జేపూర్చుట గాంధీమహాత్ముడు సెప్టెంబరు 11 వ లేదీ ఎంగుఇండియా లో కొన్ని మాచలగావించెను. అందిట్లుగలదు. (1) 1925వ సం॥ ము మహాసభయందు కాంగ్రెసు విశేషవస్త్ర బహిష్కారము దప్ప మిగిలిన బహిష్కారము లన్నిటిని ఆపియుంచవలెను. (2) పై (1)వ మాత్రమునకు బద్ధమైయుండి కాంగ్రెసు సామ్రాజ్యవస్త్ర బహిష్కారమును తొలగింపవలెను. (3) చేతితో నూలువడుకుట చేతితోవడికిన ఖద్దరు ధరించుటయు సర్వత్రనాచర జీయమగుటయు కాంగ్రెసు ప్రచారము జరుపవలయును. హిందూమహమ్మదీయ మైత్రిని సంపాదించవలయును. హిందువులు ఆస్పృశ్యతానివారణకు పాటుపడవలయును. (4) ఇప్పడున్న జాతీయవిద్యాలయములను కాంగ్రెసు నిలువజెట్టవలెను. సాధ్యమైనదాడల యెక్కువస్థాపించి ప్రభుత్వాధికారముగాని సహాయముగాని లేకుండ స్వతంత్రముగ నుండునటుల జేయవలెను. (5) నాల్గజాలిచ్చిన కాంగ్రెసు సభ్యుడగు పద్ధతి సోత్తిజేయవలెను. అందుకుబదులుగా రోజుకు ప్రతిసభ్యుడును ఆరగంటయైన వడు కవలెననియు నెలకు స్వయముగ వడికిననూలును 2 వేల గజములైన కనీసము బంపవలెననియు మరతుండవలయును. ఏసభ్యుడైనను బీదవాడైనయెడల దూది నీయవచ్చును.

ఈనూచలభావ మిట్టిదని మహాత్ముడు చెలువుచున్నాడు. (అ) స్వరాజ్యపక్ష మువారికి కాంగ్రెసుపక్షమువారి నుండియు మార్పువద్దను నారినండియు నెట్టి ప్రతికూలుమును లేకుండ స్వతంత్రముగ కట్టుదిట్టముల గావించుకొనుటకు వీలు జేయవలెను. (ఆ) ఇతరరాజకీయ కక్షల సభ్యులుగూడ కాంగ్రెసులో జేరునటుల నాహ్వానింపవలెను. (ఇ) కాసనసభా ప్రవేశము నకు విరుద్ధముగ ప్రత్యక్షముగగాని పరోక్షముగగాని మార్పు వద్దను వారు యేవిధమైన ప్రచారముజేయకుండ జేయవలెను. (ఈ) చతుర్విధబహిష్కారములను వేసినిగాని నమ్మనివారు యెట్టి ఆచూకము లేకుండనే ఆ బహిష్కారములు ఆనలే లేనటుల సంవరింపవచ్చును. ఈవిధముగ జూచినయెడల యిదివరకు అసహాయము జేసిన లాయర్లు యిష్టముచచ్చినయెడల మరల వృత్తి నభ్యసించవచ్చును. బిరుదుములుగలవారును, పాఠశాలలో పాఠ్యాయులును మున్నగువారు కాంగ్రెసులో ప్రవేశించి కార్యనిర్వాహకులుగ నుండవచ్చును. మహాత్ము డిట్టింకను వ్రాయుచున్నాడు. "ఈవిధానమునకు రాజకీయకక్షలవా రందరును అంతఃభిన్నులై కలిసి పనిజేయు వలగును. కాంగ్రెసులో జేరినట్టియు జేరనట్టియు రాజకీయ సంస్థలన్నియును ఒక మహాసభ జరిపి అందరకును సమ్యక్ముగు స్వరాజ్య విధానమును తయారుజేసి ప్రభుత్వమువారికి బంపుటకై యిందువలన కాంగ్రెసు ఆవకాశము గలుగజేయుచున్నది. మనకోసమని యొక స్వరాజ్య విధానము అవసరమై యున్నది. ఈవిషయమున నేను బాబు భగవాన్దాసుగారి ఆభిప్రాయమునకు పూర్తిగ మారితిని. కావున నేనుండుటఅనసరమైనయెడల అట్టిసభలో జేరి యీ విధానమును తయారుజేయుటకు సాముపడెదను."

ఇట్టి సమాధాన విధానమును మేమిప్పత్రికలో రెండువారములక్రిందనే భవిష్యత్తు జెప్పియుంటిమి. మహాత్ముడు దీనినియెట్టి మరతులలేకుండ నాత్మసమర్థము గావించుకొనుట యనుచున్నాడు. స్వరాజ్యపక్షమువారు మహాత్మునిమాచల నామోదించెదరని మేమునుకొన్నట్లు జరుగలేదు. అట్లుగాక పోగా స్వరాజ్య పక్ష పత్రికలు అన్నియు గానున్న కొన్నియైనను యీమాచల నేలకోగాని తీవ్రముగ నిరసించెను. లాహోరు, బ్రెస్టాను, పత్రిక దెల్పు స్వతంత్రాభిప్రాయము ముఖ్యముగ కాంగ్రెసు సభ్యత్వమునకు నూలువడుకుటను మరతుజేసిన విషయమై దెల్పిన యభిప్రాయము వారికేమాత్రమును యెక్కువ అనుకూలముగ లేదు. ఇతర మరతులన్నిటిని ఆంగీకరించునెడల యీస్వల్ప విషయమున కేమి ధర్మభంగమగునా మరేమికారణము లేకున్నను మహాత్మునియందలి భక్తిచేతనను అందరును ఆంగీకరింతురని మేమునుకొనుచుంటిమి ఇప్పటికిని అట్లే యనుకొనుచున్నాము. డాక్టరు బెసాంటు గాంధీమహాత్మునకు వ్రాసిన లేఖలో గూడ నట్టి యభిప్రాయమునే చెలువుల జూడ సంతోషమును చున్నది. ఆమెయిట్లు వ్రాయుచున్నది. "రోజుకు ఆరగంట

కమ్యూనిస్ట్ కార్పొరేషను

ధనాపహరణకేసు

కేసు భోగట్టా

విశాఖపట్నం, సెప్టెంబరు 28:- విశాఖపట్నం హుజూరు డిప్యూటీ కలెక్టరుగారు కమ్యూనిస్ట్ కార్పొరేషన్ సొమ్ము అపహరణమును గూర్చిన క్రిమినల్ కేసులో ముద్దాయి రావుసాహెబు పోలికెట్టి అప్పారావు తెట్టివారికి ఇండియన్ క్రిమినల్ కోడ్ 409 క్లెక్కు క్రింద 4 సంవత్సరములశిక్షను విధించుచు చెప్పినతీర్పుపై ముద్దాయి అప్పారావు తెట్టిగారు జిల్లా జడ్జి జె. జె. కాటన్, ఎమ్. ఏ. వి. సి. ఎస్. గారి యెదుట నాల్గు కేసులలోను అప్పీలు దాఖలు చేసిరి.

ఈ అప్పీలు కేపు జిల్లా జడ్జిగారిచే విచారణ ప్రారంభింపబడును. తారంతలుగారు అను ముద్రాను బారిష్టరుగారు ముద్దాయి తరపున వాదించెదరు.

మొదట కేసులో ముద్దాయిపై నాకోపింపబడ్డ కేరము ముద్దాయి కమ్యూనిస్ట్ కార్పొరేషన్ సెక్రటరీగా హార్వరు డిప్యూటీ కలెక్టరుగారివద్దనుండి హార్వరు పనులొరకు తీసుకొనబడిన సర్వే 202 సంవత్సరముల కొంత భూభాగమును నిలువధనము రు 6000 లు పుచ్చుకొని ఆధనము కార్పొరేషను లెక్కలలో జమకట్టియుండలేదనియును, తదితర కేసులలో దాఖ 1-కి రు. 3000 లు-నా-ను ముద్దాయి కార్పొరేషన్ ధనమును తనపేరనే లెక్కవ్రాసి ఎట్టితీర్మానము కార్పొరేషను వారు జేయకయే స్వీకరించెననియును ఆరోపింపబడెను.

ముద్దాయివాదన హార్వరు డిప్యూటీ కలెక్టరుగారిచ్చిన సొమ్ము కార్పొరేషన్ భూముల కిచ్చినది కాదనియును, ఇదివరకులోగడ తనస్వంతభూమిని మార్పుగా కార్పొరేషన్ ఇచ్చి కార్పొరేషను పేరనే లెక్కలలో నమోదు అగుచున్న ఈభూమిని పుచ్చుకొనిరి. కనుక ఆభూధనము ముద్దాయిదే అయి యున్నదని తదితర కేసులలో కార్పొరేషనుచే తయారు చేయబడ్డ సొమ్ము అమ్మకమునల్ల వచ్చిన రాబడిని బట్టి ముద్దాయికార్యదర్శిగారు కొంతసొమ్ము బోనసుగా ఇచ్చుచుండి రనియును, అదేప్రకారము గత సంవత్సరములలోగూడ కార్పొరేషనువారికి అధికలాభము వచ్చుటచే తాను హెచ్చువంతులుగల పెద్దపేరుహాల్డర్ అనుమతి పొంది ఈధనమును కమిషనుగాగాని, బోనసుగాగాని స్వీకరించితినినియును అయియున్నది.

ప్రభుత్వము తరపున ముల్ రాల్ రాల్ శ్రీ. రావుసాహెబు దూర్యానుల శ్రీరామకృష్ణయ్యమ్. యల్. పల్లికు ప్రాసిక్యూటరుగారు వాదించెదరు.

వడుకగూడదని యెట్టినియమమునులేదు. కాంగ్రెసుకును నాకును యిది అడ్డమైనయెడల నాచేతనైన పనిని నేనుజేసెదను. కాంగ్రెసునందైకమత్యమునకు చెడ్డపనియని తలంచినదప్పయే పనినైన జేసెదను. ఈవిషయమై ప్రపంచజ్ఞానముగలవారెవైనను దేశభక్తుడైనయెట్టి భావమునే గల్గియుండవలెను. సంకుచితదృష్టితో గాక విశాలదృష్టితో వీక్షించువారందరును ఆమె యాదర్శము ననుసరించెదరని నమ్మెదను. ఈమరతులో ముఖ్యమైనధర్మము జేరియున్నదని క్రిబ్యూను గట్టిగ వ్రాయుచుండుట జూడ మాకాశ్చర్యమగుచున్నది. బలవంతముగ పనిజేయించుట మంచిపనిగాదని ఆక్షేపించువారు కొందరు గలరనియు బలవంతముగ నూలు వడికించుట ఆధర్మమునకు భంగముజేయుట యగుననియు మానమకాలికపత్రిక వ్రాయుచున్నది. ఏదైన ఒకధర్మమును యిష్టాపూర్తిగ అనుసరింప గోరినపుడు బలవంతమేమియు నుండదు. ఈమరతు నాచరణలో బెట్టజూచుటలో యితరపనులు రోజును జేయవలసిన సెక్కు-నగునండి అవకాశములేక యుండుననియు, అట్టికష్టములనేకముండుననియు కావనుటలేదు. ఏదైనపనిని తచేకదృష్టితో జేయవలసినపుడే దానికి సంబంధించి పనిని దానిపై జొప్పించుట అంతసాధ్యము గానుండును. రోజుకు ఆరగంటనేపు వడవటువలన ఆకాలపారణమే గాకుండ అట్టి వారికెక్కుడు నష్టముగలుగును. ఒకవృత్తినుండి మరియొక వృత్తికి మారుటకు మనోవృత్తియం దెంతయో సవరణగావలయును. అందు వ్యవయోగకాలము అనేకపనుల జేయుటకు దీప్తిని కేంద్రీకరించుట కగుదానితో సరిపోవును. ఇట్టికష్టములు నడివయసు మీరినవారి కెక్కువగా గాన్పించి అలవాటుబడినవారిని తప్పించుకొనుట కష్టముగనుండి కాంగ్రెసుకీమనుండియే దేశసేవ జేయగలెదను. ఎట్లైనను ప్రతివారును సాధ్యమైనంతవరకు డాక్టరు బెసాంటు చెప్పినటు ధర్మభంగమేమియులేదు గాన, అనగా దీనిని మాని మరియొకప్రత్యమ్నాయమును యిట్టికష్టములజేర్చనివా కనుగొనుమార్గము లేకపోవుటచేత, ప్రతివారును యీమరతు నంగీకరించి ఆచరణలో బెట్టవలయును.

తాత కేస్వరం

సత్యాగ్రహము విరమింపబడెను

28 వ లేదీని జరిగిన బహిరంగసభలో తాను మహాత్ము పదవిని వదిలితినిని సతీకచంద్రగిరి తెలిపెను. మామూలుగా 20 నుండి వలంటీరులు మహాలవద్దకు వెళ్లిరిగాని వాని ఆరెట్లు చేయగలేదు. పోలీసువారదినకే వెడలిపోయిరి. "నేను వ్యాధి గ్రస్తుడనగుటచే దుర్బలడనైతిని గాన ప్రభాతగిరికి మహాత్ము పదవి నొసంగితిని. ఆతడు పాలకసంఘమువారి తీర్మానముల కడుగుదాటడు. అతనిభారమునంతయు దాసుగారిపైనే జేసితిని" అని సతీకగిరి తెలిపెను. "సతీకగిరిగారి సలహాప్రకారము పాలక సంఘమువారితో ఆలోచించియే అన్ని కార్యములను నెరవేర్చెదను" అని ప్రభాతగిరి నుడిచెను. "పాలకసంఘమువారు ఆధికారము వహించువరకును తాళముచెవు లన్నియును ప్రభాతగిరియొద్ద నుండును. మహాలలో నొకభాగమున కాంగ్రెసు కార్యాలయముంచబడును. నేడు మొదలు దేవాలయమునకు సంబంధించిన సకలకార్యములకును నేనే బాధ్యుడనగుదును" అని దాసుగారు తెలిపెను. (ఆ. ప్రె.)

నానానా సత్యాగ్రహము

విదేశాల నిధి

నానానా సత్యాగ్రహమును ప్రారంభించుటకు ప్రబంధకసంఘమువారు కేర్వరచిన విజ్ఞాననిధి 24 వ లేదీతో ముగియవలసి యుండెను గాని అట్టివరు 8 వ లేదీవరకును విరాళములను గ్రహించుచుండలే నని సంఘమువారి పుత్రు మరల నాజ్ఞాపించిరి. అన్ని మండలములలోను వసూళ్లు జరుగుచున్నవి. త్వరలోనే సత్యాగ్రహము ప్రారంభము కాగలదు. ఆ. ప్రె.

గురుద్వారముల సమస్య

ప్రభుత్వానుకూలురగు సిక్కులు

సిక్కు సుధరసంఘమును పేరుగల సంఘమును ఏ కేర్వరచిరి. ఈసంఘమువారు అవృతసభలో 28 వ లేదీని సమావేశమై గురుద్వారముల సమస్యనుగూర్చి దీక్షతో ఆలోచించెదరు. (ఆ. ప్రె.)

తాతా నిర్మాణసంఘము

వాటాను తగ్గించుట

"మూలధనమును రెండుకోట్లనుండి 28,81,250 రూపాయలకు, వాటాకు 190 రూపాయల వెలగల 195000 వాటాలను వాటాకు 30 రూపాయల వెలగల 75000 వాటాలకును, వాటాకు 10 రూపాయలు వెలగల 50000 ప్రమాటరులవాటాలను వాటాకు 3కి రూపాయలు వెలగల 85,000 వాటాలకును తగ్గించవలెను." అను తీర్మానము నిన్న 24 వ లేదీని బొంబాయిలో జరిగినసభలో ఆమోదింపబడెను. (ఆ. ప్రె.)

రాజ్యపేంద్రవరం

(ఒకవిలేఖరి)

మ్యూనిసిపల్ యెన్నికలు

సెప్టెంబరు 28:- నిన్నటిదినమున 8 వ వార్డుకు మ్యూనిసిపల్ యెన్నికలు జరిగినవి. 304 గురు వోట్లలోను 240 మంది వోట్లనిచ్చిరి. బెజవాడ వెంకటస్వామిగారికి 108 వోట్లును, దంగేటి నారాయణస్వామిగారికి 78 వోట్లును, ఒకటి కేమగిరిరావుగారికి 55 వోట్లును వచ్చినందున బెజవాడ వెంకటస్వామిగారే జయమొందిరిని యెయి ముగారు ప్రకటించిరి. కాంగ్రెసు ఆభ్యర్థియైన దంగేటి నారాయణస్వామిగారి కపజయము కల్గినది. కాంగ్రెసు సంఘమువారు 2 వార్డులకు మాత్రమే చెరియొక కాంగ్రెసుసభ్యుని నిలువజెట్టిరి. ఇక 2 వార్డుకు ఎన్నిక మిగిలియున్నది. 2 వ వార్డులో కాంగ్రెసు ఆభ్యర్థి డాక్టరు గురుమూర్తివారు. ఆయెన్నిక 27 వ లేదీని జరుగును. బ్రహ్మశ్రీ బులుసు సాంబమూర్తి, కేశవపు కామరాజు, నెన్నేటి సత్యవారాయణ, తిరుమలరావుగారు ప్రత్యేకముగ యెన్నికలకొరకు పనిచేయుచున్నారు. 8 వ వార్డులో కాంగ్రెసు ఆభ్యర్థి కపజయము సంభవించినదని కాంగ్రెసుప్రచారకులు నిరూప్యపడక 2 వ వార్డులో బాగుగా పనిజేయుదురని చినుచున్నాను.

ఆంధ్ర పత్రిక

1924 సం. సెప్టెంబరు నెల 25 వ తేది

గురువారము

ఇరిగేషను బిల్లు: సెలెక్టు కమిటీ రిపోర్టు

ఇరిగేషను బిల్లును గూర్చి సెలెక్టు కమిటీవారు తయారు చేసిన రిపోర్టు ఇంతకాలమునకు ప్రచురింపబడినది. చెన్నరాజధానిలో ఇరిగేషను చట్టమును నిర్మించుటకు అనేక సంవత్సరములనాటి నుండియు ప్రయత్నములు జరుగుచుండెను. ఎప్పటికప్పుటి కవి విధుల మగుచుండెను. తుట్టుతుడకు కీర్తిశేషులగు సర్ కే. శ్రీనివాసయ్యంగారు చట్టమును తయారు చేసిరి. కాని మద్రాసు శాసనసభవారు దీనిని త్రొసివైచిరి. శ్రీనివాసయ్య గారి చట్టమునందు చాల లోపములు గలవనటకు సందియము లేదు. కాని ఇరిగేషను చట్ట మొకటి యుండుట యవసరమను నభిప్రాయము మాత్రము సామాన్యముగ వ్యాపించి యున్నది. మరల గె. ఎ. పి. రామస్వామయ్యగారు వెనుకటి చట్టమును పరిశీలించి, అనుకూల మగు చట్టమును తయారు చేయుటకు సంకల్పించిరి. వీరు తయారు చేసిన చట్టమునుగూర్చి విచారించుటకు సెలెక్టు కమిటీ ఏర్పాటుపడెను. సెలెక్టు కమిటీ వారు చేసిన సవరణవలన, ఎక్కుడులాభము గలిగెనా యని ప్రశ్న యడయించును. కలుగలేదని, స్పష్టపడును. సెలెక్టు కమిటీ సభ్యులు 31 మంది రిపోర్టుపై సంతకముపెట్టిరి. వీరిలో 17 మంది భిన్నాభిప్రాయములను ప్రకటించిరి. కురుపాంశమిం దారుగారి రిపోర్టు యింకను చేరలేదని, సూచించబడినది.

ఇంత మంది సభ్యులు భిన్నాభిప్రాయముల దెలుపుట జూడ, చట్టము పూర్తిగ మారవలయునని దోచును. ఈమారయినను ఇరిగేషను బిల్లు శాసనసభవారిచే సంగీకరింపబడునని దోచదు. ఏల యిట్టి దుర్బంధ గలుగుచున్నది? ప్రభుత్వము వారి దృష్టి రివిన్యూపై నెక్కుడుగ ప్రసరించును. భూస్వాముల హక్కులు రెండవసానము నాక్రమించును. రయితుల సాకర్యములు ప్రాముఖ్యము వహింపవు. ఆకారణముచే, ఇరిగేషను బిల్లు శాసన మగుట కభ్యంతరము గలుగుచున్నది. రా. బ. ఆమంచర్ల సుబ్బకృష్ణారావు పంతులుగారు తమ యభిప్రాయమును స్పష్టముగ సూచించిరి. ఇరిగేషను చట్టము, భూస్వాములు, రయితులు, రయిత్వార్థి ప్రాప్రయిటర్లకు వర్తించును. ఏ చట్టమయినను వీరి తేమమును కాపాడవలసియుండెను. ప్రస్తుతపు చట్టము, ఇరిగేషను సాకర్యములను వృద్ధి చేయుటకుగాని, పై మూడు తరగతులలో నెవరి కయినను లాభము యిటుకగాని అక్కరకురాదని, పంతులుగారి యభిప్రాయము. ఈ చట్టము వలన భూస్వాముల హక్కులకు భంగము కలుగును. రయిత్వార్థి ప్రాప్రయిటర్ల

స్థితి మరింత అభ్యాన్నముగ నుండును. రయితుల అభ్యుదయమున కనుకూలించు విశాలమగు ఏర్పాటు గనుపింపవు. కృష్ణారావు పంతులుగారి యభిప్రాయము సమంజస మని నూతనచట్టమును చదివినవారికి దోచకమానదు.

మద్రాసు రాజధానియందు ఇరిగేషను సాకర్యములు విశేషముగ వృద్ధిగావలసియున్నవి. పశ్చిమాంధ్రదేశము మున్నగు ప్రాంతములందు నీటి సాకర్యము లత్యల్పములు. తామదేవత పీఠము బెట్టుకొనియున్నది. తామమును పార్ద్రోలుటకు ప్రభుత్వమువారు ఇరిగేషను పనులను శ్రద్ధతో నిర్వహించుట ముఖ్యము. ఇరిగేషను చట్టము అట్టి బాధ్యతను ప్రభుత్వమువారిపై మోపవలసి యుండెను. కాని ప్రస్తుతచట్ట మట్టిబాధ్యతను మోపుటలేదు. ప్రజలచే నిర్బంధముగ పనిజేయించు పద్ధతి నాగరిక దేశములందుండగినది గాదు. ఇయ్యది బానిసత్వము బాలియుండును. ఇరిగేషను చట్టమునందు దీనిని నిలిపియంచుట మిగుల అసభ్యము. మద్రాసు నిర్బంధశిక్షణ చట్టమును పూర్తిగ రద్దుచేసెదరని తలంపబడెను. కాని అట్టిపని జరుగలేదు. ఇతరదేశములలో హిందూదేశపు కూలీ లనుభవించుచున్న దురవస్థను తొలగింప నెంచుచు హిందూదేశమునందట్టిస్థితిని నిలిపియంచుట అసభ్యముగ నుండును. పదియవ అధ్యాయ మివిషయమును గూర్చి వివరించుచున్నది. దీనిప్రకారము నిర్బంధముగ పనిజేయించెడి ఆచారమున్నచో అక్కడ ప్రభుత్వమువారు బలవంతపెట్టి పనిజేయింపవచ్చును. వారికి డబ్బీయ నక్కరలేదు.

ఆచారమున్నదని రుజువుచేయు బాధ్యత యయినను ప్రభుత్వమునకు లేదు. 77 వ క్లాజు ప్రకారము, నిర్బంధముగ పనిచేయవలసినవారే, అట్టి ఆచారములేదని రుజువు చేసికొనవలయును. ఆచారములేదని రుజువు చేసికొనవలసిన బాధ్యత ప్రజలపై నుండుచో, దావాలుదాఖలుచేసి లాభములేదు. ఇట్టియన్యాయము పూర్తిగ తొలగించుట ముఖ్యము. ఇరిగేషను చట్టములందు ప్రభుత్వమువారి హక్కు లెంతవరకు గలవో స్పష్టముగ ప్రకటించుట యవసరము. లేనియెడల, ప్రజలకు బాధగలుగును. అట్టిస్పష్టప్రకటన గావించుకుండుటచే చట్టపు ప్రయోజన మంతరించుచున్నది. ప్రభుత్వమువారు ఇరిగేషనువనరును మూసివేయవచ్చును, మార్చవచ్చును, నీటిసప్లయనితగింపవచ్చును. ఇట్టిస్థితిలో ప్రభుత్వమువారిపై తగిన బాధ్యత మోపకున్నచో, ప్రజలహక్కులు నున్నయగును. బాధ్యత లన్నియు భూస్వాములకును, హక్కులన్నియు ప్రభుత్వమునకును ప్రసాదించెడిచట్టము ప్రయోజనకరము గాజాలదు. ప్రజలకు తగిన రక్షణోపాయము లుండవలయును. శ్రీనివాసయ్యంగారి చట్టమునందు, రామస్వామిఅయ్యరుగారి చట్టమునందును ఇట్టిలోపమేగలదు. సెలెక్టు కమిటీవారు దీనిని తొలగించరయిరి. 20వ క్లాజునందు, “నీటిసప్లయకి గల మూలాధారమును మూసివేయకముందు గాని, మార్చకముందు గాని, ప్రభుత్వమువారు సాధ్యమగుంతవరకు, సమాన సాకర్యమునిచ్చెడి పెరొకయాధారమును ఏర్పాటుచేయవచ్చు” నని గలదు. “సాధ్యమగు సంతవరకు”

అను పదముజూచిన, ప్రభుత్వమువారికి పూర్తి బాధ్యతలేదని విడితమగును.

నీటి జాలును నిర్మింపవలయునని, ఎవ్వరయినను ఇరిగేషను ఆఫీసరుగారికి దరఖాస్తు పెట్టవచ్చునని, 29 వ క్లాజు దెలుపుచున్నది. కాని, ఇట్టి నిర్మాణ మవసరమాలేదాయని నిర్ణయించెడి యధికారము, ఇరిగేషను ఆఫీసరుగారికి ప్రసాదించబడినది. వీరి కిష్టమనిదోచిన, అంగీకరింపవచ్చును. లేనియెడల నిరాకరింపవచ్చును. ఇరిగేషను ఆఫీసరుగారి నిర్ణయము సరిగాదని దోచినయెడల, జిల్లా కలెక్టరుగారికి అప్పీలుచేసి కొనవచ్చును. కలెక్టరుగారి యుత్తరువే ఖాయము. కలెక్టరుగారు సామాన్యముగ ఇరిగేషను ఆఫీసరుగారి యుత్తరువునే ఖాయపరుచుట సహజము. ప్రభుత్వమువారికి అప్పీలు చేసికొనుటకుగాని, కోర్టులో దావాతెచ్చుటకుగాని, భూస్వామికి హక్కునిచ్చుట యవసరమని దెలుపనక్కరలేదు. నరసింహరాజుగారును, ఆహ్వలీగారును, సెలెక్టు కమిటీ రిపోర్టుపై దీర్ఘ విమర్శనమును ప్రచురించి, తమ భిన్నాభిప్రాయములను సహేతుకముగ దెలియబరచిరి. భూస్వాముల యొక్క చిరకాలపు హక్కులలోగూడ ప్రభుత్వమువారు జోక్యముగలుగ జేసికొనుట కెటుల వీలుగలదో నిరూపించిరి. సివిలు కోర్టుల యధికారము, వెనుకటి చట్టమునందును యీ చట్టమునందును గూడ చాలవరకు తొలగింపబడెను. ఇరిగేషను బిల్లును గూర్చి దేశములో విముఖత ప్రబలుట కిదియే ముఖ్య కారణము. సెలెక్టు కమిటీవారి భయకారణమును తొలగింపరయిరి. ప్రభుత్వము వారు అన్నిరకములనీటిని స్వాధీనపరుచు కొనుటకు వీలుగలదు. ఒక్కనోటీసును ప్రచురించినచాలును. ప్రభుత్వాధికారమును ప్రజాతేమమున కనుగుణ్యముగ నుపయోగించుటకు తగిన రక్షణోపాయములు చట్టమునందు గనుపింపవు. భూములకు బాహాటముగ సప్లయయ్యెడి నీటిపై సెన్సును విధింపవచ్చును. అంతియగాని భూమిలో యింకెడి నీటిపై సెన్సును విధించుట యన్యాయమగును. ఎట్టేటు తోబాటు నీటికాలువ సాకర్యము గూడ ప్రసాదించబడెనని రుజువుచేయవలసిన బాధ్యతను భూస్వాములపై మోపుట విచిత్రము. ఎట్టేటులతో బాటు నీటిసాకర్యములు గూడ సామాన్యముగ ప్రసాదించబడునని యనుకొనుట సహజమే. అట్టి సాకర్యములను ప్రసాదించలేదని రుజువుచేయు బాధ్యత ప్రభుత్వముపై నిలిచియుండవలెను. నరసింహరాజుగారు చెలిపినటుల రికార్డులన్నియు ప్రభుత్వస్వాధీనమునందుండెను. భూమి ఖామందు లిటివిషయములను రుజువుచేయుట సామాన్యముగ దుస్సాధ్యమగును.

ప్రభుత్వమువారిచర్యలను నిరోధించుటకు ఇన్ జంక్షను కవకాశముండుట సహజము. అట్టియవకాశమును చట్టము దొలగించుటవలన ప్రజలహక్కులకు భంగము కలుగక మానదు. ఆక్షేపణార్హమగు ఏర్పాటు లేనియె చట్టమునందు గలవు. వాని నన్నిటిని వివరించుట కిచట తావుచాలదు. సెలెక్టు కమిటీ రిపోర్టును భిన్నాభిప్రాయములను పరిశీలించినచో చట్టపు స్వభావము తేటపడును. భిన్నాభిప్రాయప్రకటనముల గాంచిన సెలెక్టు కమిటీలో ఏకి

భావము గురురేదని స్పష్టమగును. ఇట్టి స్పృహచిత చట్టమును మద్రాసు శాసనసభవారి మోదించె దరా? వివాదగ్రస్తమగు ఏర్పాటుల సంగీకరించె దరా? వర్ణితులజూచిన యీ మారయినను చట్టము శాసనమగునను నాశ గనుపించదు. ఏతరగతివారికిని నూతనచట్టము ఆమోదాహమముగ నుండజాలదు. ఇట్టిగేమనుచట్టము గావలయునని ఎల్లరును ఆంగీ కరించుచున్నను ప్రజలహక్కులను కాపాడని చట్టమువలన లాభముకన్న నష్ట మధికముగ గలదు. స్వచ్ఛిపాలనా సత్తరముగాని అనుకూలచట్టమును నిర్మించుటకు వీలుండదు. నేడొకవేళ అత్యుక్తుల చట్టమును నిర్మించినను త్వరలో నది మార్పుకొందక తప్పదు.

దేశీయవస్త్రములపన్నును తొలగించుట

దేశీయవస్త్రములపై పన్నును తొలగించవల యునని చిరకాలమునుండియు కోరుచునేయున్నారు. ఇంతకన్నను అక్రమమగుపన్ను వేరొకటండజాలదు. తమదేశమున తయారయిన వస్త్రములపై పన్నును విధించుకొనువా రెవ్వరయిన నుందురా? ఏదేశము నందును ఇట్టిదృష్టితి గనుపించదు. హిందూదేశము నం దిట్టిదృష్టితి గనుపించుచున్నది. హిందూదేశ మనుభవించెడి పారిత్ర్యమున కిదిఫలితము. ఎంత కాలమునుండి ప్రజ లీవిషయమై మొరబెట్టుచున్న ను వారిమొర లరణ్యరొదనము లయ్యెను. వస్త్ర ములపన్ను అక్రమమని, పాలకులుగూడ గ్రహిం చిరి. కాని, లాంకుమైరువారి ప్రోద్బలమునుదాటుట కెవరికిని శక్తిగలుగ లేదు. ఇంతకన్నను ఎక్కుడు దుస్థితి యుండునా! ఇప్పటికయినను, యీపన్నును రద్దుచరుచుటకు ప్రభుత్వమువారు ముందుకు రాకుం డుట కోచనియము. సామ్రాజ్య శాసనసభలో నీ విషయమై చర్చజరిగెను. అందు, ప్రభుత్వసభ్యులు జూపిన ప్రతికూలమైఖరి జూచిన, మిక్కిలి ఆశ్చ ర్యము గలుగకమానదు. వాణిజ్యసభ్యు డగు సర్ ఛార్లెసు ఇన్సుగారు ప్రభుత్వపక్షమున ముచ్చటించుచు, నియోగీగారి తీర్మానమును తామంగీకరింప వీలులేదని ఖండితముగ జెప్పిరి. వాణిజ్య విచారిణ సంఘము వారి పన్నును తొల గింపవలయునని వెనుక సిఫార్సు జిసిరి. ప్రభుత్వము వారు త్వరలో సిందుకు గడింగెదమని ఆప్పడు తెలిపియుండిరి. ఇందు కింకను తరుణము రాలేదా? పరిసీతు లనుకూలముగ లేవట! ఎప్పటి కనుకూల ముగ నుండను? వస్త్రములపన్నును తొలగించిన, రివిన్యూ తగ్గుననుమాట నిజమే. కాని, యీ యిబ్బంది ఎప్పటికయినను గలదు. మత్తు పదార్థ ముల రాబడి తగ్గినను, బట్టల పన్ను రాబడి తగ్గినను, రివిన్యూలో లోటుగలుగుట సహజము. అందుకని, అక్రమపు పన్నుల నెంత కాలము నిలిపియుంచవలెను? సర్ ఛార్లెసు ఇన్సుగా రేమి సర్ బ్లాక్టెటూగారేమి, విచిత్రవాదము గావించు గారు. వస్త్రములపన్ను తొలగిన, రాష్ట్ర కష్టములను తగ్గించుటకు వీలులేదట. ఒక కొకటి ముడిబెట్టుట విచిత్రముగాదా? ఉప్పు ను విధింపకున్నచో రాష్ట్రముల కష్టములను ప వీలులేదని, బ్లాక్టెటూగారు వెనుక బెదరించి డిరి. నేడు వస్త్రముల పన్ను విషయమున

ఆంధ్రం గాంధీ మహాత్మని పుజానిచి

లక్షరూపాయలు సమర్పించవలెను

25.9.2.

యథా శక్తి ని తోడ్పడుడు

ఇదివఱకు	చందాలు	ఇదివఱకు
	49142-10-5	
ఇదివఱకు		ఇదివఱకు
49142-10-5		24175-0-11

పూజానిధికి సొమ్మునుబంపు చిరునామా:—కా. నాగేశ్వరరావు నెం. 7, తంబుకెట్టిపేధి, మద్రాసు

గూడ ఆటలునే బెదరించుచున్నారు. రాష్ట్రముల కష్టములను తగ్గింపవలయుననిన, ఇండియా ప్రభు త్వమువారు తమ ఖర్చును తగించుకొన వలయును. రాబడికి ఖర్చుకును సరిపెట్టు కొనవలయును. అంతి య గా ని, అ క్ర మ పు ప న్ను ల ను దీ సి వై చు ట కు ను, రాష్ట్ర ము ల కష్ట ము ల ను తగ్గించుటకును జత గలిపిన, ఎన్నటికిని ఇక్కార్యము నెఱవేరజాలదు. నియోగీగారు, తమ సవరణయందు, విదేశవస్త్రములపై సుంకమును వృద్ధిజేయవలయు నని గోరిరి. ఇది న్యాయమేగద. ఇప్పుడిప్పుడే హిందూదేశము తలయెత్తి తనకు గావలసిన వస్త్రమును తానే తయారుజేసికొనుటకు బ్రయత్నించు చున్నది. అట్టితరి, విదేశవస్త్రము లీదేశమున కధికముగ దిగుమతిగాకుండుటకు, ఏర్పా టుజేయుట ప్రభుత్వధర్మము. ఇందుకు మారుగ, బట్టలదిగుమతి సుంకములను ఎప్పుడవట్టి నప్పడు తగ్గించెదమని, ఇన్సుగారు భయపెట్టుచున్నారు. ఇది ఎంతవరకు న్యాయమో చదువరు లూహింప వచ్చును. స్వరాజ్యస్వాతంత్ర్యము లేనిది, ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యమయినను స్థిరపడదని గ్రహింపవచ్చును. దిగుమతిసుంకముల నెప్పుడువట్టి నప్పడు ప్రభుత్వ మువారు తొలగించుచో, దేశీయవస్త్ర నిర్మాణము నకు ప్రోత్సాహముకలుగనేరదు. దేశీయవస్త్రముల పన్ను తప్పని యంగీకరించుచు, దానిని రద్దుజేయు టకు ప్రభుత్వమువారు వెనుదీయుట, అసంభావ్యము. బొంబాయి యూరపియను ప్రతినిధు లగు కుర్కు గార్లసై తము దేశీయవస్త్రములపన్నును తొలగింప గోరిరి. హిందూదేశ మంతయు ఏకగ్రీవముగ కోరు చున్న యంశమునయినను ప్రభుత్వమువారు సఫల పరుచుటలేదు. సంస్కరణములు ప్రారంభమయిన పిమ్మట శాసనసభలలో తీర్మానముల గావించుట మాత్రము సులభమగుచున్నది. వస్త్రములపన్నును తగ్గింపవలయు నని సామ్రాజ్యశాసనసభవారు నిన్నటిదినము తీర్మానించిరి. కాని లాభమేమి? స్వాతంత్ర్య సిద్ధి వలన గాని ప్రజాశయములు నెఱవేర జాలవని మరి యొకమారు తెల్లమయినది. లాంకుమైరు లాభ మునకై దేశీయవస్త్రములపై పన్నును విధింపలేదని బ్లాక్టెటూగారు రెతవాదించినను ఈసంగతిని బ్రిటీషు ప్రముఖులు పలుపురిదివరకే యంగీకరించియున్నారు. ఊరకపోరాడి ప్రయోజనముండదు.

హిందూనుహమ్మదీయ కలహములు గాంధీ మహాత్ముడొకవంక ఉపవాసదీక్ష నలుపుచుండ వేరొకవంక మాజహానుపూరులో హిందువులునుమహమ్మదీయులునుపోరాడుచుండుట అవమానకరము. మహాత్ముడు ప్రాణముల నర్పించు టకు సంసిద్ధుడయినను ప్రజలింకను కలహించుచుండ హిందూమాతప్తైనను మహాత్ముని పైనను గల భక్తి పట్టిబూటకమాయని సందేహముకలుగక మానదు. కరుణావిరహితమగు మతము మతము గాజాలదు. మతముకొరకై క్రొవ్వము నవలంబింప వలయునని ఏ మతకర్తయు దెలుపబోడు. అజ్ఞానమే మతకలహములకు కారణము. మహాత్ముని తపము అట్టియజ్ఞానమును పటాపంచలు గావించు గాక!

వంగరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘము

విజ్ఞప్తి
"24వ తేదీని దేశీయలందరును ప్రార్థనలు జరుపవలెను. మహాత్ముడు ఉపవాసదీక్షను పదలవలెనని యాసంఘమువారు కోరుచున్నారు." అను తీర్మానము వంగరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘసభలో నామోదించబడినది.
అమృతనరు మ్యునిసిపాలిటీ
"ధిల్లీలో నేడు జరుగనున్న స్వరక్షనాచార్యసభ సభి నందించుచు సంకల్పసిద్ధిని కోరుచు యాసంఘమువారు సోదర భావ సూచకముగ తంతివార్తను పంపవలెను." అనుతీర్మానము ను 26 వతేదీని అమృతనరు మ్యునిసిపల్సంఘసభలో బార్బరరు ఖవాజాగులాము సేనుగా రుపపాదించెదరు.

తాతా యుయు ఉక్కుకంపెనీ

సంవత్సరనివేదికము
బొంబాయి, సెప్టెంబరు 22:—తాతాకంపెనీయొక్క నికరా దాయము యాసంవత్సరమునకు రు 31,82,000 ఐచ్చెను. దా దాపు యీ మొత్తమునంతయు డైరెక్టరులు యంత్రసామానులు మొదలగువానిని మరమ్మత్తుచేయుటకై వినియోగపరచిరి. ప్ర ధానభాగములకుకూడ డివిడెండులు లేవు. విదేశపుఉక్కు మి క్కిలి తక్కువధరలకు దిగుమతిచేయుటవలనను, మారకము ప్రతికూలముగా మారిపోవుచుండుటవలనను, 1924 ఉక్కుపరి శ్రమరక్షణశాసనముక్రింద డైరెక్టర్లు యంతవరకు లాభమును తీయలేకపోయిరి. ఈవిషయమై ప్రభుత్వమువారికి తెలియ జేయబడినది. చేయబడుచున్న యెక్కువయేర్పాట్లన్నియు దా దాపు ఫూరియైనవి. కొలుములైదును సంవత్సరముపాడుగువఱకు పూర్తిగా మందుమందెను. చివరది 1924 జనవరిలో పగిలిపో యెను. తయారుకాబడినమొత్తము 442,571 టన్నులు. 1922-23 సంవత్సరములో 242,088 టన్నులు. ఉక్కుకడ్డీలమొత్తము క్రిం దటిసంవత్సరము 155,804 టన్నులనుండి 235,088 టన్నులకు పెచ్చెను. రెయిలు అందు బారుమిల్లలనుండికూడ యుత్పత్తి పెచ్చెను. చిన్నకంపెనీలకు చాలినంతవట్టు లేకపోవుటచే అభివృద్ధిచేసుకొనుటకు వీలుకలుగ లేదని నివేదికము చెప్పుచు న్నది. (అ. పే.)

విదేశవార్తలు

సోవియట్ సంధి

మానవజీవితమును పవిత్రముగా గణించవలెను
 లండను, సెప్టెంబరు 23:— సోవియట్ ప్రభుత్వముతో
 సెట్టి ఒడంబడికకు అంగీకరించినను మానవజీవితమును పవిత్ర
 మగుదానిగా గణించవలెనను మరలను బ్రిటీష్ ప్రభుత్వము
 వారు కోరవలెనని మేజరు జనరలు జాను బెర్నార్డు సీలీగారు
 చెలిపిరి. వారు కామన్వెల్త్ లో సభ్యులుగా నున్నారు. ఇది
 వరకు మంత్రివర్గమునందుండి వారు టైమ్స్ పత్రికకు వ్రాసిన
 లేఖయందు దిట్లు చెలిపిరి. (1) ఒడంబడిక పవిత్రమైనదానిగ
 గణించి బద్ధులయి యుండుటయు, (2) మానవజీవితమును పవ
 త్రముగా జూచుటయు ఈరెండునాగరిక తాచిహ్ముల
 కంగీకరింపని యే ప్రభుత్వముతోను గూడ బ్రిటీష్ ప్రభుత్వము
 వారు సఖ్యతగా నుండజాలరు. యుద్ధమునకు పూర్వము బ్రిటీష్
 వారి విధానము నవలంబించుచుండిరి. ఈరెండువరతులలో
 రెండవది యెక్కువముఖ్యమయినది. జీవితమునందలి పవిత్ర
 తను పాటింప నవసరములేదను నూచన వినుటకిదియే ప్రథమ
 సారి. సంధివరతులను పవిత్రముగా కాపాడుటకు వారు ఒడం
 బడినచో, ప్రస్తుతము రషియాలో నున్న భయంకరనిరంకుశ
 పాలనమును నిలపుకొనునని సోవియట్ ప్రభుత్వమువారిని
 మరలగా కోరుట మనసాంప్రదాయానుసారముగా న్యాయ
 మగును. దాని కంగీకరించిన పిదపనే వారితో సంధి నిశ్చయించ
 వలెను. “ఇట్టివరతులేకుండ సంధి కేసికొనుట, వారి నేరములందు
 పాల్గొనుట యగును” అని జనరలు సీలీగారు మడిపిరి.

ప్రధానామాత్యుడు ప్రకటన గావించుచున్నాడు

లండను, సెప్టెంబరు 24:— రామ్స్ మార్గ్ నాల్డు గారు
 “దెల్లీలో కనివారమునాడొసంగనన్న ఉపన్యాసమునకై అన్ని
 పక్షములవారును ఎదురుజూచుచున్నారు. ఏమివరతులు విశేష
 కరించినది ఎంత ధనమో తెలియనిది ఋణమిచ్చుటకు లిబరరలు
 పక్షమునా రంగీకరింపజాలరని ఆస్పిర్తు ప్రభువుగారు
 గావించిన ప్రకటన సంధర్భమున, రషియాను సంధివిషయమున
 ప్రభుత్వమువారి స్థితి యేరితిగా నున్నదియు ప్రధానామాత్యుడు
 చెలుపనున్నాడు. సోవియట్ రాయబారులను మాత్రముగా
 వేరొక సభకు రప్పించు నుద్దేశము లేదని లేబరు సభ్యులు కొంద
 రునుకొనుచున్నారు. కాని బోల్షివిక్ ప్రభుత్వమువారి రెంత
 ఋణము కేవలముగై గోరునదియు ప్రభుత్వమువారు తెలిసి
 కొనుటకై యేదైన నేర్పాటు జేయకుండురనుట ఆసంభవము.
 మంత్రివర్గమువారి కప్పుడే యీసమాచారము కొంతవరకు తెలి
 యును. మరికొలదిగా సంభాషణ జరిగినచో సంధినిరపడగల
 దని లేబరు పక్షమువారు దలంచుచున్నారని టైమ్స్ విశేషిరి
 చెలుపుచున్నాడు.

రైల్వే ఆర్థికములను శేరుజేయుట

సర్ చార్లసు ఇన్స్ గారు హైందవశాసనసభలో తన
 రైల్వే ఆర్థికవిధానముగూర్చి రాజీపద్ధతిని అంగీకరింపజేయ
 గల్గుటను గూర్చి మాంఛస్టరు గార్డియను పత్రిక
 యిట్లు వ్రాయుచున్నది. ఈపద్ధతిని కొందరు ప్రభుత్వముపట్ల
 ఓటమిగా గణించి నిరసింతురు. కాని ప్రస్తుత క్లిష్టపరిస్థితులయందు
 దీనిని విజయముగ నేగజేంపవచ్చును. దీనివలన సిమ్లాలో ప్రతిష్ఠాంధ
 నవిధానము భంగగును. ఈరాజీపద్ధతియందు నాలుగు ముఖ్య
 మైనవిగలవు. ప్రభుత్వరైల్వేలు కాసనసభవారి ఆమతిలేనిది తిరిగి
 కంపెనీల యధీనమొనర్పబడజాలవను ఒడంబడికగలదు. కావున
 ఈప్రతిష్ఠాంధము, జి. ఐ. పి. రైల్వేలను ప్రభుత్వమువారి రాధీన
 పరచుకొనుట తత్వవరము. రైల్వేలకు గావలసినవస్తువులు ఇండి
 యాయందే కొనుచుండుచు నున్నానను జేయుట అంతగా చర్చింపవలసిన
 విషయముగాదు. ఎనున ఈకోర్కె ఇండియాలో 20 ఏండ్ల
 నుండి గలదు. ప్రభుత్వమువారు లొంగిపోయిరనుటకు రైల్వే
 ఉద్యోగములను భారతీయుల కొసంగెదనునవివాదాన్నిన
 వాగ్దాన మొక్కటియే ఆదరువుగలదు. ఆవా
 గ్దానమును రాబట్టుట గొప్ప విషయమే
 అది స్వరాజ్యపక్షమువారికి విజయమేయగును.

కమ్యూనిస్టు పక్షము

కార్మికపక్షము సభకు బహిరంగ లేఖ (ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతలతోపాటే)

సెప్టెంబరు 24:— బ్రిటీష్ కమ్యూనిస్టు పక్షము కార్య
 నిర్వాహకసంఘమువారు, లండనులో అక్టోబరు మాసమునందు
 జరుగనున్న లేబరు పక్షము సభకు ఒక బహి
 రంగ లేఖను వ్రాసి పంపిరి. అందు ప్రభుత్వమువారిని
 సామ్రాజ్యవిషయములన్నియు బాగుగ చర్చింపమనియు, జా
 తీయ స్వాతంత్ర్యమునకు పాలుబడుమనెడిన ఈజిప్టు, ఇండియా
 ఇరాకు నుదాను దేశీయులకు స్వాతంత్ర్య మొసగుటకుగూడ
 సహాయమొనర్పవలెననియు కోరియుండిరి.

బ్రిటీష్ గనుల పరిశ్రమ

లండను, సెప్టెంబరు 23:— గనులసంఘము కార్యనిర్వాహక
 వర్గమువారు గనుల పరిశ్రమనుగూర్చి దాసుగారి విధానమునం
 దలి మంచి చెడ్డలు విచారించుటకై ప్రధానామాత్యుని సంద
 ర్శింపగోరుచు వ్రాసిన లేఖకు మార్గ్ నాల్డుగారు తాను సందర్శన
 మిచ్చుటకు వీలుండదని ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను.

26 ఆగష్టు లేదిన కేబిలువార్త యిట్లు చెలుపుచున్నది:—
 దాసుగారి విధానము పరిశ్రమకు భంగము కలిగించునేమో
 యను పంచేహమునుగూర్చి చర్చించుటకు సంఘసభ్యులు గోరిన
 సందర్శనమున కంగీకరించరని తెలియుచున్నది.

ప్రధానామాత్యుడు గనులసంఘమును

లండను, సెప్టెంబరు 24:— రామ్స్ మార్గ్ నాల్డు గారు
 గనుల సంఘము కార్యనిర్వాహకవర్గమును అక్టోబరు 1వ లేదిన
 కలియుదురని ప్రకటించబడినది.

సామ్రాజ్యవస్తు ప్రదర్శనము

ముగియును
 లండను, సెప్టెంబరు 23:— వెంట్లీ ప్రదర్శనము నవంబరు
 1 వ లేదితో మాయబడును. వచ్చేయేడు మరల తెరవబడు
 సంగతి యింకను నిశ్చయింపబడలేదు.

సామ్రాజ్యమత సభ

ప్రధానామాత్యుని సందేశము

లండను, సెప్టెంబరు 24:— సామ్రాజ్యమత సభ రెండవ
 నాడు ప్రధానామాత్యుడు సందేశ మంపెను. సామ్రాజ్యము
 నందు అనేక మతములు వేరువేరు రీతుల ప్రజలను మోక్షమార్గ
 మునకు ద్రిప్పుచు అన్యోన్యమైతితో మెలగుచున్నవి. వారం
 దరు ఒక్కసన్నార్థమునకే బోవనున్నారని యీసభ చెలుప
 గలదని ఆయన చెలిపెను.

ఇస్లాము మతము

యాసుఫు అలీగారు ఇస్లాము మతమునుగూర్చి క్యాబా
 కమలద్దీనుగారు వ్రాసిన కాగితములను జదివిరి. మయ్యామతము
 జీవితమునుగూర్చి బాగానునుండి షేకు డోజీగారు వ్రాసి
 పంపిన కాగితమును సర్ థామసు ఆర్నాల్డుగారు చదివిరి. మ
 య్యా మతములు కాలేపు అగోచరుడను నమ్మకముగలవారగుట
 చే వేరొక ప్రతినిధి నుంచరని ఆయన చెలిపెను. మిర్జావాషి
 రుద్దీనుగారు అహమడియా ఉద్యమనాయకుడు కాగితము చ
 దువుమండగా అధ్యక్షుడుగా నున్నట్టి సర్ తియోడరు మారిషను
 గారు, యీ ఉద్యమావశ్యకతనుబట్టి జూడ ఇస్లాము మతము
 సజీవమైనదిగా తెలియ వచ్చుననిమడిపిరి. ఈ ఉద్యమము ఇస్లా
 ము మతముపై నభివృద్ధిమార్గ మని బాషిరుద్దీనుగారు మడిపిరి
 క్రైస్తవ మెట్లు జూడా మతముపై నభివృద్ధియగునో అట్లే యిది
 గూడ ఇస్లాము మతమునకు చెందినదేగాని వేరుగాదని
 చెలిపిరి.

సివిలుఉద్యోగులు తొలగింపబడిరి

లండను, సెప్టెంబరు 20:— సివిలుసర్వీసు ఉద్యోగులలో కొందరు
 ఉద్యోగమునుండి తొలగింపబడుటచే సివిలు ఉద్యోగుల సంఘ
 మువారి ప్రేరేపణవలన 8000 మంది పింఛన్ ఉద్యోగులు
 100, 000 యుద్ధపతకములను త్రివిధములకు నిశ్చయించిరి.

సర్ ఫ్రెడరిక్ డ్యూక్సుగారి ఆస్తి

సర్ ఫ్రెడరిక్ డ్యూక్సుగారు ఇంగ్లాండులో మరణకాల
 మునందు వేరొకరికి నిల్వయించి యుంచిన సంస్థానముగాక పై
 గా 9,156 హెనుల ఆస్తి యెవరివేరను వ్రాయకుండ నుంచిరి.

ఇంగ్లాండు - ఈజిప్టు

జగులూలుగారు లండను చేరిరి.

లండను, సెప్టెంబరు 23:— అంగ్లో-ఈజిప్షియను సంధినిగూర్చి
 ప్రధానామాత్యునితో మాట్లాడవచ్చిన జగులూపాషాగారికా
 సందర్శనను విక్టోరియా వైపున చాలసందడిగా నుండెను. పాలు
 ఫారముపై ఈజిప్షియనులు భారతీయులు స్వదేశీరంగులతో
 కెండాబ నెగురవేయుచు సన్యాస మొనగిరి.

భారత మహమ్మదీయ రాయబారము

లండను, సెప్టెంబరు 24:— పాలస్తయినుకు రాయబారము
 గొంతోయిన భారతముసల్మాను సభ్యులు ఇండియాకు తిరిగివచ్చు
 టకుపూర్వము ఇంగ్లాండు బోయిరి. వారు ముస్తాఫా కామేలు
 గారిని కాలిఫేటు నంగీకరింపుమని ఆహ్వానించునట్లు ప్రకటించి
 రని డెలి ఎక్స్ ప్రెస్సు జరుగలము విశేషిరి చెలుపుచున్నాడు.

ఇండియాకు స్త్రీమత ప్రచారకులు

లండను, సెప్టెంబరు 23:— ఇండియాకు బోవుచున్న స్త్రీ
 మతప్రచారకుల వీడ్కోల్డునభయందు రెవరెండు ఇ. ఎస్.
 కారుగారు అధ్యక్షులుగా నుండిరి. ఇండియాలో క్రైస్తవమత
 ప్రచారకసంస్థ లన్నిటికిని చర్చలకును స్వదేశీరంగులను తగ్గు
 మండుటచే గలుగచున్న యిబ్బందులనుగూర్చి విపులముగా
 చెలిపిరి.

జినివా

సాహిత్య సహకారసంస్థ

స్వ్యాసినులో జరుగును

జినివా, సెప్టెంబరు 23:— సాహిత్య సహకారసంస్థ
 పారిసులో జరుగవలెనను కమిటీవారి సిఫార్సును జాతీయమితి
 సభవారు ఏకగ్రీవముగ నంగీకరించిరి. సంస్థ జినివాలో నుండవ
 లెను గాని పారిసులో గాదనియు, లేవన్నచో ఆసంస్థ
 క్రైంచి ప్రభుత్వముపై నాధారపడియుండు ననియు ఆస్ట్రీలి
 యను కార్మికనాయకుడు చార్లటనుగారు అభ్యంతరము చెలిపిరి
 గాని ఇగ్గ లేదు.

జినివా, సెప్టెంబరు 24:— జినివాలోని సాహిత్యసహకార
 సంస్థనుగూర్చి మాట్లాడుచు సర్ మహమ్మదు రఫీకుగారు తన
 సమ్మతిని చెలిపిరి. ఇండియాదేశము విజ్ఞాన మభివృద్ధి యగున
 నియు, ప్రాకృశ్చిమ దేశములమధ్య సహకారభావ మభివృద్ధి
 యగుననియు చెలిపిరి.

చైనాయుద్ధము

సోవియట్లతో సంధి

టోక్యో, సెప్టెంబరు 24:— ఛాంగ్ హైనిను ప్రభుత్వము
 సోవియట్ల ప్రభుత్వముల మధ్య తూర్పు
 చీనారైల్వేల గూర్చియు, ముస్తాఫా ప్రభుత్వము నంగీకరింపుట
 గూర్చియు ఒడంబడిక కుదిరెనని మాక్సెనునుండి వచ్చినవార్త
 చెలుపుచున్నది.

మేజరు జన్నిగారి విమానయాత్ర

చైనావారి హెచ్చరిక

షాంఘి 23:— మేజరు జన్నిగారు ప్రస్తుతము షాంగాయి
 వచ్చినచో ప్రమాదని కలదని లియంగుసియ్యాంగుగారు ఎగ్రం
 టైనకాన్సులు గారికి చెలిపిరి. ఇప్పుడు జన్నిగారి పయనము
 నకు అన్నియేర్పాటులు సిద్ధమగుటచే ఆటంక పరుచ వద్దనియు
 ఇప్పుడు కాకున్న ప్రపంచయాత్ర నిలిచిపోవుననియు, ఏమియు
 ప్రమాదము లేదు కావున మరియొకసారి విచారించి జెప్పవలె
 ననియు కాన్సులుగారు తిరిగి వ్రాసిరి. లియంగుసింగుగారి ప్రత్యు
 త్తరమురానిది హంగుకాంగునుండి బయలుదేరవలనని కాన్సులు
 గారు జన్నిగారికి వ్రాసిరి.

నీటిప్రమాదము

హంగుకాంగు సెప్టెంబరు 24:— ఎగ్రింటైనువైమానికుడు
 జన్నిగారు హార్బరునందు మోటారు బోటుపై బోవుచుండగా
 వేరొక పడవ తగిలి నీటాడిరి. అరిసిపోవుటకు సిద్ధముగ నున్న
 పుడు జన్నగారు బయటకు దయచేసిరి.

జాతిసమితి - జర్నల్

జర్నల్ కి స్థాన ముందు

లండను, సెప్టెంబరు 24: - జర్నల్ కి స్థానము జాతిసమితిలో స్థానము నకై దరఖాస్తు చేసిన తప్పక స్థిరస్థాన మొసంగబడునని సభవారు ఆదేశమునకు చెలియబరచినట్లు ప్రైము జనీవావిలేఖరి వ్రాయుచున్నాడు.

ప్రెంచివారి అభ్యంతరము

లండను, సెప్టెంబరు 24: - జాతిసమితిలో జర్నల్ కి చేస్తున్నట్లును గూర్చి డెల్లి నుండి యెట్టి అసందర్భపు వార్తనుగూడ ప్రాంసు వారు పంపించబారదు.

ప్రైము పారిసువిలేఖరి యిట్లు చెబుచున్నాడు: - జర్నల్ నీవారు జాతిసమితి నిబంధనలకు నెట్టివరతులు లేక అంగీకరింపనిచో, యుద్ధము బాధ్యత ప్రసంగము మానవలసివో, సభలో స్థానమునకై దరఖాస్తుపెట్ట నవసరములేదని ప్రెంచి వారు ఏకగ్రీవముగా దలచుచున్నారు. జర్నల్ కి స్థిరస్థానము సంగినచో సభలోని కొంతకే భంగము వచ్చునని అభ్యంతరము చెబుచున్నాడు. జర్నల్ కి చేయు సంధినియమములనుండి తప్పించుకొనుటకు జాతిసమితిలో స్థానము నుపయోగించుకొనగూడదు. ప్రాంసువారు పట్టుబట్టియున్నారు.

పారిసు, సెప్టెంబరు 23: - జాతిసమితిలో జర్నల్ కి చేరుటనుగూర్చి డెల్లి నుండి పొందుపరచినట్లు ఆ తరఫుత్వములు జరిగిననువదంతి అసత్యమని తెలియుచున్నది.

జనీవాలో సంభాషణ

ఈవిషయమున ఎం. హేయలుగారు బ్రిటీషు రాయ బారిని కలిసి జనీవాలోనున్న ప్రెంచి ప్రతినిధులతో తెలిఫోను పై మాట్లాడిరి. ఈ ప్రతినిధులు బ్రియాంచుగారి అధ్యక్షత క్రింద రెండుసార్లు సమావేశమైరి.

జర్నల్ కి పెద్దరాష్ట్రముగా చేరును

డెల్లి ను, సెప్టెంబరు 23: - జర్నల్ కి జాతిసమితిలో పెద్ద రాష్ట్రములతో సరిసమానముగ గౌరవస్థానము సంపాదించుటకు ప్రయత్నించునట్లు ప్రకటించబడినది.

ప్రభుత్వ ప్రకటన

డెల్లి ను సెప్టెంబరు 23: - జర్నల్ కి జాతిసమితిలో స్థానమునకు దరఖాస్తుపెట్టుట కు దేశీయముల ముత్రివర్తము సమావేశము ముగియుచున్నట్లు ప్రకటించబడినది. సమితిలో చేరుటకు ఏకగ్రీవముగా సంగీకరించబడినది చెలిపినవిధమ ప్రకటనయందు దిట్లు గలదు. "జాతిసమితివారు చర్చించు విషయములు - అల్పసంఖ్యాకులకు సంరక్షించుట, సాగు పరిస్థితుల చక్కచెట్టు, సైనికాధికారుల విషయమున ఆయుధముల తగ్గించువిషయము, అంతర్జాతీయ కాంతి సంస్థాపనము మున్నగువిషయములు జర్నల్ కి సహాయము లేనిది సంతృప్తికరముగ నెరవేరజాలవను నుద్దేశముతో, ఇతర పెద్దరాష్ట్రములతో సరిసమానముగ స్థానమును స్వీకరించుటకు జర్నల్ ప్రభుత్వమువారు రంగీకరించిరి.

జర్నల్ కు దిగుమతులపై పన్ను

డెల్లి ను సెప్టెంబరు 20: - ప్రాంసువారు జర్నల్ కి కుండి పరాసరిగాని యితరదేశముల ద్వారాగాని పంపించుటకులపై 100 కి 26 చొప్పున సుంకము విధించిరను వార్త జర్నల్ కిలో అసంతృప్తిని గలిగించినది. జర్నల్ కు ప్రభుత్వమువారు యీ చర్యను మిత్రద్రోహపు చర్యగా గణించుదు. దీనివలన దాసుగారి యేర్పాటులకు భంగము వచ్చును.

లండను ఒడంబడిక

జర్నల్ కి మొత్తినీ గోరుట

డెల్లి ను సెప్టెంబరు 24: - జర్నల్ కు వాణిజ్య సంఘము ప్రతినిధుల ఆహ్వానమునకు ప్రత్యుత్తరముచ్చుచు అధ్యక్షుడు ఎల్బర్దుగారు యిట్లు చెలిపిరి: - ప్రపంచవర్తమునందు పాల్గొనుటచే గలిగిన బాధ్యతను నిర్వహించుటకును, లండను ఒడంబడికవలన విధింపబడిన విధ్యుక్తమును నెరవేర్చుటకు జర్నల్ కి విశ్వసనీయులాలని విదేశములందున్న ప్రతి జర్నల్ కియును తన చర్యలవలన దుశువు జేయవలయుండును. విదేశములందున్న జర్నల్ కుల ఆర్థిక దీక్షన సౌకర్యములకొరకును అన్యోన్య సహకారముకొరకును ఈ ఒడంబడిక భారమును జర్నల్ కి పోషించవలసి యున్నదని నెగ్గినుచును గారు నడిపిరి.

హెబ్బా తిరుగుబాటు

లండను, సెప్టెంబరు 24: - అమీరు అలీగారి సైన్యము మాత్రమే సైనికులు జేరినయి, వాహులపై దాడిచేసినట్లు కథనముచున్నదనియు చెలియుచున్నది. వారిబలము తగ్గకున్నది.

స్థానిక వార్తలు

ప్రయాణపు ఖర్చులు: - స్థానిక సంఘముల అధ్యక్షులకును, ఉపాధ్యక్షులకును యిన్వైరికిని ప్రయాణపుఖర్చు లీయబడవు. ఎవరికో ఒకరికే యీబడును అని ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి.

తెలిగ్రాఫు నోటీసు: - పరిష్కారమును మొదలుపెట్టిన తంతివార్తలు పంపవచ్చుననియు, కాని అవికొంచెము ఆ లభ్యముగా పంపవచ్చుననియు నిందుయాలమున అందరికిని తెలియజేయబడినది.

పుస్తకముల వశపరచుకొనుట: - పండిత రామదాసు గౌరుగారు వ్రాసిన హిందీవాచక పుస్తకములు నెం 8 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000.

రాకపోకలు

టి. ఎన్. శివజ్ఞానంపిళ్ల, పి. పి. రామస్వామయ్యగారు మదరాసు కీయుండుము తిరిగివచ్చిరి.

దివాణాపూర్వము కృష్ణనాయుడుగారు ఈయందయం మదరాసు వచ్చిరి.

వార్షిక కోత్యవము: - 26 వ తేదీ శుక్రవారమునాడు కీర్తిశేషులైన పండిత డి. గోపాలాచార్యులుగారి 4 వ వార్షిక కోత్యవము మదరాసు పుదుచ్చేరు చంద్రబాబు పిట్టలని 22 నెంబరు గృహమున జరుగును. ప్రార్థన 10 గంటలకు భవ్యతరీ పూజ, సాయంకాలము 5.30లకు సభ జరుగును. అని ఆచంట లక్ష్మీపతిగారు, ఆయుర్వేద కళాశాలాధ్యక్షుడు వ్రాయుచున్నాడు.

ఆంధ్రరాష్ట్ర విద్యార్థిసభ: - ఈ సభనుగూడా మిగతా ఆంధ్రసభలతోపాటు జరుపవలెనని యున్నది. అనియములనుగూర్చి ఆలోచించుటకుగాను మదరాసు ఆంధ్ర విద్యార్థి సంఘకార్యనిర్వాహకులు, ఈవిషయమున కుతూహలముగల తదితరులు, హైకోర్టులో వేమవరపు రామదాసు పంతులుగారిగదిలో శేపు (26 వ తేదీ) 4 గంటలకు సమావేశము కావ్రాధితులు -

ఒకపరిరంగ సభ

మహాత్మాగాంధీగారి ఉపవాసమును గూర్చిన ప్రారణలు జరుగును

చెన్నై పురిమండల కాంగ్రెసుస్వరాజ్య సంఘముల యజమాన్యమున క్రియత వేమవరపు రామదాసు పంతులుగారి అధ్యక్షత క్రింద ఈనెల 26 వ తేదీ శుక్రవారము సాయంకాలము 5 ఘంటలకు గోవిందప్పనాయకపిట్ట సౌందర్యపూర్వము సందు మహాత్మా గాంధీగారి ఉపవాససందర్భమున దైవప్రార్థనలు సలుపుటకై యొక బహిరంగసభ జరుగును. నగరవాసు లెల్లరు విచ్చేను వ్రాధితులు.

గద్దే రంగయ్యనాయుడు వి. యల్. శాస్త్రి. కార్యదర్శు.

సెన్టా, సెప్టెంబరు 24: - రాజప్రతినిధివద్దకు నిన్నటి దినమున భారతకానసభల మహమ్మదీయసభ్యులు రాయబారము పోయిరి. (ఆ. సె.)

నూదాను తగవులు

నూదానులో ఆగస్టునందు జరిగిన అల్లరుల సందర్భమున వేరమొనర్చి సైనికోద్యోగులను ఇరువురను రెండేండ్లు శిక్షకును యితరులను 5 గురను శిక్షించిరి. ఎనైజాకోర్టువారు అతిమలాసి యను నాయకునికీ ఆరేండ్లశిక్ష విధించినట్లు నూచానువార్త చెబుచున్నది. ఆయన అనుచరులకు 5 నెలలు శిక్ష విధించిరి.

స్పెయినులో తిరుగుబాటు

మాడ్రిడు, సెప్టెంబరు 24: - నేడుము రోడునందు విలిటరీ ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవని మరాకోనుండి ప్రభుత్వప్రకటన చెబుచున్నది. మొదటి కోర్కెలన్నియు తీరినవిగాన చర్య తీవ్రముగ లేదు. జవరలు డెలావోగారిని ఉద్యోగమునుండి తొలగించుచు రాజాగారు ప్రకటనగావించిరి.

చెన్నై పురిమండల ఆంధ్రకాంగ్రెసు సంఘము

ఈనెల 24 వ తేదీ బుధవారము సాయంకాలము ఆంధ్రకాంగ్రెసు కార్యాలయమున పామ్మేరి రామకృష్ణయ్యగారి అధ్యక్షత క్రింద జరిగిన పై సంఘపు కార్యనిర్వాహకవర్గ సమావేశము సందు గావించబడిన తీర్మానములు.

తీర్మానములు

(1) మహాత్మా గాంధీగారు ఇటీవల భారతదేశమంద హిందూ మహమ్మదీయులలో సంభవించిన కలహములు మనోచై కల. మను గలిగించినందున తన్ని వారణాశాధనముల గోరుచు భగవత్పాదాభివృద్ధికి ఏకవింశద్దినన ఉపవాసవ్రతమును బూని దేశ తేమమునకై శ్రమపడుచున్నందున దేశ నాయకులందరు కత్తెరకార్యచరణమునకు బూని హిందూమహమ్మదీయ సమ్మేళనము స్థిరస్థాయి గావించి, ఆ మహనీయుని మనశ్శాంతికి దోడ్పడవలయునని ఈసభవారు తీర్మానించుచున్నాడు. మరియు మహాత్మునికి ఈ ఇరువదియేండ్లదివస ఉపవాస కాలమున నెట్టికష్టము గలుగనీయక సంపూర్ణారోగ్యచిరావులకై బసాడింపఁ జర మేళ్ళరుని ప్రార్థించుచున్నాడు.

(2) ఆంధ్రరాష్ట్ర మహాసభకు గొల్లపూడి సీతారామ శాస్త్రిగారును ఆంధ్రమహాసభకు కట్టమంచిరామలింగా శాస్త్రిగారును అధ్యక్షులుగ నెన్నకొనబడుటకు ఆహ్వానసంఘము వారికి సిఫార్సుచేయుటకు తీర్మానింపబడినది.

(3) స్వరాజ్యనిధియందు డబ్బుకొరవడి యున్నందున శ్రీమతి యామినీ పూర్ణతిలకమ్మగారు తమ జాతీయబాలికాపాఠశాలకు గోరన విరాళమును ఇచ్చువిషయము ప్రస్తుతము నిలుపుటకు దీర్చానించడమైనది.

(4) స్వరాజ్యనిధియందు డబ్బు లేనందున ప్రస్తుతము గొంతకాలమువరకు మండలసంఘపక్షమందు వేతనములపై కాంగ్రెసు ప్రచారము చేయుచున్న ప్రచారకులను నిలుపుట చేయుటకు తీర్మానించడమైనది.

గద్దే రంగయ్యనాయుడు, కార్యదర్శి.

పశ్చిమకృష్ణాజిల్లా జాతీయోపసంఘము

1924 సం॥ ఆగస్టుమాసముయొక్క జమా ఖర్చులవివరము తెలుపు స్టీలు మెంటు

జ మ లు	
గతమాసము చిరానిల్య	142. 8.0
కాంగ్రెసు సభ్యులచందా	12.12.0
ఆం. కాంగ్రెసుసంఘమువారి ఖాతా	190.0.0
గంపలగూడెం కుమారరాజాగారిఖాతా	160.0.0
జే. శంభుకాన్తులుగారి ఖాతా	35.12.0
శేటబావయ్య	32.0.0
గోవిందరాజు వెంకటేశ్వరరావుగారు	22.0.6
కొత్తూరు అబ్బాసల్లీసాహెబుగారు	29.12.0
కొర్కె వెంకయ్యవర్మగారు	25.0.0
స. సత్యనారాయణగారు	25.0.0
గో. శివసుబ్రహ్మణ్యంగారు	20.0.0
మోటారుడ్రైవరు ఖాతా	5.0.0
జమమొత్తం	699.12.6
ఖర్చులు	
అప్పుకొరతఖాతా (ప్రత్యేకతెలుగునిధి)	16. 0.0
వేతనములఖాతా	360.18.0
ప్రచారపు ఖర్చులఖాతా	14. 7.6
మోటింగులు ప్రచురణలుఖాతా	154. 4.6
అక్కిసు ఎస్టాబ్లిషుమెంటు ఖాతా	4. 9.0
పోస్టు తెలిగ్రాములుఖాతా	8. 0.0
ప్రత్యేకవీరాళములఖాతా	68.10.0
ఆ. కాశీశ్వరరావు పంతులుగారిఖాతా	7. 8.8
మోటారుకారుఖాతా	32. 8.0
గాంధీపూజానిధి	9. 2.0
చిరానిల్య	23.14.8
ఖర్చు మొత్తము	699.12.6
మ.రా:- ఇదిగాక బ్యాంకులో క్రియత ధన్యాడ రామచంద్రరావుగారిపేరు 12.6.6 నిలువయున్నది.	
జాతీయోపసంఘ కార్యాలయము గంపలగూడెం	కో. వెంకటేశ్వరరావు, అధ్యక్షుడు. 6.9.24

భారత శాసనసభ

తుపాకుల ప్రయోగమునకు ముందుగ హెచ్చరింపవలెను

రంగాచార్యులుగారి తీర్మానము ఆమోదింపబడెను

దేశీయవస్త్రములపన్నును తొలగింపవలెనను

తీర్మాన మామోదింపబడెను

తక్కిన అవధికార బిల్లులు

సమాహములను దరిమివేయుటకు తుపాకులు ప్రేల్చు విషయమున రంగాచార్యులుగారి తీర్మానము సెలెక్టుమిటికి రిఫర చేయబడు సందర్భమున మంచిచర్చ నందుపై జరిగెను.

సమాహములను దరిమివేయుటకు బూర్జము శొన్ని సమయములందు మందలింపు చేయవలయునని గోరుదు రంగాచార్యులుగారు తమ బిల్లును సెలెక్టు కమిటీవారికి రిఫరచేయగోరిరి. హోం మెంబరు, జిన్నా, గౌరు, సర్దార్ వాద్యుల గులాబు సింగు బి. వెంకటపతిరాజు, భుజ్జు ఫార్ఖాను, టాన్ కిన్ను సము, గోస్వామి, పాగ్, పండిత్ మదనమోహన మాలవ్య, విల్ డక్, రంగాచార్యులుగారు సెలెక్టు కమిటీ సభ్యులు. బిల్లు ప్రతిపాదించుచు రంగాచార్యులుగారు బిల్లుపన్నునించిరి.

బిల్లుచూడిత్ర

గుంపులను దగముటకు బూర్జము మందలించి తర్వాత ప్రేల్చు టనసరమైనయొడ నొక పద్ధతి నవలంబింపవలయునను కాంసిలు ఆఫ్ నేట్టులో రైటు ఆనరబుల్ శ్రీనివాస శాస్త్రిలు గారు 1921 సంవత్సరమున నొకతీర్మానముచెప్పిరి. ఈతీర్మానమునకు సంబంధించిన భాగము దొరతనమువారు బిల్లు రూపము గాకాంసిలు ఆఫ్ నేట్టులో ఆగష్టు 1921 సంవత్సరములో పాసు చేసిరి. ఆసంబ్ధివారి ఆలోచనలకు ఆ బిల్లు పంపబడినది. అప్పుడు రంగాచార్యులుగారు యీ బిల్లులోనివిధముగ నవరణయొకటి ప్రతిపాదించుటకు ముందుగాదెప్పిరి. ఆసంబ్ధివారి అనుమతిమీద బిల్లు ఉపసంహరించుకొని సవరణబిల్లు ఆలోచించి అవసరమైనయొడ తిరిగి ప్రవేశపెట్టెదనని సర్ విలియం విన్ సెంటు చెప్పిరి. దొరతనమువారు బిల్లును బ్రవేశపెట్టుట మానుకొనిరి. రంగాచార్యులుగారు తమబిల్లును సువ్యక్తపర్చిరి.

విచక్షణలేకుండు తుపాకులు ప్రేల్చుట

ఇంగ్లాండు దేశమునకును యిండియా దేశమునకును చట్టములలో చాలవ్యత్యాసముగలదు. అట్లెందుకుండవలయునో గోచరించుటలేదు. తుపాకులను ప్రజలు తమవద్ద నుంచుకొనుట ప్రమాదకరమైనది. తగినంతజాగ్రత్త దీసికొనకుండు ప్రేల్చుట అపాయములకు కారణము. ఇటీవల వెలువడిన న్యాయమూర్తి మెకార్డిను గారి తీర్పు ప్రచురణమందు విచక్షణలేకుండు యిష్టమువచ్చినట్లు తుపాకులను ప్రేల్చుట యిండియా దొరతనమువారి కయిష్టమని చెలియబర్చిరి.

మధుర, చూలెనిదర్పములు

అవసరము లేకుండు తుపాకులు ప్రేల్చుట సంభవించుటకలదు. మదరాసులోను, మధురలోను అవసరము లేనిది తుపాకులు ప్రేల్చి రని వారినమ్మకము. పజలను జంపు నుద్దేశముతో పోలీసువారు అట్లుజేయలేదు. వారికి దైర్యముచాలక అట్లుచేసిరి. దగ్గరకు పాకులన్నవిగాన వెంటనే ఉపయోగము చేయవలయునని అట్టి భయము కలిగించునమయమున వారికి ప్రోత్సాహము గల్గించుదును. దొరతనమువారు బిల్లులోనివిధమున ఎగ్జక్యూటివు అధ్యక్ష పంపబోవుచున్నారని వారెరుగుదురు. అట్టి దొరతనమువారి అర్హులకును శాసననిబంధనలకును భేదము గలదు.

మంకలింపావశ్యము

ప్రేల్చుటకు ముందుగా అధికారుల వశమందున్న అన్ని విధములచేతను మందలించి గుంపును దరిమివేయ బ్రయత్నించవలయును. కొంత నియమితకాలములో గుంపు కదిలిపోవలెను. ఈనిబంధన అవసరము ప్రేల్చువలయునని ప్రేల్చిన అధికారుల మీద దొరతనమువారు ప్రాసిక్యూషను చేయకపోవుటచేత అధికారులకు తుపాకులు ప్రేల్చుటయందు ప్రోత్సాహ మెక్కువగుచుండెను. ఎందుచేతనన, దొరతనమువారు తమ్మురక్షించెద

రని యీ అధికారులు దలచెదరు. తప్పుగా ప్రసరించినప్పుడెప్పుడైన అధికారులను ప్రాసిక్యూషను జేసినట్లుయేదేని దృష్టాంతముగలదాచుని రంగాచార్యులుగారు అడిగిరి. ఎక్కడను లేదు. కనుక నష్టమునొందినవారు న్యాయస్థానమునకు బోయి న్యాయమునొందుటకు వీలుకలిగియుండవలయును. అట్లు యింగ్లాండులోగలదు.

దొరతనమువారి సత్తిఘటనము

హోం మెంబరుగారు

అమలులోనున్న ఆచారమును సమర్థించుచు, ప్రతిపాదించబడిన తీర్మానమును ప్రతిఘటించుచు, డిప్యూటీ సర్జనముహోం మెంబరుగారు సర్ అల్బెర్ట్ డెవెలూ గారిచిప్పిరి. తుపాకీ మొదలైన ఆయుధములను అతివివేకముగా నుపయోగించుట ముఖ్యమని హోం మెంబరుగారు రంగాచార్యులు గారెప్పుడైన అల్లరిచేసిరా లేక వారెప్పుడైన దొమ్మినిజూచిరాయని వారికి ఆశ్చర్యము గలుగుచున్నది. (నవ్వు) యుద్ధములో తక్కువు నెదిరించుట యొకటి; అల్లరిచూక నణచుటవేరు. ఏలయన, వారినిగించుటకు దైర్యమును కృతనిశ్చయతయు గావలయున. హిందూ దేశములోని గుంపులు శాంతమైనవి యనియు సులభముగా అణచవచ్చుననియు రంగాచార్యులు గారనిరిని హోం మెంబరు గారనిరి. కొంత వరకే అభిప్రాయములు నిజమే. మతావేళముగాని యితర బలవత్తరమైన ఉద్దేశముగాని ఉన్నయొడ సమాహము శాంతముగా నుండగలిగి సులభముగా చెదరగొట్టుబడ గలదాయని వారికి ఆశ్చర్యము గలుగుచుండెను. ఉద్యోగస్థు లొకప్పుడు భయపడియుండవచ్చును. అట్టికేసులు ముందును తటస్థించవచ్చును. కాని యిట్టి వి అసాధారణములు, సామాన్యములుగావు. అయిష్టమైన స్వభావము గల అట్టి పనులు జేయు ఉద్యోగస్థులయొడ అసంబ్ధి వారు కృతజ్ఞత జూపవలయును. మిక్కిలి కష్టనమయమున డెంతో సాహసమును వివేకమునుజూపిన వెక్కు ఉద్యోగస్థులను హోం మెంబరుగారు సుతించిరి.

ఎవరు తీర్పుచేయుట

రంగాచార్యులుగారు నియమము చేసిన బిల్లులోని ప్రతినిబంధనను విభజించెను. తుపాకులు ప్రేల్చినగాని సహచారమును పారదోలలేమని యెవరు తీర్పుజేయగలరని రంగాచార్యులుగారి మొదటినిబంధనమునుగురించి వారడిగిరి. తుపాకులను ప్రేల్చుటకుబూర్జము న్యాయతీర్పుజేయుటకు వీలుకలదా?

వ్రాతములపుటుత్తరువు

హిందువులను మహమ్మదీయులు ఆశేయుతులై యున్నారనుకొని అట్టిసమయమున పోలీసువారు భయములమధ్యనున్నప్పుడు రాళ్లతో బుర్రలెగురుచుండగా వ్రాతములకమగు ఉత్తరువుకొరకెదురుజూచుచు పోలీసువారు చేతులుకట్టుకొని తెర్రబోవుచుండవలసినదేనా? అట్టిసమయమున వ్రాతములమైన అర్దుల కొరకెదురుజూచుచు పోలీసువారుంట బహుకష్టము. పోలీసు వారిని దొమ్మిచేయువారు ముక్కలు క్రింద కోసేవనెదరు. కాని కొన్ని సమయములందు వ్రాతములమైన అధికారము నొందుటకు వీలుగలదు.

ఇంగ్లీషుపద్ధతి

ఇంగ్లాండులో గుంపుమీద తుపాకులను ప్రేల్చుట కభ్యంతరములులేవు. ఉద్యోగస్థుని వివేకస్యాంత్ర్యమునకు అడ్డంకిలేదు. కాని రయల్ ఆర్మీ చదువబడిన ఒకగంట తరువాత ఎవరైన ఆక్రమసమాహముననున్నయొడ నేరమునిగ నెంచుదును.

పూరిగా ముందు మందలింపు సమాహమునకు యెవరిచ్చె రని హోం మెంబరుగా రడిగిరి. మాజిస్ట్రేటుగారా లేక అల్లరి మూకయా? ఈవయమై దొమ్మిచేయు వారప్పుడప్పుడు తీర్మానమునకు వచ్చిరని వారు వినిరట (నవ్వు)

ముందుబాగుగ అల్లరిసమాహములకు మందలింపినవలసి యున్నదని వారొప్పుకొనినను ఆచరణలో నది సాధ్యము కాదు గాన వారట్టినిబంధనను శాసనమందుంచుట కియ్యకొనరు. నాల్గయిరు క్కాలకు వారికెట్టి అభ్యంతరమును లేదుకాని దొమ్మి జరిగిన 24 గంటలలో పూర్తియైనదిపూర్తి చేయుటయందు భాధలు కలవనిరి. ఇటీవల జరిగిన డిల్లీకలహముల అనభవమును నిదర్శనముగా జూపెను.

ఫిర్యాదులు

నేరమునకు బాధ్యుడైన అధికారిమీద గాయములు దినిన వారు ఫిర్యాదు చేయువిషయమై హోం మెంబరుగా రిట్లనిరి. అంతర్జాతీయ మతవైషమ్యములవలనను, వర్గ భేదము వలనను, మతవైషమ్యములవలనను తుపాకులు ప్రేల్చుట యీ దేశము నందు తటస్థించుచున్నది.

రంగాచార్యులుగారు:—దైర్య లేమివలనను

సర్ అల్బెర్ట్ డెవెలూమడిమనుగారు:—ఎవరి దైర్య లేమివలన.

రంగాచార్యులుగారు:—పోలీసువారియొక్క దైర్యము లేని పోలీసుకనిస్తేలును నేను ముందు యింకా చూడవలయును.

తుపాకులు ప్రేల్చినవో వానిమీద మీరు ఫిర్యాదు తీసికొని నమ్ముటకు మీరు చట్టమునందు అవకాశ మిచ్చినప్పుడు మాత్రమే పోలీసుకనిస్తేలు పీరికివాడగును. మిగతాజనల సుఖము కొరకు వారు యేమిచేయవలసియున్నదో అట్టిమీనిర్బంధమువలన మీరు పోలీసువానిని వాని విధ్యుక్తమును చెరవేర్చినీయుటలేదు. రంగాచార్యులుగారి తీర్మాన మామోదింపబడెను

రంగాచార్యులుగారి తీర్మానము వోటుకు బెట్టబడినది. నీబది ఎనిమిదివోట్లు తీర్మానమునకు అనుకూలముగాను 38 ఓట్లు ప్రతిహేళముగను వేయబడెను.

క్రొత్త బిల్లులు

వారపుజీతముల బిల్లు బ్రవేశపెట్టబడెను

క్రొత్తబిల్లులు బ్రవేశపెట్టుటకు సభ వారాలలోంచి మొదలిడిరి.

చమన్ లాల్ గారు ఇండలో బనిచేయు నౌకరులయొక్కయు యితరజీతగాండ్రయొక్కయు వారపుజీతములిచ్చునట్లు యేర్పాటు జేయుటకు చమనులూలు గారు బిల్లు ప్రవేశపెట్టిరి. మిల్లయేజంట్లయొక్కయు మిల్లుకార నిర్వాహకులయొక్కయు బాధనుండి పనివాండ్రను దప్పించుటకీట్లు ఉద్దేశింపుబడినదని చమనులూలు గారు చెప్పిరి. ఈవిషయమై బొంబాయి దొరతనమువారిటీవల ఆలోచించుచుండిరి. తర్వాత పార్లమెంటులో వారపుజీతముల ప్రశ్నివిషయమై ఆలోచించబడుచున్నదని చెల్పబడినది.

జోషి గారి బిల్లు

ప్రసవించుటకు బూర్జమును, తండ్రితో కొంతకాలము శ్రీలను కార్ఖానాలలోను, గనులలోను, 1910 సం॥ అస్సాము ఎమిగ్రేషను ఆఫ్టెంపులలోనున్న యెస్టేటులలోను, పనిచేయుటకు క్రమమైనమేర్పాటు చేయుటకును మెల్లరిట్టి బెనిఫిట్ యిచ్చుటకు నిబంధన జేయుటకును జోషి గారుబిల్లుపాడించిరి

ప్రత్తిఎక్సైజు పన్నుకంటె అన్యాయము

లేయాకుతోటలో బనిచేయు ఆడవాండ్రకుమాత్రు సౌకర్యములందు అస్సామువారిందరికంటె ముందుగా నున్నారనియు, లేయాకుతోట యజమాని చాల్ మర్సగారు నుడివిరి. అస్సామువారిని ప్రత్యేకముగా యిట్లు భేదముచేయుట కాక్షేపించి యిట్టినూచన ప్రత్తి ఎక్సైజు పన్నుకంటె అన్యాయ మని చాల్ మర్సగారు చెప్పిరి.

రైల్వేఆక్టు సవరణబిల్లు

వీదేని సంఘములవారికిగాని జాతివారికిగాని రైలు బండ్లు కేటాయింపుచేయుట నివారణచేయు నిమిత్తము కె. సి. నియోగి గారు రైల్వేఆక్టు సవరణబిల్లును బ్రతిపాదించిరి.

పనివాండ్రఖరారునామా ఉల్లంఘనశాసనము

కార్మికుల స్వచ్ఛందబిల్లు జోషి గారు బ్రవేశపెట్టమానుకొనిరి. పనివాండ్ర ఖరారునామా ఉల్లంఘనశాసన, రద్దుచేయుటకు దొరతనమువారిబిల్లు యిదివరకే ప్రవేశపెట్టుచేత జోషి గారు రూరకుండిరి.

ప్రత్యేక వైవాహిక శాసన సవరణలు

ప్రస్తుతము అమలులోనున్న ఇండియన్ మెజారిటీ ఆక్టు ప్రకారముగా 21 సంవత్సరములనుండి 18 సంవత్సరములకు మెజారిటీని దగ్గించుటకు 1872 వ సం॥ స్వేచ్ఛలమారేజీ ఆక్టు సవరణ చేయుటకు గౌరవ గాని బిల్లు ప్రతిపాదించిరి. ఎనిమిది సంవత్సరములు మొదలు యిరువది ఒకటి సంవత్సరముల వయస్సులోపు గలవారు తండ్రులుగాని సంతకులుగాని లేనియెడ పెండ్లి చేసికొనుటకు ఆశాసనము ప్రతిబంధకము కలది జేయుచున్నది.

స్టాంపు ఆక్టు సవరణలు

కేంద్రప్రభుత్వము వారియు రాష్ట్రప్రభుత్వమువారి రాబడి దగ్గించుట గాన సర్ వేజ్ ట్యాక్సుగాను దొరస్వామి అయ్యంగారి బిల్లును ప్రతిపాదించిరి. బిల్లు ప్రవేశపెట్టబడుటకు 27 వోట్లును, న్యతిరీకముగా 47 వోట్లు వేయబడెను. రేపటివరకును అసంబంధ నిర్ణయమైనది. (అ.ప్రె.)

నిన్నటిచర్య

సీమా, సెప్టెంబరు 14 - కేసు ఆఖరు పర్యాయము కార్యనిర్వహణము కొరకు అసంబంధ సమావేశమయ్యెను. ప్రతి ఎక్స్యూజుషన్ నువరదలకు గారణములు రాజకీయ నిర్బంధముల విచారణ తీర్మానములు గలవు. విషయానుక్రమణికయందు ఆసిధికారుల తీర్మానములుగలవు. సభ్యులచాలమంది హాజరైరి. కొన్ని ప్రశ్నలకు సమాధాన మియ్యబడెను.

ప్రశ్నోత్తరములు

కాపీలేవను నీయనందులన బర్మా దొరతనమువారు కొన్ని సంఘము లక్రమమైనవని ప్రకటింప దలచుకొనుటకు తీర్మానింప దలచెదనను విషయముగరించి మాంగుటాక్ గి గారొక ప్రశ్న వేసిరి.

బర్మా గవర్న మెంటువారిని రిఫార్టు పంపవలసినదని వారు కోరి రనియు ప్రస్తుతము విశేషముగా సంగతు లేమియు దెలియవనియు సర్ ఆల్ఫ్రెడ్ గాండ్లరు మండిమనుగారు చెప్పిరి.

రైల్వే కొరకు స్థాయి ఆర్థిక సంఘమునకు 11 సభ్యులను అసంబంధ రెన్యు కొనిరి.

ప్రెసిడెంటుగారు

గర్న మెంటు ఆఫ్ యిండియా శాసననిబంధన ప్రకారము అసంబంధ మొదటిసమావేశమైన తాళిమునుండి నాల్గవసంవత్సరము లాఖరున యేకేదినైనను అసంబంధ సభ్యుల యిష్ట ప్రకారము అధ్యక్షు నెన్నుకొనుటకు యేర్పాటు చేయవలసినదని దెబ్బది నాల్గు స్టాండింగ్ ఆర్డరు ప్రకారము వై మరా యిగారిని గోరుటకు సెలవియ్యవలసినదని వి. జె. పటేలు చెప్పిరి. ప్రెసిడెంటు గారు తెలియజేసిరి. 74 స్టాండింగ్ ఆర్డరు పటేలుగారి విజ్ఞప్తి పటివాని కుపయోగపడదని ప్రెసిడెంటుగారు చెప్పిరి.

ప్రతి ఎక్స్యూజుషన్

ప్రతి ఎక్స్యూజుషన్ రద్దుచేయుట కమారీఖాయి లా లుఖాయిగారి తీర్మానముమీద చర్చ తిరిగి ప్రారంభమయ్యెను. ప్రతి ఎక్స్యూజు షన్ ను చక్రయు, ఎప్పటికప్పు డీపెన్డెన్సీ రద్దు చేయు గోరు చు శాసన సభ లో ప్ర యు త్తములు స ల్పట యు మొదలైన విషయములీ సందర్భమున చెప్పి టారిఫ్ బోర్డు వారి ప్రతి పరిశ్రమకు రక్షకమింకను నీయవలయుననిగారిరి. హార్డింజ్ ప్రభువుగారిచ్చిన వాగ్దానములను చెప్పి యిప్పుడైన వానిని చెల్లించగోరి.

నియోగిగారి సవరణ

ప్రతి ఎక్స్యూజు షన్ ను రద్దు చేసి యీ పరిశ్రమ కింగ్ టు రక్షణ యావశ్యకతను టారిఫ్ బోర్డు వారికి రిపర్టు చేయవలసినదని నియోగిగారు సవరణ ప్రతిపాదించిరి. ఎక్స్యూజుషన్ రద్దుచేసినయెడ చేతివగ్గుల పరిశ్రమ కేహనియు సంభవింపదని నియోగిగారనిరి. నాన్సు మైన బట్టల సేత యెంత మాత్రమీ పన్ను దీసివేయుటచే పన్ను మోంరపనియు వారు డక్టూరుగాన వారిది బాగుగ దెలియననియు నియోగిగారు జెప్పిరి. లాంకు మైనవారి యిష్ట ప్రకారముగా యీ పన్ను నిధింపబడినదియు అట్టిపన్ను దీసివేయుటయందు దొరతనము రిస్కై లిక విధి సెర వేర్పరులయిననియు చెప్పిరి.

సర్ చార్లసు యిన్ని సుగారు

ఆర్థికదశ చక్క బడిన వెంటనే యీ పన్ను దీసివేయ బడిన ని దొరతనమువారిచ్చిన వాగ్దానము తీర్మానించు యాతీర్మానము వారంగీకరించరని దొరతనము సర్ తరపున వాణిజ్యశాఖ సభ్యుడు సర్ చార్లసు యిన్ని సు గారు జెప్పిరి. ఎక్స్యూజుషన్ ను దీసివేయునెడ కొనువారి సమపా

యముకొరకు దిగుమతిపన్ను కూడ రద్దుచేయుట అవసరమేమో యని టారిఫ్ బోర్డువారిని విచారణచేయవలసినదని తాము గోరుటకు హాక్కు మినహాయించి కొంటిరని యిన్ని సుగారు రిరి. దొరతనమువారి అభిప్రాయములను చెప్పుటకు వారొక డిప్యూటీ సర్జు గోవింద్ రిరి. ఈ సభ్యుయొడ సభవారివైఖరి మారినందులకు వారి నభినందించిరి. వెనుక మార్చి నెలలో సభవారు యీ విషయమై ఉద్దేశము నేమియును జూపలేదు. కాని యిప్పుడు వారు కోపావేశములను జూపుచున్నారు. బొంబాయి మిల్లయజమానుల ప్రచారముగాని లేక మరి యితర కారణములు గాని యందు హేతువులై యుండెను. ఏకారణమైన నేమి సభ్యులు యీ ప్రశ్నను పరిష్కరించు దలచినందులకు వారికి సంతోషముగనున్నది. బ్రిటిషువారును యీ పన్ను వసూలు చేయుటకు చింతించెదరు. కాలి యీ ఎక్స్యూజుషన్ ను ప్రతిబట్టల పరిశ్రమకు నష్టము గలిగించుచున్నదని వారొప్పుకొనరు. రాజకీయముగ యీ పన్ను నష్టమును తీసికొని వచ్చుటచే యీ పన్ను వసూలుచేయుట వారికిష్టములేదు. అంకెలను జూపి ఎక్స్యూజుషన్ ను బట్టలపరిశ్రమకు నష్టము చేయుటలేదని రుజువుజేసిరి. ఈపన్ను 1896 లో వేయబడినది. అప్పటినుండి ఆగస్టు 1928 సంవత్సరమువరకును 157 నుండి 838 మిల్లలవరకును సంఖ్య హెచ్చెను. 18 1/2 కోట్లు మొదలు 48 కోట్లవరకును మూలధనము పెరిగెను. 87,000 మొదలు 145000 వరకును మగ్గులు హెచ్చెను. 40 లక్షలు మొదలు కొని దాదాపుగా 80 లక్షలవరకును కడుట్లు వృద్ధి అయ్యెను. అంకెలనుబట్టి జూడ బట్టలపరిశ్రమకు రక్షణ మవసరము లేదు. ఎక్స్యూజుషన్ ను దీసివేసినయెడ 7 1/2 పెరసెంటునుండి 11 పెరసెంటుకు యిండియాలోని బట్టల పరిశ్రమకు రక్షణ పెరుగును. దొరతనమువారికి బంపిన విన్నపములో బొంబాయి మిల్లు యజమానులు బట్టలపరిశ్రమకు రక్షణమును గోరిరి. వారు జరిజాలు వారు రాజకీయములలో బాల్గానుట కేవలము వ్యాపారలాభముకొరకు అని యిన్ని సుగారు రిరి (సభ్యు) వారు చెప్పిన విషయములన్నియు చక్కగా వివరింపగా యిన్ని సుగారికి కొన్ని విషయములతోచెను. నూలునకు, 5 పెరసెంటు రక్షణగలదు. బట్టలకు 7 1/2 పెరసెంటు రక్షణముగలదు. 1912-18 మొదలు కొని 1914-15 వరకుగల మూడువత్సరములలోను 5 1/2 మిలియను పౌండ్లనులు ఖర్చుకావడెను. నూటికి 92 పెరసెంటు నూలు యీదేశమున తయారుకావడినది. 8 పెరసెంటు మాత్రము దిగుబడికావడినది. 1928-24 లో 618 మిలియను పౌనుల నూలు ఖర్చుఅయ్యెను. దీనియందు 98 పెరసెంటు యీదేశమున దయరయ్యెను. 7 పెరసెంటు మాత్రము దిగుమతి కావడెను. కనుక రక్షణమువసరమని గట్టిగ జెప్ప వీలులేదు. నూలుసెంబరులబట్టి పోల్చిచూచినప్పుడు 40 సెంబరు దాటిన నూలువిషయము ఇండియా కొంచెము వెనుకనున్నది. దానికి కారణము దారము దీర్ఘముగా వచ్చు ప్రతిలేమి కారణము. మిల్లయజమానులు ఆర్థిక కమిటీవారియెదుట సాత్కృమిచ్చుచు రక్షణము నూలున కవసరము లేదనిరి. ఎక్కువసెంబరు గల నూలు ఇండియాలో మిక్కిలి తక్కువగనున్నది. ఇంగ్లాండు నుండి వ్యాజ్యముయిన సన్ననినూలు దిగుమతి అనుచుండెను. ఖర్చుఅనున్న బట్టలో యీదేశములో 62 పెరసెంటు తయారగుచున్నవి. హిందూదేశములో దయరగుచున్న బట్టలను దిగుమతి అనుచున్న స ర కు న కు తేడా స్పష్టము. 52 పెరసెంటు ఇండియాలోను 48 పెరసెంటు దిగుమతి బట్టలకు అగుచున్నవి. సర్ విజ్ ట్ వాసు ధాకర్ నగరు బొంబాయిమిల్లు యజమానులు యీ విషయములు వారిసాత్కృమలలో అంగీకరించిరి. కనుక యెక్కువ రక్షణమును గోరుటకు ఆధారములేవు. నియోగిగారిసవరణ ఆమోదించినను ఆమోదించకపోయినను, ఎక్స్యూజుషన్ ను దీసివేయునెడ టారిఫ్ బోర్డు వారి అభిప్రాయముకొరకు దిగుమతిమీద పన్ను కొనుక్కొను వారి లాభము కొరకు దీసివేయుట వారిదిండుటకు రిపర్టుచేయు స ధికారము గలదు. ఆర్థికదశ బాగుగ నున్నయెడ ఎక్స్యూజుషన్ రద్దుచేసెదమని హార్డింజ్ ప్రభువుగారు రిరి. లంకడైచున రక్షణ లాభముకొరకీ ఎక్స్యూజుషన్ ను వేయబడినదియు, దొరతనమువారిచే యొక ఆభ్యంతరమును చెప్పి దీనినిదీసివేయకుండ మామచున్నారనియు అందురును అనుమానించుటయేగాక తెల్పుచున్నారు. ఆర్థికచరిత్రచూచినయెడ ఇది యొట్టి అనాధారమైనదో చెలియును. 1917 సం॥ మొదలు 7 1/2 పెరసెంటునుండి 1921 సం॥లో 11 1/2 పెరసెంటునకు దిగుమతి పన్ను వృద్ధిజేయబడెను. ఎక్స్యూజుషన్ ను 1/2 పెరసెంటుగనే నిల్పబడినది. యీకాలమునందే యిండి

యా దొరతనము వారి ఆర్థికమునకు నష్టము వచ్చుచుండెను. రాబడియు ఖర్చును సమముగ లేవు. ఖర్చుజా నిఅనుచుండెను. మిల్లువారు నిష్పక్షపాతముగానాలోచించినచో వారి కుపద్రవముగా లాభములు వచ్చుచుండెను. వారు హోయిజరి (మేజోస్టు బనియనులు మొదలైనవి)యు కురికొన్ని స్వల్పకాఖలకును రక్షణము కావలయునని ఆర్థిక సంఘమువారిని గోరిరి. ఆర్థికముగా మనము విచారణ చేయవలయును. సిద్ధాంతము ప్రకారము ఎక్స్యూజుషన్ ను మంచిదియే. చాల కాలమునుండి ఎక్స్యూజుషన్ ను పరిశ్రమను బాధించుట లేదు. 125 కోట్ల మూలధనముమీద 50 పెరసెంటు లాభము 1915-22 సం॥లో బంచిపెట్టబడినది. యిప్పుడు భవిష్యందున్న రక్షణము చాలును. ఎక్స్యూజుషన్ ను దీసివేసినయెడల కొనువారి కేమియును లాభముములేదు. దొరతనమువారికి లాభము లేదు. కొట్టికర్తలకు కుమత్రమే లాభము. 1916.17 సంవత్సరములో వారి అధికారము ప్రారంభమయ్యెను. దిగుమతులు తగ్గుచుండెను. ప్రతిధికర అధికమగు చుండెను. బట్టలధికర యంతకంటెను హెచ్చుచుండెను. 1918-19, 1919-20 సం॥లో దిగుమతులు చాల తగ్గునవి. ప్రతిధికర బహువిస్తారమయ్యెను. బట్టలధికర భరింపకకన్నములేక పోకపోవుటచే చాకధరలకు బట్టలు దొరతనమువారు సప్తయిచే యనుసరించెను. 1920-22 సం॥ మిల్లువారి అభివృద్ధియెంతవరకు పెరుగవలయునో అంతవరకు హెచ్చెను. దిగుమతులు స్వల్పముగానే ఉండెను. కాని అంగుక్లాత్తుధర యేమియు దగ్గలేదు. ఈ విషయములన్నియు వాలోచించినయెడ కొనువారిసీతి మిల్లువారేమాత్రము వాలోచించుట లేదని తోచును. వ్యాపారములో దయదాక్షిణ్యములరుదు. కనుక స్థితియిట్లు ఉన్నది. అసంబంధివారి యిష్టములేనిది దొరతనమువారు ఎక్స్యూజుషన్ ను రద్దుజేయలేరు.

రాష్ట్రీయ కానుకలు

హార్డింజ్ ప్రభువుగారి వాగ్దానము లనంతరము నుండి యీ రాష్ట్రీయ కానుక సమస్య బయలుదేరెను. దొరతనమువారి ఆర్థికము జక్కుగాలేదు. దొరతనమువారి యెక్కువసొమ్ముత్యజిండు దినములు వచ్చునప్పుడు ఎక్స్యూజుషన్ ను దీసివేయుటయే లేక రాష్ట్రీయ కానుకలను దగ్గించుటయే చేలవలయును. అనుదినము లెప్పుడువచ్చునో వారు చెల్లాలరు. రాజకీయాభిప్రాయములను వారివిషయముందు కొలది చూపుటతో జూచుటలేదు. అయినప్పటికిని యిటీవల వానిలము కొంతతగ్గును.

సర్ పురుషోత్తమదాసుగారు

నియోగిగారి సవరణకు పురుషోత్తమ దాసుగారు సమ్మతిించిరి. వాణిజ్య పరిశ్రామిక సమస్యలు రాజకీయ రంగము నుండి పారద్రోలుటకు వీలులేదనిరి. రూపాయలు, అణాలు, పైసలు ఏరుకొనుటకు యీ తీర్మానము లేబడలేదు. ఇండియా యొక్క ప్రతిష్ఠయు వ్యాయబుద్ధి నిల్వబెట్టవలయును.

ఈసభవారి హోదాయము గౌరవమును గాహుకొనుటయు నవసరము. కాన యీ సంగతి తీసివేయవలసి యున్నదని పురుషోత్తమదాసుగారు రిరి. వాణిజ్యశాఖ సభ్యుడు యీ సంగతి మంచిది గాదనిరి. యిప్పటికిని యీ పన్ను నిరసనయందు యిట్టినిరూపన్నా మిషన్ ను విషయమై దొరతనమువారు జేయుట వారికి చాల అసం తృప్తి గ ను న్నది. బొంబాయి మిల్లు యజమానుల ప్రయోగించమైన పన్నును రద్దు జేయువరకు దొరతనమువారిని నిద్రబోనియ్యరు.

వాణిజ్య శాఖాసభ్యుని తంత్రిము

వాణిజ్యశాఖ సభ్యుడు కొన్ని తంత్రిములను బన్నెను. ఆర్థిక సభ్యుడు కొంతపన్నును దీసివేయగలిగినప్పుడు రాష్ట్రీయ కట్టములు దగ్గించెదకో లేక ఎక్స్యూజుషన్ ను ములను మాత్రమే వసూలించి సభ్యులనునన్నునందు దురభిప్రాయము బుట్టింప నవకటెను. ఎక్స్యూజుషన్ ను దీసివేసినచో భరతపన్నులోని అన్ని మిల్లులకును లాభము వచ్చును. యీమిల్లులలో చాల భాగము బ్రిటిషు వారి విగూడి గావు. బొంబాయివారు ముందుగా ఆందోళనకు దారిజూపి పన్ను రద్దుచేసెదకో తీర్మానించవలయునని చెప్పిరి. ఈరెంటిని యేమిసంబంధమున్నదో వారికి గావ్యముకాతేడు ఒకటికాతీ యరమున్నరెండవది రాష్ట్రీయ ప్రశ్న లంకడైచునారి ఆర్థిక సభ్యుగించి వసూలు దొరతనమువారిచే గావించుట యీ పన్ను రద్దు చేసి సభ అత్యగౌరవమును గాహుకొనవలయును. సభవారి యిష్టముచచ్చిన మరేపన్నునైన విధించవచ్చును కాని యేహ్యమైన, నీచపు ఎక్స్యూజుషన్ ను రాచకీయ కారణములచే రద్దుచేయ వలయును. దొరతనమువారి పన్ను రద్దుచేసినచో వారు యితర విధముగా పన్నువసూలు చేయుటకు వాలముచవలను ఆలోచించవలెను. ఎక్స్యూజుషన్ ను మాత్రమే రద్దుకావలవలెను. అంతకంటె మిల్లుపరిశ్రమకు రక్షణమువసరము లేదు. మిల్లు యజమానులు ఆ త్యధికముగా లాభములను దిగుచున్నారని సభ్యులనునన్నునందు దురభిప్రాయములను

వాణిజ్యసభ్యుడు విట్టింప బ్రయత్నించెను. ఒక్కమిల్లుపరిశ్రమ మేనా అధికలాభముల నాశ్చర్యమయ్యెను. తక్కిన వారు విల్లు యజమానులకుండు అధికముగా లాభములు దినుమందెను. మల్లు యజమానులు ద్రవ్యమునం దాశ్చర్యచాతుర్యమును దెలిపిరి.

(నవ్వు)

కానిమిగిలిన వారిమాటలే నార విల్లులను జూడుదు. 200 పెర పెంట్లు లాభమును దీయుచున్నది.

(వెసి డెంటు. — గౌరవ శ్రీయస్థానభ్యుడు వారియితరవాచ మును బూర్తిచేయుట బాగుగా నుండును గాని అధికలాభముల యము ప్రస్తుతముభారతవర్షమునకు రాజకీయముగ నొనర్చుబడి న అపరాధమును దీసివేసి ఆసంప్రదించు ఆత్మగౌరవమును నిల్పు కొనవలయునని సర్ ప్రభువోత్తమవాసుగారు ప్రబోధించిరి.

ప్రతి ఎత్తైజుపన్ను

రామచంద్రరావుగారు

సిక్తా, 24 సెప్టెంబరు. — ఎత్తైజుపన్నును తీసివేసినంత మాత్రమున గుడ్డఖరీదు తక్కువకాదనియు గుడ్డఖరీదు తక్కువ కావలెనన్న దిగుమతిపన్నునుకూడ తగ్గింపవలెననియు చెప్పట లో రామచంద్రరావుగారు సర్ చార్జుయ్యస్వగారితో యోగ్య వింపిరి. ఎత్తైజుపన్నును తీసివేయుట యొకటి రాష్ట్రీయ వి రాళములను తగ్గించుట మరియొకటి, యీ రెండింటిలో మొకటి కావలెనని అడిగి కామత్తు సభ్యుడు సందిగ్ధావస్థ తెచ్చిపెట్ట లేనని ప్రయత్నించెను. ప్రభుత్వమువారు రట్టిమాట నడిగినప్పుడు సభవారిలో చింతించుదురు. క్రిందటిసారి భారతకాపసభవరే తా మిప్పుడు ప్రభుత్వమువారితో సహకారమును జూపుటలేదని వారిపై నిందవేయవలెనని. ఇందు మేము దోషులమేనని చెప్పె ను. సహకారమున ప్రభుత్వమువారు చెప్పినదంతయు ఒప్పు కొనుటయే యైనయెడల, ఉక్కురత్నం కాపసమును అంగీకరించుటలోను రైల్వే పై నాన్న పద్ధతికి సమత్వింపుటలోను స్వరాజ్యవాదులతో కహ సభ్యులందరూ ప్రభుత్వమువారి తో కలిసి చూపవలసినంత సహకారమును జూపిరని ఆయన చెప్పెను.

సర్ జేసీల్ బ్రాకెట్టు

మొన్నటిదినమున పన్ను విచారణసంఘమును తీసివేసి అవి యేవయములను విచారించుటకు మరియొకసంఘము నేర్పాటు చేయమనియు పన్నులను హెచ్చింపగూడదనియు సభ వారు తప్పుడుగుండురని సర్ జేసీల్ బ్రాకెట్టుగారు చెప్పిరి. ఈదినమున ప్రతిఎత్తైజుపన్నును తీసివేసి దానిపాన మున మరియొకపన్నును ఏర్పాటు చేయవలసినదని అడుగుచు న్నారు. ["కొంతమందిని తగ్గింపును" అని ద్వని] ప్రతిఎత్తైజు పన్ను విధింపబడిన విధానమును ఉద్దేశ్యమున మంజురికావు. పన్ను విచారణ సంఘమువారు యీపన్ను అంతకోరదగినది గా లేదని చెప్పుదురేమోయని అతడనుకొనెను. కాని యిప్పుడ దివ్యార్థమున్నంత కోరదగినదిగా లేదు. ఏలయు ప్రత్యేకము గా అదియెట్టి రత్న బో పా య ము ను చే య లే దు. తాను ఆర్థిక సభ్యుడుగా నున్నకాలమున లంక పైరుకు జరుగు చున్న అన్యాయమును తొలగించుటకు తాను విముఖుడను కాన నెను. (వినుడు, వినుడు) పరిసితులెల్లను వివాదాలెప్పుడు ను వ్యాపారలాభములనే చూచుకొందురు. ఈపన్నును తీసివేసి నంతమాత్రమున గుడ్డఖరీదు తగ్గదు. ఎందువల్లననగా, మిల్లుయజ మానుల ఎక్కువభాగం కమ్మి వ్యవసాయకారికుల న న్యాయము తేరుదు. ప్రభుత్వమువారు సందిగ్ధావస్థకు తెచ్చిపెట్టుచున్నారని రామచంద్రరావుగారు చెప్పుచున్నారు. సందిగ్ధావస్థ తప్పదు. మనము తప్పించుకొనజాలము. బాధ్యతవహించి భారత కాపసభ సమయము నచ్చివచ్చు డేదోయొకవైపున కొరుగవలె ను. ప్రతిఎత్తైజు పన్నుకు బదులు కాపసభవ లాభములపై పన్ను నూచింపబడినది. కాని విద్యుత్సృష్టితో చూచినయెడల లాభములపై పన్నుకుండు ప్రతి ఎత్తైజుపన్ను యొక్కను. నువీయు హిందూదేశములో నున్న కంపెనీలయొక్క మూలధ నముపై వాత్సలకముగా ఒక చిన్న పన్నును విధింపవలెనని నూచింపబడినది. వీటిని నన్ని టిని గరించి దేశములో ఏమనుకొనుచున్నారో చూడవలసియు న్నది. సిబ్బందిని తగ్గించుట వేరొక మార్గము. సర్! ఈ సంవత్సరమే అసలు 2 కోట్ల దిగుబాటుతో ప్రారంభించితిమి. ప్రభుత్వమువారు క్రమముగా రాష్ట్రీయ విరాళములనుండి 9 కోట్లను వదలివేయవలసియున్నది. మొదట పాపవసినది రాష్ట్రీయ విరాళములూ ఎత్తైజుపన్ను అనునది ప్రశ్నయై యున్నది. చూడు సంవత్సరములలోగా యీరెండింటినిగూడవదలివేయుటకు నీలులేదని నేననుకుంటాను ప్రతి ఎత్తైజుపన్నును తీసివేసి మిల్లు యజమానులకు 1½ కోట్ల రూపాయల లాభము చేకూర్చుటకు సాయముచేయవలెనా రాష్ట్రీయ విరాళములను తగ్గించి ఆర్థికముగా ప్రజాసామాన్యముయొక్క స్థితిని బాగు పరుపవలెనాయని ఆర్థికసభ్యుడడిగెను.

కోటిన్నర రూపాయలను సం 18 హిం యుటకు మిల్లు యజమాను జమానులు సున్నాదగా అదియే కావలెననుచున్నట్లు తనకు తెలియవచ్చు నికర్మలు క్రాఫ్తగారు చెప్పిరి.

"అనురూప" అనుమాటను కర్మలుగా రుపయోగించ వచ్చునా యని పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారడిగిరి.

కర్మలు క్రాఫ్త

అధ్యక్షు డడిగినమాటల కర్మలు తన మాటను ఉపసం హరించుకొనెను. మీరు నిశ్చయముగా ప్రజా సామాన్యము యొక్క డేమమును గోరితిరేని? పన్ను తొలగించు పనిందువలన వచ్చు ద్రవ్యము మిల్లు యజమానులకు గాక ప్రజలకు పోవలెనని గట్టిపట్టు పట్టవలెను. ప్రజాసామాన్యముయొక్క ఆర్థికస్థితి యెల్లప్పుడూ మెన్నటిదినమున పడేలుగాను మొదలగువారు అడుగుచున్నారు. అట్టి పరిక్షాదినము నేడు సమీపించినది. ప్రజాసామాన్యముయొక్క కష్టసుఖములు మీకు గావలయు నేని రాష్ట్రీయ విరాళములను తగ్గింపవలయుననియే మీరు కోర వలెను అని క్రాఫ్తగారు చెప్పిరి.

నియోగిగారు

ఎత్తైజు పన్ను తొలగింపబడవలె ననియే ప్రజల ఆ తు ర త తో ను న్నారు. రా బ డి మీ ద పన్నును తొలగించినట్లయిన ప్రజలు మిక్కిలి సంతసింతురు. (నవ్వు) కాపసభలో మనము ప్రభుత్వమువారికి రివిన్యూ సరి గావచ్చునట్లు చూడవలెను అని నియోగిగారు చెప్పిరి.

పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారు

ఎత్తైజుపన్నును తొలగించుట హిందూదేశ ప్రజలక్షే మముకొరకు కాదని వాచు తోచిన యెడల నేను తీర్మానమున కడ్డుపెట్టెడివాడను. రాజకీయదృష్టిని వదిలిపెట్టి ఆర్థికదృష్టితో జూచినను పన్నును తొలగించుట అవసరము. హిందూదేశమున ఎంత ప్రతిపండువున్నను తనకు కావసిన గుడ్డను మాత్రము తయారు చేసికొనజాలకున్నది. హిందూదేశమునందు ప్రతి పరిశ్రమ తనంతతానే అభివృద్ధి బొందుట మెచ్చుకొనదగిన విష యము. హిందూదేశపు సరకులు లంక పైరుసరకులతో పోటీ పడుచున్నవని గాక అభివృద్ధిచేయుచున్న హిందూదేశముల పరి శ్రమను చూచి లంకపైరు ఓర్పలేని కారణమున ఎత్తైజుపన్ను విధింపబడినది. ఇ డెం త యు సి స్తవ డ డగినవిషయము అని మాలవ్యాగారు చెప్పిరి. తరువాత ఇండి యన్ విల్లులు దిగుమతిచేయబడిన గుడ్డలయొక్క ధరలతో పోల్చిచూచుకొని తమగుడ్డలను ఖరీదులు కట్టలేదని తెలుపుటకు రెక్కలను తెలియజేసెను. ఎత్తైజుపన్నును తొలగించుటవలన యిండియన్ విల్లుగుడ్డ చౌకయగుట కెక్కువ అవకాశము లేద నియు విల్లుపరిశ్రమయొక్కటి హిందూదేశమున అభివృద్ధి చెందు చుండుటప్రజలకు సంతోష విషయమనియు చెప్పిరి. మరియు ఇండియన్ మార్కెటుపై జపానువాడి వెడలచున్నదని హెచ్చరిక జేసిరి.

డాక్టరు హైదరు తీర్మానము నడగించుట

ఈపన్నును తొలగించుట వలన సరకులను కొనువారికే విదమునను లాభించుచున్నాన ఇందువల్ల నచ్చినధనమును యే కొలది మందివ్యక్తులతో పోనిచ్చుటయూ లేక ఒకటిగా వసూలు చేసి హిందూదేశధనము చేరుతో ప్రభుత్వమువారివిద్యుల క్రిందనే ఉంచుటయూ! ఈ రెంటిలో యేదోయొకటి మనము కొరకొనవలెను. కాబట్టి నేను తీర్మానము నడ్డుపెట్టుచున్నాను అని డాక్టరు హైదరుగారు చెప్పిరి.

కాక్కుగారు

తీర్మానమును బలపరచుట

హిందూదేశపు మిల్లులలో తయారుకావడు బట్టవైనను సామాన్యజను లుపయోగించు బట్టలైనను విధింపబడినది. కాప యీపన్నును తొలగించినట్లయిన ప్రతివానినిని లాభకరముగను. కావున యీపన్ను మందించి కాదు. హిందూదేశములో మిల్లులు యిప్పుడిప్పుడే త్రోవలోనికి వచ్చుచున్నవి. ప్రస్తుతము నాటికి లాభముగాని నష్టముగాని లేదు. ఇప్పుడే ఎత్తైజు పన్నును తొలగించిన యెడల కొద్దిలాభములను కొద్దిగా డివిడెంట్లను గూడ పొందుటకు వీలుగను. హిందూదేశము జపానుతో పోటీ పడవలసి వచ్చిన యె డల హిం దూ దేశ ము లో ని మిల్లు చే బట్టల ను ఎ క్కు వ గా త యా రు చే యిండుటకై యీపన్నును తొలగించుట అవసరము. మరియు నాజమయమండే జపానుకుండి అపాయము కలుగకుండ ఎక్కు వాక్కునగూడ యొసంగవలసియున్నది. సాధ్యమైనంత త్వర లో ఎత్తైజుపన్నును తొలగించుటయేగాక రాష్ట్రీయ విరాళ ముల సంకలిగూడ పన్ను సంగ్రహసాయమున విచారించి తేల్చిన లెను. ఎత్తైజుపన్ను ప్రముఖము ప్రకారము ఒకటిరెండు సంవత్సరములందుటకు నాయభ్యంతర మేమియునులేదు. కాని దాని తరువాతైన అది తీసివేయబడవలెను. అని తీర్మానమును బలపరచుచు కాకు (బొంబాయి)గారు చెప్పిరి.

కన్యారీభాయి లాల్ భాయిగారు

జవాబుచెప్పుచు నియోగిగారి సవరణ సంగీకరించిరి. సర్ చార్జుయ్యస్వగారి ఖండలపై ప్రతిఖండలు గావించు చు ప్రతిమిల్లుల లాభములనుగూర్చి ఆయన యిట్లుచెప్పెను. ప్రతిమిల్లుల లాభములు నూటికి 10 మాత్రమేయొం డగా యువసమయమున తెంగాలులో జనపనార పరిశ్రమ నూటికి 180 చొప్పున లాభమును సంపాదించలేదా? ఇదిగాక యింగాండు అమెరికా జపానుదేశములలో మగ్గులయొక్క యు కదుళ్లయొక్కయు సంఖ్య హిందూదేశము నందుకుండు హెచ్చుగానున్నది. మరియు నవి యంతకుండు వేగముతో పని చేయును. సర్ చార్జుయ్యస్వగారు

లంకపైరువారి యజ్ఞప్రకారము యీపన్ను విధింపబ డిన దనుట కేవల మసత్యమని సర్ చార్జుయ్యస్వగారు ముగిం పుచు చెప్పిరి. రత్నంబట్టములో నున్న వాక్యమువలన రుజు వయినట్లు హిందూదేశము కొంత ఆర్థికస్థితిశ్రేయము నవలం బించినది. ఏయార్థిక విషయమందుగాని యీసభవారును యిం డి యా దొ ర త న ము వారు ను అంగీకరిం చినపక్షమున యిండియామంత్రిజోక్యముకలిగించుకొనడు. కాని ఎత్తైజుపన్ను ప్రశ్న యంతయు హిందూదేశమున కంతటికిని సం బంధించి కేవలము హిందూదేశప్రజల డేమమునకు చెందియు న్నది. అందువలననే తాను ఆప్రశ్నయొక్క ఆర్థికభాగమునకు దృష్టిని వదలించెను. అదియేమనగా హిందూదేశములో ధరలు దిగుమతిధరలనుబట్టి నియమింపబడునని హిందూదేశమువల్ల తాము వహించవలసిన బాధ్యతలను గుర్తించి సభవారు హిందూదేశము నకంతటికిని డేమముకలుగునట్లు ఓటియవలెనని భుదకు కామర్సు సభ్యుడు చెప్పెను.

నియోగిగారి సవరణ అంగీకరింపబడుట

తరువాత అధికారేతరలందరూ చప్పట్లు చూచుమండ నియోగిగారి సవరణ అంగీకరింపబడినది. ప్రభుత్వమువారు వో టులను లెక్కింపగోరలేదు.

వరదలు ఎందుకు వచ్చుచున్నవి?

ఒకసంఘమునేర్పరచి విచారణజేయవలెను భువనానంద దాసుగారు

హిందూదేశమున చెలరేకులను ప్రతిసంవత్సరమును వచ్చు చున్నవరదలకు కారణములను విచారించి వానినాపుటకై తగినయు పాయములను గురించి కేంద్ర స్థానిక ప్రభుత్వముల వారికి సల హా తెప్పటకునిపుటలైన కొంతమందితో యొక సంఘము నేర్పాటు జేయవలసినదని భుజనానందదాసుగారు రుపపాదించి రి. ఇంత అపాయకరమగు వరదలు వచ్చుటకు ముఖ్యముగా దూ రాలోచన లేకపోవుటయే కారణమనిచెప్పిరి. కాలవకట్టలు నూ మాలుగా నీటిపారుదలకై యేర్పడిన మార్గములకడ్డకట్టి వాటి ని పెడమార్గముల బెట్టుచున్నవి. వీటికి ప్రక్కగా హిందూదేశ ములో సాధారణముగా ప్రతిప్రవాహమునకును ప్రక్కగా రై లు కట్టలు నున్నవి. ఇట్లు రైల్వేకు ను ప్రవాహములకును కాలవలకు ను కట్టలకు కట్టు నపుడు మామూలుగా నీటిప్రవాహముల చాలా యెక్కువనడిగమని:పక ఆలక్ష్యముగా మనుష్యుడు నిర్మించుటయే ప్రతి సంవత్సరమున వచ్చుచున్న వరదకును దానివలన కలుగకరపు అంటువ్యాధులు మొదలగువానినిని. కారణమైయున్నది. అమె రికాజుండు యింజనీరింగు పనులలో కొన్నికొన్నిచోట్ల వరద దుండగము లాపబడినవి. లక్షలకొలది ప్రజలును పోషించుచున్న ప్రభుత్వమువారు యీతీగ్ధము సంగీకరించెదరని నేను నమ్మెదను అని చెప్పెను.

హుండ్లగారి జవాబు

ప్రధాన రైల్వేకమిషనరును హిండ్లగారు హాస్యయుక్త ముగా నిల్లు జవాబుచెప్పిరి. వరదబాధితు లగువారియెడల ప్రభుత్వమువారు సానుభూతి జూపుదురు. కాని వరదలు వచ్చుట కనేక కారణములు గలవు. కొన్నిచోట్ల ఆక సాస్త్రముగా గొప్పనర్మములు తుంయును. ఆకసాస్త్రముగావర్షములు తురయుటకు కారణములు మనకుపూర్తిగా తెలియవు గావున ట్టివానినాపుటకు చేయబడుప్రయత్నములు గూడ అసంపూర్ణగానే యున్నవి. అవిపుట్టిచచ్చటగాక పెక్కుమైక్లదూరమున అప్పుకప్పుడు గల్లువరదకు కారణములను తెలిసికొనుటమిగల కష్టము. ఇదిగాక నదులు తరుచుగా తమత్రోవలను మార్చు కొనుచుండును. మనుష్య మాత్రుడెవ్వడను. అట్టివానికాదన జాలడు. ముఖ్యముగా రెండునదులు కలియుచోట నిడితరుచు గా జరుగెచుండును. కానిరైల్వేకట్టలు కట్టునప్పుడు మామూ లుగ నేర్పడియున్న నీటిప్రవాహమార్గములతో చెట్టిజోక్య మును కలిగించుకొనవలసి చుండుటలేదు అని హిండ్లగారు చెప్పిరి.

రైల్వేకట్టలు తెగుటవలన సాధారణముగా వరదలు కల గుచున్నవనియు, వరదబాధితులకు ప్రభుత్వమువారు తగిన సాయము జేయవలెననియు సచ్చునాడుగారు చెప్పిరి.

రివ పేజిచూడుము

ఇంజీరియరు బ్యాంకు కేసు

ముద్దాయిల సంగ్రహవాదము

(న్యాయమూర్తి బీన్లీగారి యెదుట)

(నిన్నటి తరువాయి)

అహమదు బాచాయను మరియు అయిదుగురును, ఇంజీరియరు బ్యాంకునుండి భవము నవహరించుటకు కుట్ర పన్నిన కేసు నందు, హైకోర్టు నెవనులో న్యాయమూర్తి బీన్లీగారి యెదుట, ముద్దాయిల సీనియరు న్యాయవాదియగు ఎ. ఎస్. చౌదరిగారు, తమ వాదమును వివరించుచు నిన్న నింకనుని ట్లుపన్యసించిరి.

చౌదరిగారు జ్యూరీనుద్దేశించి ఇట్లు నుడివరి:—

బీచి సమావేశము విషయమై అప్రూవరు క్రింది కోర్టు నందు యే మాత్రము చెప్పియుండలేదు. మరియు యిట్టి సమావేశములు అనేకములు జరిగియుండెనని అప్రూవరు చెప్పెను. ప్యాసిఫ్యూషనువారు యీ కోర్టునందు స్వల్ప విషయము అధికముగ తేసి నాలుగు ప్రకారములందు అడిటు దినములందు నిలువ తగ్గింపులను ఆధారము చేసుకొని యీ కుట్రను బలపరుపజూచుచున్నారు. క్రింది కోర్టునందు అప్రూవరు వీని నేమియు పుడహరించియుండలేదు.

రెండవ యంశమున పాండిచేరి బిల్లుమీద రు.82000 లు అదనముచేర్చి కవరు మార్చిన విషయము క్రిందికోర్టునందు అప్రూవరు ఏమియు చెప్పియుండలేదు. అతనిపతనీయగ్రంథ సుందు ఆతని అక్షరములతోడనే మేనెల అంత్యమువరకు ఓవరు డ్రాఫ్టుయొక్క అదనము ఎటుగలిగినదో చెబుచును" అనియు ప్నది. క్రింది కోర్టునందలి అప్రూవరు సాక్ష్యములో తేయబడిన హర్బులు, నూతనముగా సృష్టించిన ప్రాచీ లన్నియు రంగు చెప్పిలుచే గుర్తుపెట్టబడినవి. మరొకన్నిచోట్ల పాతీనువారిచే గొన్నివిషయములు విడదముగా వ్రాయబడినవి. కావున ఈగుర్తులపెట్టబడిన యంశములు గృబుదితో తెప్పినదియు, పాతీనుచాచెట్టి బోధనలు గావించియుండిరో అయంశమును మీరేచి దారించవలయును.

మరియుక విషయము నేను విపులముగా జెప్పవలయును. మోసమును దాచిపుచ్చుటకునై చాలప్రయత్నములు జరిపబడినవనియు, అట్టిరహస్యప్రయత్నములు జయప్రథముగా కొనసాగినందున బ్యాంకు అధికారు లీ విషయమును తెలిసికొనజాలక పోయినదియు ప్రాసిక్యూషన్ వారు చెప్పుచున్నారు. ఈచెక్కులు కొంటరు చెక్కులు, వీనిపై బాంకులోని అధికారుల పరీక్ష ఏమిలేదనియు కేవలము బ్యాంకువారందరు నిద్రించుచుండిరినియు నమ్ముచునదిగా గ్రాంటుగారు గోరుచున్నారు. మరియు బ్యాంకు వారలు కొంచెము అక్రమంగా నండిరినియు గ్రాంటుగారు చెప్పెదరు. ప్రతిదినము ప్రతివారము ప్రతిమాసము అనేక చెక్కింగులు జరుగుచుండు బ్యాంకునందు ఇట్టిమోసములు రహస్యముగా ఎట్లుండగలవు. అనేకసంవత్సరముల అనుభవమునెత ఇట్టి బాంకునందు ఎన్నియో కట్టుదిట్టములు మోసమునకు తావు లేకుండునటుల జేయబడియున్నవి. అట్టిపరీక్షలతో బ్యాంకునందు పరీక్షయే జరిగియుండలేదని గ్రాంటుగారు మనలను నమ్ముచునటు కేవలము నిరాధారమైన అహహ. జ్యూరీవారిలో నొకరు ఒక ఖాతాదారుడు తనకవరకు అధికముగా ఓవర్ డ్రాఫ్టు తీయుచున్నట్లు కనుగొనుటకు బ్యాంకునందు అధికారులు లేన్పురు సలేరా? యని ప్రశ్నింపదానికి సమాధానము జెప్పబడలేదు. పై యంశమును గనుగొనుటకు పలువురుగలరు. అట్లు కనుగొనుట వారి విధికాదని చెప్పుటచాల హాస్యాస్పదము. బాంకునందు సరియగు పరీక్ష లేనందువలన మోసము జరుపబడినది అనినప్పుడు గునా! అట్లుమీరు నమ్మనిపక్షమున జరిగిన విషయ మేమనిన బ్యాంకు అధికారులలో కొందరికైనను ఈవిషయము తెలిసియుండి, బ్యాంకునకు అహమ్మదుబాచా చేసిన సహాయమును బట్టియున్న, అతనియొక్క జమనుబట్టి, అతని వ్యాపారస్థితి గతులనుబట్టి వారు అట్టి ఒవర్ డ్రాఫ్టుల నొనంగియుండిరి. 1923 సం॥ జూలై 12 వతేదీవరకు బ్యాంకునందు అకౌంటుయొక్క నిజపరిస్థితులను గుర్తించునట్టి బాధ్యతగల అధికారి యొక్కదును లేడనటు కేవలము అనిశ్చననీయును. ఇంజీరియర్ బాంకునకు అడిటురులగు ఫెసర్ అండ్ రాస్ వారు కూడ ఈవిషయమై ఉ

పక్షతో నుండిరి ని ఊహింపవలెను. బీల్స్ దిస్కంటుఅకౌంటుగాని చిల్లరనకుట అకౌంటుగానికరెంటు అకౌంటు(నెం 1రు అకౌంటు) ద్వారా చెక్కులు తీయవలయును. నెం 2 రు అకౌంటులో చెక్కులు తీయవలెనని నెం 1 రు అకౌంటు తప్పక జూడవలెను. అట్టిచో బిల్లుమానేజరు తాను కరెంటు అకౌంటు పరిస్థితులు ఎరుగనని చెప్పుట నమ్మగన విషయమేనా? 1921 సం॥ సెప్టెంబరులో మియాను బాను అకౌంటు విషయమై బిల్లుమానేజరును ప్రమాదముచేయమని యడిగినప్పుడు ఆతడందుల కంగీకరించలేదు. మర్రేగారు నేను క్రాసుచేసిఅడిగినప్పుడుగూడ బాంకులోని ఎవరోయొక్క అధికారి అకౌంటు పరిస్థితులనుచూచుననిఒప్పుకొనియున్నారు. అప్రూవరు సాక్ష్యముందు బ్యాంకు అధికారి తరుచుగా అకౌంటు స్థితిగతులను చూచునని చెప్పియున్నాడు. బాంకునందలి అధికారులెల్లరు నిద్రించుచుండిరిని ఇప్పుడు చెప్పవచ్చును. అట్లు చెప్పనిపక్షమున డిసెంబరు 5వ తేదీన అకౌంటు పరిస్థితులు బిల్లుమానేజరుకు తెలిసియుండినందున అతడు దీనికి బాధ్యుడుగా చేయబడును. బిల్లుమానేజరు ఏమిజెప్పగలడు. తాను గూడ మోసముందు గలసితివని జెప్పునా లేక అకౌంటుంటుస్థితి తెలిసని జెప్పునా? 5.12.21 న ఓవర్ డ్రాఫ్టు ఒకగుబడినపుడు బిల్లుమానేజరు అకౌంటుస్థితి జూడకయుండటం అసంభవము. 5.12.21 నందు ఈతని డెబిటు బాలన్సు రు 91,000 లు రు 60,000 లు కవరుగా బ్యాంకునందు చెల్లించియుండెను. అందు రు 20,000 మరయొకని అప్పుకొంద బ్యాంకు తనవారితన తీసికొనెను. విదప అడిటు జరిగియుండెను. డిసెంబరు 28 వ తేదీన అడిటర్లు ముగింపు నిలువ రు 94,000 లు ప్యాసు చేసియుండిరి. మర్రేగారు, ఫుల్ ట్రస్టుగారున్న అడిటర్లు ఓవర్ డ్రాఫ్టును కవరుతో పరిశీలించియున్నారని చెప్పియుండిరి. కాబట్టి అడిటుకుపూర్వము అకౌంటులో తప్పులున్నవటలేమాత్రము అవకాశములేదు. అప్పటికి యేమి మోసములేదు. రు 94,000 లు ముగింపునిలువ, (Closing balance) రు 60,000 కవరు గలిగియుండెను. రు 30,000 లు అధికము గనిపించుచుండ అడిటర్లు ఎట్లు సంతృప్తులై? అడిటర్లు ఈ రు 20,000 ల చెప్పును కనుగొవిన విదప, దీనికి ఏమి సహాయపడిరి, ఎవరిని అడిగి? ఎవరు సహాయపడిరిచ్చిరి? ఏమనియొసంగిరి? సాధారణముగా బిల్లు మానేజరునే అడుగవలెను. అతడేమి జెప్పగలడు. అహమదుబాచా మంచిస్థితిపరడని తానెరుగుదుననియు అతని విశ్వసించుదగుననియు కావున ఆయకౌంటు విడిచివేయవచ్చునని మాత్రమే జెప్పగలడు. దీనివలన అడిటర్లనుంచి బాంకులోని జమానువరకు ఎల్లరు అక్రమ దురాలోచన గలిగి యుండవలెను.

ఒవర్ డ్రాఫ్టులను కాంక్షను చేసిన వారెవరు? మర్రేగారు, లాంబుగా? లాంబుగారు కాంక్షను చేసియుండిరి. తాను కాంక్షను చేసినదినము అకౌంటుస్థితి వారికి తెలిసియుండక తప్పదు. ఖాతాదారునియొక్క కేవలము స్వంత కెడిటుమీదనే రు 80,000 ల ఓవర్ డ్రాఫ్టు లాంబుగారు కాంక్షను చేసిరిని బిల్లుమానేజరుకు తప్పక తెలిసియుండవలెను. ఈవిషయమై ప్రాసిక్యూషన్ వారు పారబడినారు.

పిమ్మట చౌదరిగారు వియూజాను అకౌంటునుగూర్చి ప్రూవర్లుగారి సాక్ష్యమునుజదివి బిల్లు మానేజరు తనకు జ్ఞాపకము లేదని తప్పించుకొనెనని చెప్పెను. కేసునం దీవిషయము ప్రాముఖ్యమైనదని బిల్లు మానేజరుకు తెలియును. అందువలన దానిని మరచిపోయితిని చెప్పి తప్పుకొన యత్నించెను. బిల్లుమానేజరు లెడ్జరును తెప్పించినపక్షమున అక్కణ్ణియర్లు చెక్కుల పద్ధతి ఆతనికి తెలిసియుండవలెను. డిసెంబరు 5 వ తేదీ రు 60,000 లకు ఓవర్ డ్రాఫ్టు కాంక్షనుచేసి తిరిగి 1 1/2 మాసము లోపలనే రు 50,000 లకు మరయొక ఓవర్ డ్రాఫ్టు ప్యాసు చేసియుండిరి. 28.1.22 న చాల చెక్కులు బిల్లు పాసుచేయబడినను అకౌంటును తాను చూడలేదని అతడు చెప్పినాడు. ఆ దినమున ప్రవేశనిలువ రు 1,03,722 లు ఆ అకౌంటు స్థితి గతులు బిల్లుమానేజరుకు తెలియకపోవుటకు అవకాశములేదు.

విదప చౌదరిగారు డైరెక్టు, ఇన్ డైరెక్టు టైలిజీట్ అకౌంటు నిదర్శనమొకటి గమపరచి గ్రాంటుగారు చెప్పిన మొత్తమునకును, నిజమైన మొత్తమునకు భేదము గనుపరచి దానివలన బిల్లు మానేజరుకు అకౌంటు స్థితిగతులు తెలియవని చెప్పవాదము పరిగారని చెప్పిరి.

పిమ్మట చౌదరిగారిట్లుచెప్పిరి:-మీరు ముఖ్యముగా విచారించవలసిన యంశము లేమియన (1) బిల్లుమానేజరుకు అకౌంటు స్థితి గతులు తెలియునా? (2) 5.12.22న అహమ్మదుబాచా అకౌంటువిషయము, అడిటర్లు, బిల్లుమానేజరు కనుగొనినారా? (3)

బాంకునందు అన్ క్లెయర్డ్ చెక్కులపద్ధతి అనుబంధం దుండేనా (4) ఇతరులవలెనే బిల్లు మానేజరుకుకూడ అపధతి యున్నదని తెలియునా? ఇవియన్నియు మీయెదుట రుజువుగాబడియున్నవి. వానివిషయమై మీరే నిర్ధారణ జేయవలెను.

పిమ్మట చౌదరిగారు 29.5.22న వారంతపు బాలన్సు షీటునందు రు 77,800లు రు 9,000లు తగ్గినటుల మార్పుచేయబడినది. ఏసిలంనందు అదిహామచేయబడినపుడు మేనెలలో ఏలమార్పుబడినది. అని అడిగినప్పుడు అప్రూవరు అది గుమాస్తా యొక్క సారబాటని చెప్పియుండెను. అతిను పారబాటని చెప్పియుండ గ్రాంటుగారు మోసముని తెల్పిరిని చెప్పిరి.

ఈ విషయమున కోర్టువారు ఫలహారములకై లేచిరి. ఫలహారాంతరము

ఫలహారాంతరము కోర్టువారు తిరిగిసమావేశమైన విదప చౌదరిగారిని న్యాయమూర్తులు వాదన నేటిదినము పూర్తియగునా? అట్లులైన రేపటిదినము కేసు పూర్తితేయవచ్చునని అడిగిరి.

రేపటి ఉదయము 12 గంటలలోపుగా ముగించ గలుగుదునని చౌదరిగారు చెప్పిరి.

పిమ్మట చౌదరిగారు తమవాదన ప్రారంభించిరి.

పుదుచ్చేరి బిల్లులు

అహమ్మదుబాచాకు పుదుచ్చేరి బాంకువారు కొన్ని బిల్లులు (Bills of lading) పంపగా దాని మొత్తము ఇంజీరియర్ బాంకువారు చెల్లించి ఆమొత్తమును వెంటనే అహమదు బాచా అకౌంటులో ఖర్చువ్రాసియుండిరి. ఇట్లు జరిగిన వ్యాపారములను అనేకమున చౌదరిగారు రీసందర్శమున జూపించి ప్రాసిక్యూషనువారు రు 32,000 ఓవర్ డ్రాఫ్టుకవరని ఊహించుట తప్పు అనిచెప్పిరి.

లోన్సుపిజెస్సీ ఖాళివారు ఖాతాదారుని లెక్కయందు ఆబిల్లుల మొత్తమునకు ఖర్చువ్రాసినట్లు వ్రాసియున్నందున అప్రూవరు తనసాక్ష్యముందు ఈవిషయమై కవరు లేదనియే చెప్పెను. కావున కవరు ఉన్నదా లేదాయను విషయముగాదు.

ప్రాసిక్యూషను వారు కోర్టులో దాఖలుచేసిన డాక్యుమెంటునం దొకచోట "8 బిల్లులున్న 1 ఇన్ వాయిస్ గల కవరు" అని వ్రాయబడియున్నది.

ఆకవరు ఉత్తరములుండు కవరు, కావున బ్యాంకునందు అహమదు బాచాకు కవరులేదు. అకౌంటులో అంకెలు మార్పుచేయు విషయముగూడా కానుగింపలేదవరకు అట్టి మార్పుమియు జరుగలేదు. అదినముననే అడిటర్లు లెక్కలను పాసుచేసియుండిరి. కావున ఈ కథలకు బట్టి ముద్దాయి అపరాధియని ఎట్లు చెప్పవొప్పును? ఇదియంతయు అప్రూవరు తన వైయధికారులయొక్క సహాయమున క్రమక్రమముగా నడపిన దుష్టత్రము తప్ప మరేమియుగాదు.

అన్ క్లెయర్డ్ చెక్కులు

అన్ క్లెయర్డ్ చెక్కులవిషయ పద్ధతిపైన ప్రాసిక్యూషన్ కథయొక్క పునాది నిర్మింపబడినది. ఈపద్ధతి బాంకునందు చాల సంవత్సరములనుండి జరుగుచున్నది. ఇందు మోసమునకు గాని, కుట్రకుగాని తప్పకులెక్కులకుగాని అవకాశము లేదని ఖండితముగా జెప్పగలరు.

నగదుగా మార్చబడుటకు ఉంచిన అన్ క్లెయర్డ్ చెక్కుపై చెక్కును తీయనిచ్చినచో, డబ్బు ఉండక చెక్కుపాసు చేయుటకాక- డబ్బులేని సమయముందే చెక్కు పాసుచేసిన దానికి సమానమును. కావున వివరైన కనీసము 5 ప్రైవలకు చెక్కు దీయదలచినను అది చెక్కురిఫర్డు పుస్తకమునకును, అకౌంటంటుబిల్లుమానేజరు నొద్దకును పోవలెను. మర్రేగారు తమసాక్ష్యముందుఅన్ క్లెయర్డ్ చెక్కులపద్ధతి ఏసమయముందో ప్రవేశపెట్టబడినదనియు సంవత్సరములతరబడి జరుగుచు 1923 జూలై 23న నేదీవరకు జరుగుచునేయుండెననియు చెప్పియున్నారు. గ్రాంటుగారు అప్రూవరుసాక్ష్యములోని విషయములను తనవాదమునకు అనుకూలముగా తీసికొనినపుడు ఈవిషయమును మేమెందుకు అధారముగా తీసికొనరాదు. ఇట్లు ఖాతాదారులు చేక్కురిఫర్డు పుస్తకములో వ్రాయక అన్ క్లెయర్డ్ చెక్కులపై తీయు విధముగలదని రుజువుపరచుట యందు ప్రూవర్లుగారుకూడ అనుకూలముగా నుడివియున్నారు. బాంకునందు కోకాధికారిగను బిల్లుమానేజరుగా నున్నటువంటి యను, ఏ. పాశ్ సారధి అయ్యంగా రనువారు గలరు. అతను ఈపద్ధతి ప్రవేశపెట్టి పూర్వపుపద్ధతిని (చెక్కులు నగదు చేయబడువరకు కాతాదారుని అకౌంటునందు జమకట్టబడివిగాదు.) మాన్వెను. విదప చౌదరిగారు పుల్లును, పెకంకరనుగార్లసాక్ష్యములను

డిసెంబరు లెక్కల తనిఖీ తరువాత, లెడ్జరును తరుచుగా బిల్లు మానేజరు పరీక్షించుచుండెను. బిల్లుమానేజరు సామాన్యముగా లెడ్జరులను వేర్వేరు ఖాతాదారుల ఖాతాలను పరీక్షించుట విధియనియు, ఆ లెడ్జట్లను దుర్వుచున్న విషయము తనకు దెలియుననియు ఇంపీరియల్ బ్యాంకు మానేజరుకు మర్రాగారు స్పష్టముగా దెలిపెను. పూనుగుడ అనుదేశే పూర్వకముగ నీవిషయము నంగీకరించు. నేనొక విషయమును గురించి అతని ప్రశ్నించుచుండు అందు ప్రత్యుత్తరమొసగుట కేవియు సందర్భము లేకయే మానేజరు అప్పుడప్పుడు లెడ్జరుకొరకు పంపి, తనిఖీజేయుచుననియు సామాన్యముగ బ్రోత్సహించి పంపి అప్పుడగు

నేటి చారణ

చౌదరిగారు ముద్దాయిల తరపున తిరిగి వాదనను సాగించుచు నిన్నటిదినమున బిల్లుమానేజరు దెలియజేసిన మొత్తమును రెడ్డురక్తిపరచుచే చెల్లింప దిన మొత్తమునకును గలపియే ముద్దాయి తిరిగి బులుమును దీర్చుటయు దొసగిన మొత్తమును ఏభాగమునకును చెల్లించినట్లు పరిగణించినదియు నిర్ణయింప పిలువబడియు అందుచే రెడ్డురక్తిపరు లొసగిన మొత్తమునే చెల్లించి నట్లెంచవలెననియు నుడివిన వాక్యముల స్పష్టికరించిరి.

ఖాతాల్పితి బిల్లుమానేజరుకు చెలియును

నిన్నటిదినమున 1వ ముద్దాయియొక్క ఖాతా యొక్క స్థితిగతులు బ్యాంకు అధికారులకు దెలియునని నుడువుచుంటిని. వారి కీవిషయములు దెలియనెడల ముద్దాయిలు మోసమొనర్చినను ఆరోపణకు తావుండదు. ఒకరితరువాత నొకరుగా బ్యాంకు అధికారులను దీసుకొనదు. మొదట బిల్లు మానేజరు వేర్వేరు ఖాతా లు ఎట్లు నడచుచున్నదియును గమనించుచుండుట తనివిధియని ముక్రేగారు దెలిపిరి. అప్రూవరు ఈవిషయమున నుడువుచు, బిల్లుమానేజరువచ్చి చాలమార్లు ఖాతాలను పరిశీలించుచుండెనని నుడివెను. కాని బిల్లుమానేజరు ఇచ్చుటకేవలపు తానెప్పుడును, ఖాతాలను జూడలేదని జెప్పుచుండెను. అట్లుగాక అతడు నిజమొప్పుకొనగలడా, తనకా విషయము దెలియనని బిల్లుమానేజరు నుడువుచు ఈ రు 7 లక్షలకును అతడు బాధ్యుడగును. అందుచే వాతడ క్షిబ్ధమౌచుచుండెను. అతని స్థితియందున్నవాడు అట్లనత్వమౌచుచుండ గలడా? అందుచే నాతని ఆసత్యపు కథనమును మీరెంతమాత్రమును విశ్వసించవలదని గోరుచున్నాను. అంతియగాక బిల్లుమానేజరు స్వయముగానే 1 1/2 సంవత్సరములలో 1 ముద్దాయికి 21 లక్షల ఓవరు డ్రాఫ్టుల నొసగెను. ఇంత మొత్తమును ఓవరు డ్రాఫ్టు నొసగిన బిల్లుమానేజరు, ఖాతాదారు యొక్క కాతాను తానెప్పుడును జూడలేదని దెలుపునపుడు నమ్ముచుందురా? తరువాత 1922 సం॥న ఇంపీరియల్ బ్యాంకు నందు ఛీఫ్ అక్సౌంట్ టెంటుగ నున్న మాడిగానిని సాక్షిగా పిలిచి, బ్యాంకువ్యవహారములలో చెక్కుల సందర్భమున నిట్టి ప్రశ్నలైతే కారణమేమియోకనుగొనకపోవుటకు కారణమేమి? మాడిగారు మద్రాసునందే ఇప్పుడుగూడ నున్నాడని ముక్రేగారు నుడిపిరి. ప్రాసిక్యూషనువారు తలచుకొనినయెడల నాతనిని పిలిపించుట చాలసులభమైనను వారట్లు జేయలేదు. ఇంకొక విషయమును గమనింపుడు. అప్రూవరును ప్రశ్నింపగా, లోన్ను అందు ఏజెన్సీకాఖవారు, ఖాతాలోని మోసమును గమనించుకొనడ జేయుటకుగాను బేలన్ను పీటునందు తప్పును అంకెలను వేయుచుంటిని నుడివెను. ఇందుచే తప్పులను గమనింపటకు ఒక విధమగు యజమానియి యున్నదని యర్థము. వైయుగములాఖి వారు సామాన్యముగా పరిశీలించుచుందురని ముక్రేగారు దెలిపిరి. బేలన్ను పీటునందు 175 వేల బాకీయున్నట్లు 1 ముద్దాయిపేర గాన్నించుచున్నపుడు—68 వేలు అనుమతింపబడిన మొత్తముకంటె సధికముగనున్న—దానిని కాఖలో యొక్క యుద్వోగియు గమనింపలేదు. ఈసందర్భమున తామెవ్వరము ఈవిషయమును గమనింపలేదని దెలుపుటకు ఏజెన్సీ డి పార్టు మెంటు నుండి చాధ్యతాయుతుడగు సుద్వోగి నొక్కరినైనను కొద్దిలోనికి పిలువక పోవుటకు కారణమేమి? మరియొక అధికారిని దీసికొనదు. అక్సౌంట్ టెంటుగ హిల్లుగారు ప్రతివెలయు, ప్రతిరెడ్డును తెప్పించుకొని పరిశీలించుచుండునని అప్రూవరు నుడివెను. హిల్లు గారు తాను రెడ్డు రు ను తెప్పించుకొనుచుండును గానిదానిలో ప్రతి అంకెను పరిశీలించనని నుడివెను. ప్రతియంకెను జూడకపోయినను పెద్దపెద్ద మొత్తములైనజూచునా 1 ముద్దాయిబాకీ రు 4 లక్షలు. ఇంతపెద్ద మొత్తమును గూడ అతడు సంవత్సరముల కాలము జూడలేదనుటకు

దెప్పించుకొనననియు ఒక్కొక్కప్పుడు తానే స్వయముగావచ్చి జూచుననియు నుడివెను. ఈవిషయమున నాతడసత్యమౌచినన అసరములేదు. ముక్రేగారు అంగీకరించిన విషయములవలనను అప్రూవరు అనుద్దేశపూర్వముగ నుడివినవాక్యములవలనను బిల్లుమానేజరు రెడ్డురును తరుచు చూచుచుండుననియు ముద్దాయి ఖాతాపరిశీలకు లాతనికి దెలియుననియు స్పష్టపడ గలదు.

అంతట 5 1/2 గంటలకు కొద్దిగా రీదినమునకు విచారణను నిలిపివేసిరి.

యెట్టి బాలు దైనను నమ్మునా? అతడు తాను జూచుచుంటిని అంగీకరించినయెడల కేసుపోవుననుకారముచే నిట్లు దెలుపుచుండెనేగాని జేయగాను. తరువాత బ్యాంకు కార్యదర్శి యగు ముక్రేగారిని దీసుకొనెడు.

ఖాతాలోని 178 వేల బాకీని దాను పారబాటున 1 గ మ నిం ప క పో యి యుండునని నుడివెను. అతడు తాను పార బాటు పడెనను వాక్యమును నమ్ముటకంటె, బ్యాంకులోని అచారానుసారము చెక్కులనంపిన ముద్దాయిల కనుమూలముగ, అతడు దెలిసి యూరకుండానని అనుకొనవలెనని గోరుచున్నాను. ఇంకొక అధికారిని గురించి విచారించుచు. పాసింగు ఆఫీసరు శివశంకరము, తాను కాగితములో ఒక్కపప్పును తప్ప ఇతరపప్పులను వేసిని జూడననియు, అందుచే పుస్తకములలోని తప్పుడు అంకెలు తనదృష్టిలోనికి రాలేదనియు నుడివెను. అతని వాక్యమునే అంగీకరించినను అతడు వడ్డీకట్టుచున్న పుస్తకము ఖాతాదారుని బాకీమొత్తమెంతయో దెలియదా? అతడు బాకీయున్న మొత్తమునుగురించి పాసింగు ఆఫీసరునకు దెలియనని విధిలేక ఇక్కడ అంగీకరింపవలసి వచ్చెను. ఈవిషయము క్లితినుండి తప్పించుకొనుటకు గాను, వారికి అను మతిం ప బడిన మొత్తమెంతయో దెలియదని తప్పించుకొనజూచిరి. బాకీ మొత్తమునకు పాసింగు ఆఫీసరు వడ్డీకట్టవలెను. ముద్దాయికి ఏరేలు వడ్డీ చార్జి జేయుచున్నారో దెలిసికొనుటకుగాను వీరు కనరుబుక్కును జూడవలెను. అందు ప్రత్యక్షముగా, ముద్దాయి కనుమతింపబడిన బులుముయొక్క మొత్తమెంతో గోచరించును. అందుచే వీరు దెలుపునాను ఎంత దుర్బలమైనదో దెలియనగును. చాలమంది ఖాతాదారులున్నచోట ఈవిషయముల నన్నిటిని గమనించుట కచ్చట పీలనని గ్రాంటుగాను నుడిపిరి. ఒక రెడ్డురులోనుండు 500 మంది ఖాతాదారులలో, ఏకొలదినుండి ముక్రేమే ఓవరు డ్రాఫ్టుఖాతాలుండును. అందును, రురిలక్షల బాకీదారులు పట్టికలోగల సంఖ్య అత్యల్పము. ఆకొలదిమంది లోను ఎవరికెంత మొత్తము గలదో పా సిం గు ఆ ఫీ స రు న కు దెలియకుండునా? బ్యాంకింగుపారమందు ప్రత్యేకానుభవజ్ఞులుగాని సామాన్యులకే ఇట్టి విషయములు జ్ఞాపకముండును. రురి లక్షల బాకీదార్ల కవరు బుక్కులో, వడ్డీరేటుకొరకు పాసింగు ఆఫీసరు జూచినపుడు, అందు ప్రత్యక్షముగ గాన్నించు రు 110 ల అనుమతింపబడిన మొత్తమును వదిలి ఒక్క వడ్డీ అంకెనే జూచుననిన నమ్ముటకు పిలుచునా? అధికారులకు అహముడు బాచా ఖాతా యొక్క స్థితి దెలియననుటకు మరియొక బలమగునదర్శనము గలదు. అతని బాకీ 150 వేలను దాటిన వెంటనే అతడు రురి లక్షల బాకీదార్ల పుస్తకము నందు జేర్చబడెను. దీనినిబట్టి బ్యాంకు డోక్టోరుల కతని బాకీమొత్తము దెలియుననియు 150 వేలు దాటగనే బిల్లు మానేజరు మొదలగు అధికారులను వెల్లి యడుగగా, వారు, ముద్దాయియొక్క స్థితిని గురించి సంతృప్తులై రి లక్షల బులుము నొసగదగినవారి పట్టికలో జేర్చదగునని అను మతిం చియుండవలెను. అట్లు గానిచో ముద్దాయిపేరు రురి లక్షల పట్టికలో జేర్చబడుట కట్టి యవకాశమును లేదు. ఈరెడ్డురుల దినమందు చాలకాలము చెక్కురెన్ద నుండును. వారుప్రతిపద్ధును పరిశీలించుచుందురు. అప్పుడోప్పుడు అంకెలందున్నయెడల వెంటనే వారికి తెలిసిపోయెడివి. ఏదైన చెక్కు లితిరబ్యాంకులపై నొసగబడునెడల ముందుగా ఖాతాలో జమకట్టబడును. ఆచెక్కును అవతలబ్యాంకువారు త్రిప్పివేయునెడల నామొత్తమును ఒక బ్యాంకు పాసింగుఅధికారిమాత్రమే ఖాతానుండి తగ్గింపవలెను. అట్లుతగ్గించునపుడైనను ఖాతా ఎట్లు నడచుచున్నదియు అధికారులకు దెలిసియుండవలెను.

ఒక ఖాతాలో ఎక్కువధనము దీసుకొనినదియు లేనిదియు అజహాయిషీజేయు అధికారి యెవరని మీజ్యూరీలో నొకరు నాకుంలవిచారణ సందర్భమున నడిగిరి. తరువాత అనేకమంది బ్యాంకు అధికారులు వచ్చి సాక్ష్య మొసగిరిగాని ఒక్కరును ఇంతవరకును మీ ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తరము నొసగియుండలేదు. ఈకారణములచే, 1 ముద్దాయి యొక్క ఖాతాలో నడచుచున్న వ్యవహారములు బ్యాంకు అధికారులకు దెలియునని నుపవిజేయుచున్నాను.

ఆకాశరామన్న జాబు

ప్రాసిక్యూషనువారు తమకధికారమును, ఆకాశరామన్న జాబును పునాదిగా నేర్పరుచుకొనిరి. ఈజాబుకథను ఏదైపు నుండి జూచినను, ప్రాసిక్యూషనువారికి ప్రతికూలముగనేయున్నది. ఈజాబు నవంబరు 20 తేదీన బ్యాంకునకు జేరవని జె

ప్పబడెను. ఈజాబును గురించి రెండుకథలుగలవు. ఒకటి బిల్లు మానేజరు కథనము, రెండవది అప్రూవరు కథనము. ఈ జాబు వచ్చినపుడు బిల్లు మానేజరు తనను పిలిపించెననియు, ఆజాబును జూచిన తరువాత “నీవు భద్రముగ నున్నావా” అని యడిగెననియు అప్రూవరుచేత చెప్పింపబడెను. రెడ్డురును బిల్లుమానేజరు పరిశీలించెనని అతడు నుడువదు. అట్లు దెలుపుచు అందలివిషయములు బిల్లు మానేజరునకు దెలియునను విషయమువలన ప్రాసిక్యూషను వడిపోవుననుకారముచే నాతడెట్లు దెలుపలేదు. అంతట నాసాయంత్రము అప్రూవరునకు జ్వరము, సంది పుట్టెనట. మలేంకూ ఒక విధముగ క్రిములచే జనించునదిరసాయనిక శాస్త్రవేత్తలెప్పటికి స్థిరపరుపగలిగిరి. ఆకాశరామన్న జాబులు గూడ జ్వరములను సందిని జనింపజేయు సేమా వారు పరిశోధించి స్థిరపరుపవలసియున్నది. వెంటనే ఆహమ్యగుబాచాయొక్క మోటారుబండిలో అప్రూవరు బిల్లుమానేజరు యింటిమీదుగా వెళ్ళుచుండిరి. బిల్లుమానేజరు గృహమువద్ద ఆహమరుబాచా బండి నాపిఇంటిలోనికి వెళ్లి, బిల్లుమానేజరుతో మాట్లాడి తిరిగివచ్చి “వ్యవహారము లన్నియు, చక్కబడెను”ని అప్రూవరుతో జెప్పెనట ఇది అప్రూవరుకథ. తరువాత బిల్లుమానేజరు, ఖాతాలను పరిశీలించలేదని అప్రూవరు దెలిపెను. ఈకథనబట్టి జూచినను ఆహమరుబాచా ఖాతామును, అందెట్లు వ్యవహరింపబడుచున్నది యను, బిల్లుమానేజరునకు దెలియుననియు, అంతియగాక భయపడ నక్కరలేదని అతడు అభయమొసగెనని దెలియగలదు. బిల్లుమానేజరుచెప్పుకథను గమనింపుడు. ఆకాశరామన్న జాబు వచ్చెను. ఆజాబునందు, బిల్లుమానేజరు ఖాతాలను సరిగ జూచుట లేదనియు, కొన్ని ఖాతాలయందు ఆక్వైయర్లు చెక్కులు ఓవరు డ్రాఫ్టుల మోసము జరుగుచున్నదనియు, నేరము లారోపించుచుండెను. ఈ జాబును జూచి, ఆజాబును వ్యర్థమైనదానిగ నెంచి త్రోసివేసెనట. అట్టి బాధ్యతగల అధికారి తనపై నేరము లారోపించుచు వ్రాసిన జాయినుగురించి అందలి విషయములు తనకు దెలియని యెడల—అంతనిర్లక్ష్యముగ నెవరైన నుండగలరా. అతనికి, ఆహమరుబాచాయొక్క ఖాతాలో జరుగుచున్న వ్యవహారములు దెలిసెను గాబట్టి ఆతడు తిరిగి ఖాతాల పరిశీలించక పోయి యుండవలెను. ఆకాశరామన్న జాబు సందర్భమున, పా సిం గు ఆ ఫీ స రు యొక్క కథను పరిశీలించుడు. మోసము కనుగొనబడువరకును తనకా జాబును గురించి ఏమియు దెలియదని శివశంకరము నుడివెను. ముక్రేగా రీవిషయమును గురించి ప్రత్యుత్తర మడుగుచు, పాసింగు ఆఫీసరులకు ఆకాశరామన్న జాబునుగురించి దెలుపబడెనని స్పష్టముగ దెలిపెను. ఆజాబును గురించి పాసింగు ఆఫీసరులు గుసగుస లాడుకొనుచుండిరనియు శివశంకరము తననడ్డువచ్చి, ఆజాబులోని విషయములు నిజమేనా యని తన వడిగననియు, ఇంతలో తన ప్రక్కవనున్న మరియొక రెడ్డురకవకు “మమ్ములనుడుగు టెందులకు రెడ్డురులే జూచుకొనడ”ని నుడివెననియు అప్రూవరు దెలిపెను. ఈ సందర్భమున శివశంకరము తనకీ విషయము ఏమియు దెలియదనుటకు కారణమేమి. 24 నవంబరు, చెక్కింగుదినము. శివశంకరము ముద్దాయియొక్క ఖాతాను పరిశీలించెను. అప్పుడాతడు ఖాతాలోని విషయమును గమనించియుండవలెను. అప్పుడాతడు చాలఓవరు డ్రాఫ్టులదని వైయధికారులకు దెలిసియే ఓవరు డ్రాఫ్టులొసగబడెనుగాన అతడు రిపోర్టు జేయలేదు. నీవాజాబును జూచిన తరువాత ఖాతాను పరిశీలించితివిగాదా, అప్పుడెందులకు రిపోర్టు జేయలేదని అడుగునెడల నిజముజెప్పినచో ప్రాసిక్యూషను పోవునని శివశంకర మిట్టియసత్యము పలికెను. ఆహమరుబాచాయొక్క ఖాతా యొక్క నిజవిషయములు బ్యాంకు అధికారులకు దెలియకున్న యెడల ఆకాశరామన్న జాబు వచ్చినతరువాత వెంటనే రామచంద్రయ్య తిరిగి ఆక్వైయర్లు చెక్కులను ప్రవేశపెట్టుట కెంతమాత్రమును యత్నించెడివాడుగాను. కాని మరునాటినుండి తిరిగి ఆక్వైయర్లు చెక్కులు ఖాతాలో గాన్నించుచున్నది.

సి రార బ్బురు

తరువాత చౌదరిగారు సిరారబ్బురు నుపయోగించుటను గురించి ఈక్రిందివిషయములు దెలిపిరి. అప్రూవరు నవంబరు 26 వ తేదీన మొట్టమొదట ఖాతాలో ఇంకొకరెజరు నుపయోగించినట్లు గలదు. ఆహమరుబాచా రెండుసీసాలను దెచ్చి తనచేతనే తనచేతికిచ్చి వానిని గోకులదానునుండి దెచ్చితిని నుడివెననియు, అంతకంటె వేరేమియు జెప్పలేదనియు అప్రూవరు నుడివెను.

అమరునాడే తాను దానినుపయోగించితిని జెప్పెను. ఈవిషయమున గోకులదాసు జెప్పిన సాక్ష్యమును గమనించుడు. అహమదుబాచా తనవద్దకువచ్చి సీరారబ్బరు గావలెననియడిగిననియు, తానొకదాని నొసగితినినియు, దాని నొక కాగితముపై నుపయోగించిజూచి బాగుగలేదనిచెప్పి ఆసీసాల నచ్చుటనలెచేసి వెళ్లెనని గోకులదాసు జెప్పెను. ఆసీసాలను దీసికొని వెళ్లెననిజెప్పించుటకు గ్రాంటుగా రనేక ప్రతినిధులుగిరి. తానుగోరిన జవాబునొసగలేదను కారణముచే గోకులదాసు బోనులలో తనప్రవర్తనవలన, ముద్దాయిల కనుమాలముగనుండెనని మొన్న నూచించెను. దీనియర్థమేమి. పేమాతనికి ధనమునొసగి తిప్పివేసితినినియ, ఋజువుజేయునేని ఇట్టివాక్యములను విరమించు కొనవలెను. క్రిందికోర్టులోను ఈకోర్టులోనుగూడ గోకులదాసు అహమదుబాచా, ఇంక ఇరేజును తనవద్దనే నిదలివేసి వెళ్లెనని చెప్పెను. గోకులదాసునకును 1 ముదాయికిగల విరోధము నిదనరకే మీకు చెలిసియుంటిని. ఆలేడు ముద్దాయి తనకు ద్రోహమొనర్చెనని నిందించెను. అహమదుబాచా, సీరారబ్బరుగారు వెళ్లక వెళ్లక ఆతనికేత్రపువద్దనే వెళ్లనా? అదియు తనకుకానినంతమంది నేనుకుండగ దానే స్వయముగా వెళ్లనా? తనకు సమీపమున వై నాబజారులో నేడు కాణమునకు తననేవకునివంటి సీరారబ్బరును దీసికొనిరమ్మనలేదు. ఇదియంతయు, ముందుముందు మద్రాసు పోలీసువారి రహస్యపర్యవేక్షణమువారికి తనరహస్యముల చెలియజేయుటగా నాతనివద్దకు తానే స్వయముగా వెళ్లెను గాబోలు. ఇదియంత అసంభవముగ నున్నదో విచారించుడు.

[విచారణ జరుగుచున్నది]

అస్సాము శాసనసభ

మంత్రులవేతనముల హెచ్చించుతీర్మానము
ఓ డి పో యె ను

షిల్లాంగ, సెప్టెంబరు 22:—మంత్రుల వేతనములను నెలకు రు 1500 నుండి రు 2500 వరకు హెచ్చుజేయవలెనని వేటిసతీర్మానము అస్సాము శాసనసభలో ఒక్కఓటువలన ఓడింపబడెను.

రు 189797 మొత్తముగానున్న సబ్సి మెంటరీమండలు అంగీకరింపబడెను. 1921 ఏప్రిలునుండి చేసిన మితవ్యయపట్టికను ఆధికసభ్యుడు బల్లపై నుంచెను.

ఇందువలన శాశ్వతపుత్రతాయం సుమారు రు 8,00,000 ను వెంటనే చేకూడిన ఆదారు 11 లక్షలును అయ్యెను. (అ. ప్రె.)

అభ్యర్థుని వేతనమును స్థిరపరచుట

షిల్లాంగ, సెప్టెంబరు 22:—నేడు అస్సాము శాసనసభలో అభ్యర్థునివేతనమును స్థిరపరచుట అంగీకరింపబడినది. శాసనము ప్రకారము అభ్యర్థుడు నెలకు రు 500 మీద ఎన్నుకొనబడవలసి యున్నాడు.

అస్సాము స్టాంపు సవరణ బిల్లును అస్సాము కోర్టుఫీజు సవరణ బిల్లును ప్రవేశపెట్టుటకు గౌ|| నె బ్బట రు గారు అనుజ్ఞను వేడిరి. 1922లో అంగీకరింపబడిన శాసనములను మూడు సంవత్సరముల వరకు అమలులో నుంచుటకు యీ బిల్లులు ఉద్దేశింపబడినవని అతడు చెప్పెను. జాతీయవాదులు గట్టిగాభ్యంతరపెట్టిరి. బిల్లులను ప్రవేశపెట్టుటకు సెలవు నిరాకరింపబడెను. (అ. ప్రె.)

వైతానుపత్రిక కేసు

24 వ తేదీ విచారణ

అన్యతనదులో యాకేసువిచారణ నిన్న జరిగినది. అన్యతనదులో ఒకసంవత్సరమునుండి మతకలహములు ప్రబలముగా నున్నవి. అట్టిస్థితిలో హమామూదీయులకు ఆగ్రహమును కలిగించునట్టి వ్యాసము యాపత్రికలో ప్రకటింపబడెను. అని ఫిర్యాదిలు తెలిపిరి. (అ. ప్రె.)

ఉచితం

ఆర్థజాక్షి పంపిననుగాని అన్వైడేద్వారా పంపుమనిన నుగాని "శివాజీ" చరిత్రము నుచితముగా పంపుదుము.

అదేను:—“భారత” పత్రికపల్లె గుంటూరుజిల్లా అని వ్రాయవలెను.

ఫోర్టు సెంటు జారిగెజెట్

సెప్టెంబరు 23 మంగళవారము

న్యాయశాఖ

మదనపల్లి సబ్ డివిజన్ లో అసిస్టెంటు పోలీసు నూపరిం డెంటుగా ఆర్. పీట సకాగురు, కర్నూలుపోలీసు నూపరిం డెంటుగా కె. విశ్వనాథశర్మగారు, నియమింపబడిరి.

ఆర్థికశాఖ

టి.ఎ. శ్రీనివాసరావునాయుంగారిని ఆర్థికశాఖాసహాయ కార్యదర్శిగా నియమించిరి.

లాశాఖ

కర్నూలుజిల్లా కోర్టునకున్న లోకల్ జ్యూరిస్టిక్స్ నులో అసిష్టియల్ రిసీమరుగా నుండుంటుల చిత్తూరు రామస్వామయ్య గారు టి. ఎ. టి. ఎల్. నియమింపబడెను.

బెజవాడలోని అడిషియల్ సబ్ జడ్జికోర్టు నర్సాపురము నకు అడిషియల్ సబ్ జడ్జికోర్టు జడ్జికోర్టు అను పేరుతో మార్చబడినది. ఆక్టోబరు 1 తేదీ నుంచి యిది అమలులోనికి నచ్చును. జిల్లాకోర్టువారు నియమించిన అధికారమున కీకోర్టువారు బద్ధులై యుండవలయును.

రివిన్యూశాఖ

కందుకూరి మల్లికార్జునంగారు, కృష్ణా జిల్లాకు పాట్రిక్ కాపీ విశేషగారు కల్లూరుజిల్లాకు, టి. గోవిందస్వామి కృష్ణస్వామి నాయుడుగారు కడపజిల్లాకు, జనరల్ డ్యూటీ డిప్యూటీ కలెక్టరుగాను, హైస్రీఎడ్వర్డు లూయిస్ డిసేనా గారు గుంటూరుజిల్లా ట్రెజరీ డిప్యూటీ కలెక్టరుగాను నియమింపబడిరి.

అభివృద్ధిశాఖ

టి. బుడవిద్యరావు నాయుడుగారు రి సర్కిల్ డిప్యూటీ కలెక్టరు ఆఫ్ అగ్రికల్చర్ గా నియమింపబడిరి.

సి. రామస్వామి అనర్ ఘో 4 సర్కిలుకు ప్రాచీవనరీ అగ్రికల్చు అసిస్టెంటు కలెక్టరుగా నియమింపబడిరి.

డి. పి. డబ్ల్యు. శాఖ

గోదావరి వెస్టర్న్ డివిజన్ కు మానవాసి వెంటకృష్ణయ్యర్ రామస్వామయ్యర్ గారు అసిస్టెంటు యింజనీరుగా నియమింపబడిరి.

అన్నవసలు రామస్వామయ్యర్ సుబ్బస్వామి అయ్యరు గా రివివరకు పనిమీదనే గోదావరి సెంట్రల్ డివిజన్ కు మార్చబడిరి.

రాజావసముద్రం కేంకరనారాయణ అయ్యర్ రాజాంగం అయ్యర్ అనర్ గోల్ పిజయనగరంమంచి వాలేరు సర్కిలుకు అసిస్టెంటు యింజనీరుగానే మార్చబడిరి.

స్థానికస్వరీపాలన శాఖ

టి. బి. రామచంద్ర మొదలియూరుగారు వైశాఖకు సహాయ కార్యదర్శిగా పనిచూతురు. పి. రివివరకున్న టెంపరరీ అసిస్టెంటు కలెక్టరు స్థానమునందు ఖాన్ సాహెబ్ మహమ్మద్ జిందాసాహెబ్ మొహజీ బహదూరుగారు పనిచూతురు.

రాజావసముద్రం కేంకరనారాయణ అయ్యర్ రాజాంగం అయ్యర్ అనర్ గోల్ పిజయనగరంమంచి వాలేరు సర్కిలుకు అసిస్టెంటు యింజనీరుగానే మార్చబడిరి.

16 రూపులకారము పోలింగు ఆఫీసర్లు తమ బల్లవద్ద, అభ్యర్థులయొక్క గాని వారి ఏజంట్లయొక్క గాని సమక్షమున చదువురాని వోటర్లవోట్లు పుచ్చుకొనవలయునని స్థానికసంఘాభ్యర్థకులు వారికి తెలుపవేడు. కొనబడుచున్నారు. అచదువురాని ఎన్నికదారు కోరునది వినుటకు అభ్యర్థులకువారి ఏజంట్లకు అధికారమున్నది. వారు పోలింగు ఆఫీసర్లకొనితము మార్చుచేయునపుడు కనిపెట్టుట కధికారమున్నది.

పంచాయితీ రిజిస్ట్రారు జనరలు ప్రకటన

అనంతపురంజిల్లా పెనుగొండ తాలూకా బోర్డు సరిహద్దులందు గౌరనపంచాయితీస్థాపకుడుగా అగాలి నారాయణ రావుగారు నియమింపబడిరి.

కోహూరు

బ్రహ్మశాస్త్రుల్లు, పి. శివరావుగార్లు బల్లారి మునిసిపల్ కౌన్సిలరుగాను, హనుమంత సూర్యనారాయణ నాయుడు,

వెంట్రప్రగడ సూర్యరావుపంతులు, ఎం. వి. కామయ్యకెట్టి గార్లు శ్రీకాకుళం మునిసిపల్ కౌన్సిలరుగాను, ఎం. అబ్బాయి కెట్టి, ఎం. మార్కండేయరెడ్డిగార్లు చిత్తూరు మునిసిపల్ కౌన్సిలరుగాను, నూనె విశ్వనాథం, కోట లక్ష్మయ్యనాయుడు, బెల్లూము మహమ్మద్ రజాసాహెబ్ బహుమూర్ గార్లు గుంటూరు మునిసిపల్ కౌన్సిలరుగాను, మాడేటి లక్ష్మీనృసింహారావు సామంతుడు, తురగా లక్ష్మీనృసింహారావుపంతులు, పిల్లారెడ్డి బుచ్చి వెంకటరావునాయుడు, పర్యటం లక్ష్మీనారాయణరావుపంతులు, ఉదయగిరి గోపాలరత్నం, మానవరెడ్డి వెంకటసుబ్బారావునాయుడు, కొండపల్లి రామానుజయ్యనాయుడు గార్లు బందరుమునిసిపల్ కౌన్సిలరుగాను, బియ్యపు నరసింహ స్వామిశాస్త్రిగారు ఒంగోలు మునిసిపల్ కౌన్సిలరుగాను, శ్రీమాన్ దయానిధిపాత్రోమహేశయోగారు పర్లాకిమిడిమునిసిపలు కౌన్సిలరుగాను, మక్కా అప్పలస్వామి, శీల వీరభద్రుడు గార్లు రాజమండ్రి మునిసిపలు కౌన్సిలరుగాను, విన్నకోట దుర్గారావుకెట్టి, కొల్లూరు నూర్నారాయణుడు ప్ర వి. శివ రామయ్యనాయుడు, గ్రంథి శ్రీరామమూర్తి, శ్రీ తిరగొప్పల వెంకటశ్రీనివాసరావు పంతులు, ఇంటిటి నృసింహస్వామినాయుడు, మొసలికంటి రామకృష్ణారావుపంతులుగార్లు విశాఖ పట్నం మునిసిపలు కౌన్సిలరుగాను ఎన్నుకొనబడిరి.

విద్యాశాఖ

ఆమిన్ ఫజ్లూసాహెబ్ బహుమూర్ గంజాంజిల్లా విద్యాసంఘసభ్యుడుగా నియమింపబడెను. ఈసంఘసభ్యుడుగానే యస్. వి. గోపాలన్ గారెన్నుకొనబడిరి.

దివాన్ బహదూర్ డి. శేషగిరిరావు పంతులుగారిని గోదావరిజిల్లా సెకండరీ ఎడ్యుకేషన్ బోరుమెంబరుగా నియమించిరి.

ఈ క్రిందివారు మదరాసు లాకాలేజిలో డిశంబరువరకు ప్రొఫెసరుగా నుండురు.

కె. సుబ్రహ్మణ్యశర్మ. [ప్రాఫెసరు]

ఆర్. మదనగోపాలనాయుడు, కె. వి. వెంకట సుబ్రహ్మణ్యయ్య, ఎస్. రామస్వామయ్యర్, పి. చంచయ్య, మహమ్మద్ అబ్దుల్ అజీంసాహెబ్ బహుమూర్, పి. బాలకృష్ణశర్మ, కె. కృష్ణమూర్తిగార్లు [అసిస్టెంటు ప్రొఫెసరు] ఎఫ్. యె. టెడ్ కాలేజీ కౌన్సిలుకు యీ క్రిందివారు సభ్యులుగా నుండురు.

జాన్ మత్తయిగారు, ఎం. పి. కేన్ టెల్ గారు, యస్. యి. రంగనాథ్ అచర్ గల్ గారు, రావుబహదూర్, యస్. కృష్ణస్వామయ్యంగారు, ఇ. కార్లెగారు, రావుబహదూర్ కె. రామనిమిశ్ గారు, రావుబహదూర్ కె. బి. రామ నాథగారు పి.కార్లె గారు, పి. జి. హాగ్ గారు, ఎస్. కృష్ణ స్వామిశాస్త్రిగారు.

కె. టి. మాధూగారు ప్రాచీవనరీ ఫారెస్టు అసిస్టెంటు కన్స్టరేటరుగా ఫారెస్టుచీఫ్ యింజనీరుగారి కడ నియమింపబడిరి.

కెనడా షాహాదీజత

డిల్లీ లో ఘనమగుస్వాగతము

కెనడా షాహాదీ జత 23 వ తేదీ సాయంత్రం డిల్లీకి వచ్చెను. 45 మంది అకాలీలు ఆజతలోనుండి. నాయకుల ధర్మకారకు ఢిల్లీకివచ్చిన ప్రముఖులు శ్రీమతిసరోజినీ, మహమ్మదాల్, డాక్టరు కిచలా, డాక్టరు అబ్దుల్ హిమాను, పండిత జవహరలాలు సైహూ, సర్దారుమంగళేశింగు, అసపాలీగార్లు మున్నగునాయకులందరును యితరపౌరులును సిక్కులు హిందువులు మహమ్మదీయులు షాన్నగు వివిధమతముల వారును జతవానికి స్వాగతమునగుటకు రైలునేమనుకు వెళ్లిరి. అచటకు రైలురాగానే “సర్-శ్రీ-అకలు” అనుజయధ్వనులతో వారికి స్వాగతమునెగిరి. వారందరును పసుపురంగు అంచులగు నల్ల నిదు ములను ధరించిరి. నల్లజండాలను మతగ్రంథమును పట్టుకొని యుండిరి. జండామీద షాహాదీజత కనడానుండి జయహితు వెళ్లుచున్నది అని వ్రాయబడెను. గాంధీమహాత్ముడును ఆంధ్రుడు గారును వ్రాసిన స్వాగతపత్రములను మహమ్మదాల్ గారు చదివిరి. పిమ్మట అకాలీలు కృపాణులను ఒరలనుండి దీసిరి. ముందు బాండు మేళము మోగుచుండగా వారు ఉరేగింపుతో చాందినీ చౌకు నందున్న గురుద్వారమున కేగిరి. (అ. ప్రె.)

న్యూయొండియా అన్యురెన్సుకంపెనీవా రీసంవత్సరము భాగమునకు 1 రూపాయచొప్పున డివిడెండులనిచ్చుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

తూర్పుకృష్ణాజిల్లా ఖద్దరుబోర్డు

ఈనెల 20 వ తేదీన తూర్పుకృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసు ఖద్దరుబోర్డువారి గావించబడిన తీర్మానములు.

1. కల్తీ ఖద్దరు అని కాంగ్రెసు సంఘమువారికి ఏర్పరు పబడిన ఇన్ స్పెక్టరుగారు విడదీసినట్లు ఆయా ఉత్పత్తిదారు లకు వాపసుచేసి జమాఖర్చుచేయవలెను.
2. తూర్పుకృష్ణాజిల్లాలో కల్తీ ఖద్దరును గూర్చి ఇలదు తో జతపరచిన నివేదిక పత్రికాముఖమున ప్రకటించుచు తీర్మానించుట యైంది.
3. తూర్పుకృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘమునకు ఖద్దరుబోర్డు నిమిత్తంలో కార్యదర్శిని మొంపునూ విడివిడిగా పెట్టి నదరఖాస్తు ద్వారా పరచడ మైనది. ఈబుధమునకు ఖద్దరుబోర్డు ప్రెసిడెంటునూ కార్యదర్శి ప్రెసిడెంటునూ నిదర్శనకాగి తముద్రాసి ఇచ్చుటకు అధికార మివ్వడమైనది.
4. జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘమువారిని ప్రతి నెల 1 వ తేదీ నుండి 15 వ తేదీవరకు తమపైకి జిల్లా ఖద్దరుబోర్డువారి స్వాధీనములో ఉంచవలెనని కోరవలసినదని తీర్మానించడమైనది.
5. వంద్రాసులో జరుగు ఖద్దరుప్రదర్శనమునకు ఒకగది వున్నదని పరకుపంపి విడుదలచేయు చేయవలెను.

నివేదిక

ఈదేశములో ఖద్దరుగాగానే కల్తీ ఖద్దరు వచ్చినది. మన ఆంధ్రదేశములో చాలాకాలమునుండి కల్తీ ఖద్దరు ఉన్నటు మన అందరికీ తెలుసును. దీనిని తగ్గించేటట్లుగాని విడదీసే టట్లుగాని మార్గములను నిర్ణయించుట చాలాకష్టమని రాష్ట్రీయ సంఘమువారి జిల్లాసంఘమువారికి తోచినసంగతి మనఅందరికీ తెలుసును. ఖద్దరుకాళి ప్రత్యేకముగా విడదీయబడి ఖద్దరు ఋణమువచ్చినతరువాతను దీని విషయమై ఏజిల్లాలో వారు ఆ జిల్లాలోవుట్టుకు తమకు తోచినంతవరకు జాగ్రత్తపడుతున్నారే గాని మొత్తముమీద నిబంధనలను నియమకములనుజేసి కల్తీ కాంగ్రెసువారు ఆప్రదలచేయులేక పోవుటయందు ఆశ్చర్యమే మిక్కిలి లేదు.

తూర్పుకృష్ణాజిల్లా ఖద్దరు బోర్డువారి కల్తీ ఖద్దరును దని వాడుకయొక్క పూర్వోక్తము చెప్పిన సీయున్నది. అంతకు ముందే బంధులలో కల్తీ ఖద్దరు అమ్మబడు చున్నదని గాంధీ మహాత్ముడు వ్రాసినసంగతి పాఠకులకు తెలిసియున్నది. తూర్పుకృష్ణాలోని ఖద్దరు విక్రయములయొక్క యేర్పాట్లు ఇటీవల మహాత్మునిచే యుంగుండుండూ ప్రతికాముఖమునకు ఇండియాలోని దైవిక పత్రికలయందును ప్రకటించబడినది. ఈజిల్లాకు రూ 7250 లు మాత్రమే ఆంధ్రఖద్దరు బ్యాంకునుండి ఋణము లభించినది. ఈ సొమ్ములంతయు ఈ 15 మాసములనుండి బందరులో స్థాపిత బడి ఖద్దరుబోర్డు పరిపాలనలోనున్న ఖద్దరుడిపోను వినియోగించబడుచున్నది. ఈఖద్దరుడిపో లోగడ కాంగ్రెసువిరాళ సహాయముచే స్థాపించబడినట్టి కొన్ని ఖద్దరు ఉత్పత్తిసంఘముల నుండి వచ్చేదిబట్టుకొని సొమ్మువర్తనాటచేసి వారిని వెంటనే పంపివేసి ఉత్పత్తిదారులకు వీలైనంత తోడ్పాటును కావించు చున్నది. ఈఉత్పత్తిసంఘములు 1921 సంవత్సరము జూలై మాసములో కోటిరూపాయలు వసూలైన వెంటనే కాంగ్రెసువారిచే సుమారు 5 లేక ఆరువేల రూపాయలవరకు ఇవ్వబడిన కొద్దినిరాళములను ఆధారముచేసికొని నిర్మించబడినవి.

అప్పటినుండి కొన్ని పనిచేయుచు కొన్ని సమస్యోపచయ ఇచ్చి ధ్విక్షయములకు లోనైయున్నవి. 1922 సంవత్సరములోనే పిటి యందు ఉత్పత్తియైన ఖద్దరుకు కొంతవరకు సహాయము చేయవ ల్సిన అనవరము కనిపించి ఇట్టి విడుదలసౌకర్యములు రాష్ట్రీయ ఖద్దరుబ్యాంకు ఉత్పత్తి రాక పూర్వమును ఆఖిలభారత ఖద్దరు బోర్డునుండి ఋణము తీసికొనక పూర్వమును ఆరంభించబడినది. క్రమముగా ఈడిపోను కాంగ్రెసువారు దీసికొని ఖద్దరు బోర్డుకు ట్రాన్సుఫరుచేసిరి. కాంగ్రెసువారు సహాయముపొందిన ఉత్పత్తిసంఘములలో కొన్నిటినుండి (ఇంచుమించుగ ఎన్నడును అనిచెప్పవచ్చును) రామవరం, వడ్డమన్నాడు వగైరాలనుండి ఖద్దరుడిపోను ఎప్పుడును సరకు వచ్చియుండలేదు. ఇటీవల కాంగ్రెసుసంఘములనుండి సహాయముపొందకయే స్థాపించబడిన ఘంటసాల, పెనుముత్త, కొడాలి మున్నగుసంఘములనుండి సరకువచ్చుచున్నది. కొంచెము ఇంచుమించుగ ఈయన్ని సంఘములను జిల్లాకాంగ్రెసు కమిటీమొంపుచేగాని కార్యనిర్వాహక సభ్యులచేగాని కొన్ని సందర్భముల యందు కాంగ్రెసు ఉద్యోగములచేగాని నిర్వహించబడుచున్నది.

ఇది ఇట్లుండ ఖద్దరు నెలపడిచేసిన రోజులకిందట వడ్డమన్నాడువరే అక్కడ ఉత్పత్తిసంఘముల పరిపాలించు అధికారులలో నొకరు సుమారు 400 గజములబట్టు దిపితుకీసి కొనవలసినదని నావద్దకు వచ్చినారు. కొన్ని కారణములచేత ఈబట్టుయందు కల్తీ ఉన్నదని అనుమానముకలిగి బట్టుకొనక నిరాకరించుటకు సాహసించితిని. కాని అప్పటినుండియు మనస్సు బాధపడుచుండెను. ఇట్టిమనోవ్యధ పరులకు తెలియదు. ఇట్టిదైర్ఘభాషముచేతనే ఈ వడ్డమన్నాడు సరుకునుపుచ్చు కొవలెనా నిరాకరించవలెనా యను సమస్యను తేజస్సుకు కొంతవ్యధిపట్టెను. ఇందులకు తీసికొని వచ్చిన యజమాని జిల్లాకాంగ్రెసు కమిటీ మొంపునకు కార్యనిర్వాహక సభ్యుడును అయియుండెను. చివరకు నిరాకరింప సాహసించి సందర్భములు మిగలుకు తెలిసి జిల్లాకాంగ్రెసు కమిటీమొంపుగారికిని ప్రెసిడెంటుగారికిని విశదపరచితిని. పిమ్మట ప్రెసిడెంటుగారు ఒక ఇన్ స్పెక్టరును యేర్పాటుచేసి తూర్పుకృష్ణాజిల్లాలోని సంఘముల యావత్తుతనిఖీశి నియమించిరి. తనిఖీదారుకొన్ని సంఘములు తనిఖీచేసి అక్కడ ఉన్న సంగతులు మూజావాణీగా తెలియపరచియుండెను. రిపోర్టుకయెదురుమామయ క్రిందటిమాసము 22 తేదీన ఆమాసము 30వ తేదీకి ఖద్దరుబోర్డు సమావేశమగుటకు సభ నేర్పాటుచేసితిని గాని నేనున్నూ మరెవ్వరూను లేవు ఖద్దరుబోర్డు మొంపువచ్చియుండలేదు. జిల్లాకాంగ్రెసు కమిటీ ప్రెసిడెంటుగారిని ప్రత్యేకముగ ఆహ్వానించిన మీదట వారును వచ్చియుండిరి. సభ జరుగకపోయినను వడ్డమన్నాడు కవుతరము కొడాలినుండు వచ్చుబట్టు ప్రస్తుతముకొనవద్దని 30వ తేదీనాయంతనము ప్రెసిడెంటుగారు నాకు ఫలహానిచ్చిరి. స్థూలముగ జూచినచో కల్తీ సాలిమగ్గులున్నచోట జరుగుటకు ఎక్కువగ అవకాశమున్నదని తేలినది. ఘంటసాలలో సాలివాళి కయెనున్నను, ఇన్ స్పెక్టరుగారి ఆతాత్తు తనిఖీమీద కుద్దఖద్దరు అని తెలియజేయబడినది. కొడాలిలో సాలినేతకాండ్రను గూర్చియు, వడ్డమన్నాడులో దేవాంగులను గూర్చియు కవుతరములో దేవాంగులను గూర్చియు వీరు కల్తీచేయుచున్నట్లు సందేహమునకు అప్పదమున్నదని ఇన్ స్పెక్టరు రిపోర్టుచేసియుండెను. అప్పటినుండియు ఈసంఘములనుండి బట్టుకొనుటలేదు. ఇటీవల ఈతరుచు తనిఖీలు జరిగిన వెంటనే కవుతరములో 5 మగ్గులలోని దేవాంగులను లేచిపోయినారు. 11 మాలవాళ్ల మగ్గులు మాత్రమే నిలిచియున్నవి. దీనినిబట్టిగూడ ఇన్ స్పెక్టరుగారు అనుమానమునకు ఆధారము లేకపోలేదని తేలుచున్నది.

ఇది ఇట్లుండ ఈమాసము 5 వ తేదీన జిల్లా కాంగ్రెసు కమిటీవారు పిరంకిలాకువద్దసమావేశమై లోగడకాంగ్రెసుకమిటీ ప్రెసిడెంటుగారి ఉత్తరువు ననుసరించి తనిఖీచేయుటకు నియమించబడిన హాస్పెక్టరుగారిని ఉత్పత్తిసంఘములను అన్నిటిని తనిఖీచేయుటకు ఇన్ స్పెక్టరుగ నియమించిరి. నోటీసు లేకుండానే ఇవ్వమవచ్చిన సంఘములను ఇవ్వమవచ్చినసమయములో తనిఖీ చేయుటకు ఈయనకు అధికార మియ్యబడెను. ఇదిఅంతయు ముందుజాగ్రత్తకు సాధనముగాని లోగడకొనియున్న ఖద్దరునందు కల్తీయున్నయెడల దానిని విడదీయవలసినపని యుండెను. లోగడకొన్న సరకులలోని కల్తీసాకును ఇన్ స్పెక్టరుగారు విడదీయవలెనని పిరంకి లాకుంద సమావేశమైన కాంగ్రెసుకమిటీవారు నిర్ణయించిరి. ఈ విడదీయవలసిన పని కూడ ఇన్ స్పెక్టరుగారు చేయవలెనని సెక్రటరీగారు ఉత్తరువు ఇచ్చియుండిరి. ఇంతకులోగడనే అనుమానసంఘముల బట్టు విడదీసియుంచితిమి, కొంతబట్టు రంగులకారానాను వేసియుంటిమి. అక్కడనున్న బట్టును డిపోలోని బట్టును అనుమానసంఘములకు చెందినదానిని ఖద్దరు తనిఖీదారు 1:5 కి గజముల పొడవును 30 కాల్తీలను (కవుతరము 6 మూర్తులు 75 గజముల 6 వీసములపొడవు, పురటిగడ కొల్లి శివరామయ్యగారి తాలూకు 1 మూర్తి 14 గజముల 2 వీసములు పొడవు, కొడాలి 12 మూర్తులు 6 కి గజములపొడవు) విడదీసియుంచిరి. ఈకాల్తీలు ఆయాసంఘములకు వాపసుచేసి జమాఖర్చుచేసుకొనవలెనని నిన్నటిరోజు సమావేశమైన ఖద్దరుబోర్డువారి తీర్మానించబడినది. జిల్లాకాంగ్రెసు కమిటీవారియొక్క తోడ్పాటుతోను వాటి ఉత్తరువులనుబట్టి వాటిచే నియమించబడిన ఇన్ స్పెక్టరుయొక్క తనిఖీలోబడిన్ని ఖద్దరు బోర్డు నిరంతరము పనిచేయుచున్నది. ఈ వృత్తాంతములన్నిటిని ఎప్పటికప్పుడు పత్రికాముఖమున వెల్లడించుట ఎవరి మనస్సుకు వారికి మొదట నిశ్చయము కలుగనిదే మనము వెలిబుచ్చెడి అభిప్రాయములకు తగిన ఆధారమును నిర్ణయించుకొనకయే పార్టీలనుండి సమాధానము పొందకయే చేయవలసిన కర్త

వ్యమున్నా నిర్ణయించుచే ఏమివ్రాయుటకు వీలులేక ఇంతవరకు చేచియుంటిమి.

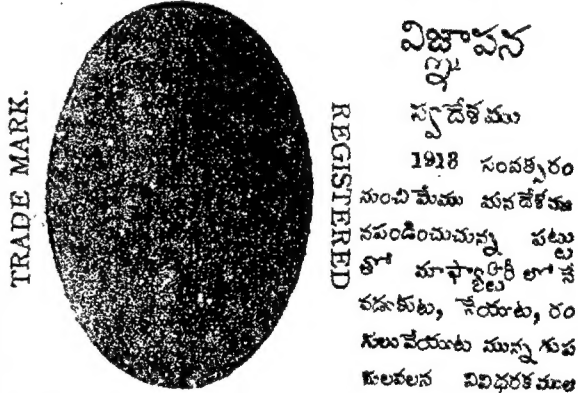
ఇంకను కాంగ్రెసు కమిటీవారియొక్క పరిపాలనలోనున్న 3, లేక 4 డిపోలలో కొంతసరకు ఉన్నది. అసరుకును ఇన్ స్పెక్టరుగారు పరిశ్ర చేసినతోడనే అక్కడ కల్తీ ఉన్న సరకు విడదీసి వాపసు చేయబడును.

ఈకల్తీల విషయమున పత్రికలయందు కొంత ఆందోళన జరుగుచున్నట్లు మన మెరుగుదుము. జిల్లా కాంగ్రెసుకమిటీవారి 5 వ తేదీ 4 భాగం గావించబడిన తీర్మానము ప్రకటించబడినచో ఇప్పటికి 10, 12 రోజులముందుగనే కాంగ్రెసువారు కల్తీని మాపుచేయుటకు సకాలములో గావించిన ప్రయత్నములు వెల్లడియ్యెడివి. కాంగ్రెసువారు 5 వ తేదీని పిరంకిలాకువద్ద సమావేశమై చేసిన తీర్మానము నీక్రింది బొందుపరచుచున్నాను.

“తూ. కృ. జి. కాంగ్రెసు ప్రెసిడెంటుగారి యుత్తరువు ప్రకారము జిల్లాలోని మగ్గులు తనిఖీచేసి పంపిన హాస్పెక్టరు వారి రిపోర్టు చదువడమైనది. అందులో ఉడహరించిన ప్రకారము కవుతరము, వడ్డమన్నాడు, కొడాలిసంఘములలో కల్తీజరుగుచున్న విషయమును నమ్మకము యీజిల్లాలో కల్తీసంఘములన్నిటిని తన యివ్వమవచ్చినపుడు అకస్మాత్తుగా వెల్లడి తనిఖీచేయుటకు, అందు ముఖ్యముగా యీవైన నుడ హరించిన మూడుసంఘముల తాలూకు నిలవసరకును, ఎప్పటికప్పుడు తయారుచేయు సరుకును పరిశీలించి సరియైన ఖద్దరునది లేనిది నిర్ధారణ చేయుటకును హాస్పెక్టరుగారిని ప్రస్తుతము వారు చేయుచున్న పనితోపాటు జిల్లాకాంగ్రెసు ఖద్దరు యిన్ స్పెక్టరుగా ఏర్పాటు చేయడమైనది.

ఉ. గొట్టెపాటి బ్రహ్మయ్యగారు.
ఆ. మొవ్వ వీరభద్రరావుగారు.
ఇప్పుడు అనుమానపు సంఘములలో కల్తీని గవరించుటకు ఏయే ప్రయత్నములు జరిగింపబడినవో ఖద్దరుబోర్డువారికి తెలిసిన వెంటనే పత్రికాముఖమున ప్రకటించబడును.
బందరు } భో. పట్టాభి సీతారామయ్య,
21-9-24 } కార్యదర్శి, తూ. కృ. జిల్లా ఖద్దరుబోర్డు.

ముప్పనపామరాజు అందు వీర్రాజు.
వెద్దాపురము పొట్టు.

విజ్ఞాపన
స్వదేశము
1918 సంవత్సరం
సుంచిమేము మనదేశమున పండించుచున్న పట్టుతో మాధ్యుర్యిలోనే వడుకుట, కేయట, రంగులుచేయుట మున్నగుపణులవల వివిధరకముల వస్త్రములనులంగులతో చిత్రచిత్రమైన జీసినాదా అంతులు కమ్ముటోను తయారుచేయించి వర్తకులకు తదితరులకు విక్రయించుచుంటిమి. కాకినాడలో జరిగిన 88వ ఆఖిలభారత కాంగ్రెసువస్త్రప్రదర్శనమున మాబట్టుల ప్రదర్శించినటులను అవిదేశీములోని పట్టువస్త్రములు అన్నిటిలోను ఎక్కువవాణ్యమై యవిగా అందరకు తెలిసేయున్నది. ప్రదర్శనమునుగురించి వ్రాయుచు మాబట్టులగురించి పేరయూష కాంతిభోమగారు అమృత బజారు పత్రికయందు ఇట్లువ్రాసిరి:

“... ఇతర కాంగ్రెసుసభ్యులు వారున్నూ మరెవ్వర ప్రజలకూడ అన్ని రకములఖద్దరున్నూ ప్రదర్శించిరి. ఇంకనుఎందరో కలరు, అందరిని ఇచ్చట ఏకరువుపెట్టుటకు వీలులేదు. పట్టు వస్త్రములు అనేకరకములు ప్రదర్శింపబడినవి. వెద్దాపురం వర్తకులు ముప్పనపామరాజు వీర్రాజుగారు పట్టు ఉత్తరములనును ధోవతులను వర్తకు డ్డలు కొటుగడ్డలను తలగుడ్డలను వీరజును మున్నగురకములను ప్రదర్శించిరి. బెంగళూరు అస్సామువారు కూడ ప్రదర్శించిరి ”

పట్టువస్త్రములగురించి వ్రాయుటలో మూకంపెనెయొక్క అడ్రెస్సును రకములను విపులముగా వ్రాయుటవలన దేశము స్వదేశవస్తు పరిశ్రమలలో మాప్రాముఖ్యమును గ్రహించి స్వదేశీ నభివృద్ధి పరచెదరుగాక. చెన్నపురిరాజధానిలో ప్రతిష్టాభిమానమును మాబట్టుల కొరకును.

కొందరువర్తకులు తయారుచేయుచున్న రకములలోనే వాణ్యము తక్కువఅయిన బట్టులనువిక్రయించి మార్కములని హెసపుచ్చుచున్నారగాన అందరియొక్క జాగ్రత్తకొరకు. మౌపతి బట్టులందు వుండేమాటేదో మార్కును ఇంచున ప్రచురించితిమి.

తూర్పు కృష్ణా జిల్లా కాంగ్రెస్ సంఘము, బందరు

ఆన 1924 సం॥ రం ది 5 సెప్టెంబరు తేదీన ఉదయం 9.30 గంటలకు గుడివాడ తాలూకా పీఠంకిలకువద్ద నున్న శ్రీయంత కారంచేటి మల్లిఖార్జున శర్మగారి భవనములో జరిగిన తూర్పు కృష్ణా జిల్లా కాంగ్రెస్ సంఘ కార్య నిర్వాహక సభ్యుల సమావేశముయొక్క

కార్యక్రమము

హాజరైన సభ్యుల సంఖ్య 14

అధిష్టికరిపాత్ర: యాదవయ్య ప్రస్తుతము ఆవులచేసి

దానిపై విమర్శన చేయబడిన కా॥ పట్టాభిరామశర్మగారు వచ్చేవరకు మరొక విషయమును చర్చించవలసినదిగా జంధ్యాల శివన్నకృష్ణగారు కోరగా అట్లు ఆవులచేయడమైనది.

మోటారు అనుజ్ఞాధికారి:

ఇదివరలో మోటారు అనుజ్ఞాధికారులుగా నుంచుడిన శ్రీయంత ముల్లి కృష్ణారావు పంతులుగారు, భో॥ ప॥ సీతారామయ్య పంతులుగారు యిచ్చిన రాజీనామాలు అంగీకరించడమైనది. తిరిగి ఆసానే ప్రధాన కార్యదర్శి లై॥ వెం॥ సుబ్బారావుగారిని ఉండవలసినదిగా కోరడమైనది. ఉ॥ గొట్టిపాటి బ్రహ్మయ్యగారు, అ॥ చెరుకువాడ వెంకటనరసింహముగారు, ఏకగ్రీవముగా అంగీకరించడమైనది.

తూర్పు కృష్ణా జిల్లా ఖడ్గ బోరు కార్యదర్శి భో॥ పట్టాభి సీతారామయ్యగారి టెంపరరీ బుంజుపురభాస్కర: పీఠంభాస్కర చదువడమైనది. పూజానిధిలో నుండి రు 3000లకు మించునా ఖడ్గ బుంజుపుర విడుదల నిమిత్తం జిల్లా ఖడ్గ బోరు కార్యదర్శికి నూడుమాసములు టెంపరరీ లోనుగా నిర్దేశించునట్లు, యిలాగా జి॥ కా॥ సంఘమువారికి కావలసివచ్చినప్పుడు 15 దినముల నోటీసులో ఖడ్గ బోరువారి సామ్యము వాపసుచేయుటకున్నా, జి॥ కా॥ సంఘమువారి ఖాదీడిపోలకు సరకు యిచ్చినపుడు అసరకు ఖరీదును యి బుంజుపురలో మినహాయించు కొనుటకున్నా, తీర్మానించడమైనది. ఉ॥ పెదప్రొత్త శేషయ్యగారు అ॥ కొదారి నరసింహారావుగారు, సవరణ లోగడ 22-7-24 తేదీన జరిగిన జి॥ కా॥ కార్యసంఘమువారి 16 తీర్మానమునకు రాష్ట్రీయ సంఘమునుండి జవాబు వచ్చేవరకు యివరభాస్కరు ఆవులచేయవలయును, ఉ॥ ది॥ వి॥ రాఘవయ్యగారు, అ॥ బొ॥ వెంకటేశ్వరరావుగారు, సవరణకు అనుకూలరు 6 ప్రతికూలరు 7 తలపలుకరు. సవరణ త్రోసివేయబడినది. తీర్మానము అంగీకరించబడినది.

హిందీపాఠశాలల దరఖాస్తులు: ఆరుమాసములకు తక్కువ లేక నిర్వహించిన పాఠశాలలకు మాత్రము హిందీ ఉపాధ్యాయులకు వారిచ్చే జీతములో మొత్తముమీద కందు పంతులు ఆయా గ్రామములు ఖర్చుపెట్టుకొనినతరువాత సాధారణముగా ఒకపంతు జి॥ కా॥ సంఘమువారికి యివ్వవచ్చును. ఆరు నెలలలో

పల అంతరించిన పాఠశాలలకు సహాయముచేయబడదు. ఈసమయములకు యిక్రిందిపాఠశాలలకు మంజూరుచేయబడినది.

గ్రామము	ప్రారంభ ఉపాధ్యాయుల సంఖ్య	ఆరు నెలలకు మంజూరైన దినము యినిజీతము మొత్తం ఖర్చు	గ్రామము
గుడివాడ	3 ఏండ్లకిందట	40.0-0 240.0-0	80.0-0
గురజ	ఏడాదికిందట	38.0-0 225.0-0	76.0-0
చినకల్లెపల్లి	27-1-24	20.0-0 120.0-0	40.0-0
కవుతవరం	24-7-24	30.0-0 180.0-0	60.0-0
దొండపాడు	1-8-24	30.0-0 180.0-0	60.0-0
పెనుముత్త	4-8-24	50.0-0 300.0-0	80.0-0
భట్లపెనుమర్రు	15-8-24	25.0-0 150.0-0	50.0-0
నదారి	26-8-24	25.0-0 150.0-0	50.0-0

బందరు } ప్రారంభించినను ఖర్చుపెట్టవలసిన మొత్తము తెలియజేయలేదు గనుక రాజీవునకు ఆవుల చేయబడినది.

మ.రా:—ఉపాధ్యాయుల జీతము రు 40/-లకు మించునా ఉన్నంతవరకు మాత్రము పై యేర్పాటు ప్రకారము సహాయం చేయవచ్చును.

(సం) ఆత్మారి నాగేశ్వరరావు, అధ్యక్షుడు.

ఇచ్చట సభ సుమారు 12 గంటలకు ఆవులచేయబడి తిరిగి సుమారు 1 గంటకు ప్రారంభమయ్యెను.

5. అధిష్టికరిపాత్ర చదువడమైనది. దీనిపైని కా॥ పట్టాభి రామశర్మగారి ప్రశ్నలకు కొంతవరకు సంబంధించి చెప్పినవెనక మిగతావిషయములకు ఆయనే ఆసీనునవై ఆరిపోయెతాలాకు తక్కువ తనిఖీచేసికొని, తమసంబంధములకు సమాధానము కుదురనివిషయములకు రాజీవు కార్యనిర్వాహక సభవారికి నివేదించుటకు కోరడమైనది. ఈక్రిందిమాటలతో అధిష్టికరిపాత్ర అంగీకరించడమైనది.

సేదీ	పద్దువివరము	తప్పు	ఒప్పు	మ.రా
8	3 వ పద్దులో రు 89-9-0	87-7-0	అమృతార	పాట్లు
జమా ఖర్చు పట్టిలో:	జనపద్దు 6 లో ఆంధ్రజాతీయ కళాశాలవారు దాఖలుచేసికొన్న రు 5 0-0-0 లతో సహా అని ఉండవలెను.			
	డిటో జనపద్దు 7 లో యేకుల కాతలో లాభం	రు 19-9-0	19-9-0	
డిటో	ఖర్చుపద్దు 16 లో తక్కి లాభములు	8618-3-6	8619-3-6	
డిటో	ఖర్చుపద్దు 18 లో ప్ర చారపుఖర్చుల తక్కిన అనుకూలములో	224-4-6	228-4-6	

బాకీలజాబితాలో పిల్లలకాలుదస్తావేజాతాలాకు బాకీ రు 160/- లు యెందుకు ఉడపారించలేదో అడిగిరుగారికి తెలియజేసి వారికియిచ్చిప్రాయమును తెలిసికొనవలెను.

(సం) ఆ. నాగేశ్వరరావు, అధ్యక్షుడు.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ చట్టము

సాననిర్యంసమస్య

విశాఖపట్నం గభవారు చేసిన సలహాల ననుసరించి, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ చట్టము కట్టి తయారు కానున్నదని కాసనసభ విద్యాశాఖమంత్రి చెప్పియున్నాడు. ఆ చట్టమును కొలసి కాలములో జనాభిప్రాయముల నరయుటకు బల్బరతురు. కొన్ని ప్రత్యేక విషయములలో నూచనలకు యిచ్చుటను విశ్వవిద్యాలయసంఘమువారి ఎదుటకుగూడ లేబడును. విశ్వవిద్యాలయసంఘమువారు విశ్వవిద్యాలయస్థాననిర్ణయసమస్యను తేల్చుటకు ప్రత్యేక సంఘమునకు అధికారమిచ్చిరి. ఈసంఘముయొక్క నివేదికను, యిచ్చుటను స్థాననిర్ణయము కాకమును శ్రీప్రజాభిప్రాయమునకై బహిరంగపరచబడును.

ఎకడమిక్ కాన్సిలుసంఘమువారు తేజవాడను నూచించిరి. దీనికి పశ్చిమాంధ్రసభ్యు లాప్పుకొనక “మాజిల్లాలలో విశ్వవిద్యాలయస్థానము లేనప్పుడు మీరు తెజవాడలో పెట్టి నాపకే రాజమండ్రిలో పెట్టి నాసరేమాకే వసరములేదు. మాకళాశాలలనుమాత్రము మదరాసు విశ్వవిద్యాలయములో నుంటేనే మంచిదన్నాడు.” ఎకడమిక్ కాన్సిలులో నున్న కళాశాలలో పాధ్యాయుల యిచ్చి ప్రాయములు ఖాయములు కాజాలవు. ఆంధ్రదేశంలోనున్న ప్రముఖులు, విశ్వవిద్యాలయస్థానమున పట్టుదలకలారు, యీసమస్యను నిర్ణయించవలెను. విద్యాశాఖమంత్రి తగినరీతిగా యిచ్చుటను బహిరంగపరచి స్థాననిర్ణయమునుగూర్చి ప్రముఖుల అభిప్రాయములను తీసికొనుట మంచిదని నూచించుచున్నాడు. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము ఎక్కడపెట్టుతారో అక్కడను బందరు నోబిల్ కళాశాలను మార్చుటకు యిచ్చి పెట్టే క్రిష్టియన్ మిషన్ వారు ఘండుపోగుచేతారు. అందుచే యిస్థాననిర్ణయప్రత్యే ప్రాముఖ్యత వహించుచున్నది. నోబిల్ కళాశాలలో లేఖరియివయమై ప్రభుత్వమునకు యీసమస్య సాధ్యమైనంతవరకు లేల్చుమని వ్రాసియున్నాడు. ఆంధ్రదేశములో అన్ని కళాశాలలకు వాయి కానల పిన ప్రాథమిక విషయముల నరయుటకు ప్రత్యేకాధికారి యొకడు నియమింపబడునని యూహించబడుచున్నది.

ప్రారంభమునకు కావలసినద్రవ్యవిషయము ముఖ్యముగా నరయుట యిచ్చి ప్రత్యేకాధికారి యొక్క మొదటవిధి. ఫస్టు గ్రేడు కాలేజీలనుపరిక్షించి ప్రముఖులతో మాట్లాడి స్థాననిర్ణయ సందర్భముల గ్రహించుట వైసుచాస్పెలరు చేయవలసియుండుట ఆచారము. కానిపనిభారము ఎక్కువగా నుండుటచే వైసు చాస్పెలరుకు కళాశాల లన్నిటిని పరిక్షించు సావకాశము లేదు.

ఈచట్టములోని ముఖ్యవిషయములు

ప్రత్యేక విషయములను తుదివరకు నేర్చు కళాశాలలతో విశ్వవిద్యాలయము చేబంధించి యుండును.

ఈచట్టములోని ముఖ్యవిషయములు:—

(1) మదరాసు విశ్వవిద్యాలయ మేర్పరచిన సరిహద్దును తొలగించుట; హానర్స్, పోస్టు గ్రాడ్యుయేటు కోర్సులను నేర్పుట, పరిశోధనవిషయముల నేర్పుట మొదలగు చట్టనియమముల ననుసరించి విశ్వవిద్యాలయము ఒప్పుకొన్న కాలేజీల పోషించుట.

(2) క్రొత్తగా ఏర్పాటు కానున్న నెనేటు నిర్ణయించిన 5 గురు సభ్యులలో వైసుచాస్పెలరు నెన్నుకొనుట.

ఎక్కువ పరిశోధనలచేసి జ్ఞానము వృద్ధిపరచి శిక్ష నేర్పుట, నేర్పుకొనుట, మొదలగుపనుల నెరవేర్చుట విశ్వవిద్యాలయము యొక్కపని.

(4) ఎక్కడనున్నా సరే అన్ని కళాశాలలు సమానముగా చూడబడుట.

(5) కళాశాలలను స్థాపించి పోషించుటకు కట్టడములకు నిధిని ప్రోగుచేయుట స్థానిక ప్రభుత్వములకు విధియొందున్నది. పరిశోధనకు నియమించిన ఉపాధ్యాయులకు జీతములనిచ్చుటకు, పుస్తకాలయములకు, లేబరేటరీలకు స్థానిక ప్రభుత్వములు విరాళముల నీయవచ్చును.

విశ్వవిద్యాలయ కళాశాల యొక్కటియుండును. ప్రత్యేక విషయములకు ప్రాధాన్యమునిచ్చు కళాశాల తెలుసున్నను విశ్వవిద్యాలయముతో నంటియుండవచ్చును. ఒక కళాశాల మాదిరి వైవిధ్యవిద్యాలయమును వృద్ధిచేయుటకు గాను ఫండ్లు రాబట్టుటకు యిచ్చుటనునం దవకాశము గలగగజేయబడి యున్నది:—

పురమావీ పనులు పోకరపనులు చేయునట్టి వారెవ్వరో బాగుగా విచారించి

1842 మొదట తెలిసికొనుడు.

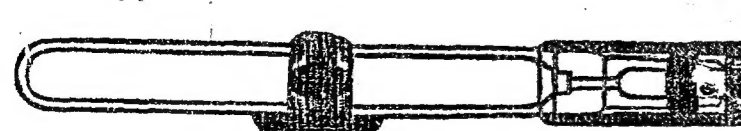
బహుమానము నిచ్చుగొన్నెలు, పందెపు లోటాలు ఎట్టి మాదిరిలో వైనను ఆర్డరిచ్చిన సకాలములో తృప్తి పొకరముగా తయారు చేసి యిచ్చెదము సీమవెండికి నవరం బంగారుకు పూచీనిచ్చెదము.

ర్య. 10 ఎత్తు మొదలుకొన ర్య. 25 ఎత్తునకు ఒకరూపాయ ఎత్తునకు 1-12-0, చొప్పునను అంతకుపైన ఒకరూపాయ ఎత్తు 1-8-0 చొప్పున వికయించబడును.

(2) ఉద్విడి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి, కంపెనీ నగలవర్తకులు 25, చై నాబజారురోడ్డు, మద్రాసు

నెల్ ట్ ఫిల్లింగు "ఆ గే ట్" ఫ్రంట్స్ వేనా

హాకర్స్ వేన్ శ్రవణచూడందు, నూతనఫక్కి అని చెప్పదగు ఈ "ఆ గే ట్" కలము, ఆ రికా ఆగి లియూ, మొదలగు ఖండములలో విరివిగా వ్యాపించియున్నది. ఇప్పుడెప్పుడు జన హిందూదేశమునందు కూడ విక్రమముగా జవాదర దీయబడుచున్నది.

సాధారణమయిన "ఆ గే ట్" కలము 2957

మామూలుగా ఉపయోగించబడు ఉత్కృష్టపాత్రకి బదులు "ఆ గే ట్" గాజాపాత్ర నుడయ్యగించుట జుద్ధురతుగు నూతన వికాసము. ఒకరూపా శిఖాలో ముంపినయెడల అయిదు నిమిషములవరకు చక్కగా వ్రాయును. (2957)

మైలాపూరు విక్టోరియా డిపో, మదరాసు

ప్రస్తుత రాజకీయములపై శ్రద్ధానందుని అభిప్రాయములు

వారి భవిష్యత్కార్యక్రమము

(నర్సేంటుపత్రిక)

మత, సాంఘిక, రాజకీయోద్యమములగుర్చి నానాతలందును, ఉపన్యాసములందును, నా యూహలనేను తెలుపుచున్నను, అనేకసంఘములు నన్ను తమ సమావేశములందు పాల్గొనుట కాహ్వానించుచున్నవి. దురభిప్రాయముల బాదినుండి కమములనుండి, తప్పించుకొని యితరులను తప్పించుటకు నేను నా ప్రస్తుతభిప్రాయమును యీ క్రింద వివరించుచున్నాను.

మొదట నా రాజకీయభిప్రాయములనుగూర్చి తెలిపవలసింది నెలకొని ఉన్నది. ఉద్బోధనపత్రికలో ప్రస్తుత రాజకీయోద్యమమును గురించి ఆరు దీర్ఘవ్యాసములు వ్రాసి చర్చించితిని. అందునే తీర్మానించినది విధమున.

౧ వంశాబు దురంతములు ప్రాతపడుటచేతను భిల్లాభ సుసంస్కృత తిలనను తదనంతరము ఘోషింపఁపాఁకెను. సాంస్కృతికకార్యములను నిర్ణయముగలుచేతను, మిగిలినది స్వరాజ్యసమస్యవైతమే. దీనిని న్యాయబద్ధములై నట్టియు, సుకమమైనట్టియు మాగ్ధములచే సాధింపవలయును.

(2) భారతజాతీయ మహాసభ చేయవలసినది స్వరాజ్య ముబర్రాట్టగిన మాగ్ధముల పరిక్షించుట మాత్రమే. ఈమాగ్ధముల ను నేను రెండువిధములుగా విభజించితిని. ఒకవిధము నిర్వాణము రెండవది నాకేసము.

(3) గాంధీమహాత్ముని నిర్వాణకార్యక్రమమునందు, రాటుము, అస్పృశ్యతా నివారణము, హిందూ మహమ్మదీయ సఖ్యతగలవు. క్రైస్తవ మహమ్మదీయ జాతీయనాయకులుగూడ అస్పృశ్యతానివారణకు మిగులవ్యతిరేకమునావుట వైకమనందు ను తదితర ఫలములందును కనబడుచున్నది. యాహూజ్ ముకే వంటి గొప్ప నాయకుడు గూడ యిండియాలోని స్పృశ్యులను మహమ్మదీయులుగా మార్చుట విధియని తెలుపుట బహిరంగముగనే జరిగినది. అస్పృశ్యత హిందూ సమస్యగనుక హిందువులే దీనిని నిర్ణయించవలయును. దానిని కాంగ్రెసు కార్యక్రమమునందు చేసినది అది పరిష్కారము కిచ్చు పరచి హిందూ మహమ్మదీయ మైత్రికా విధముగా భంగకరము గును. హిందూ మహమ్మదీయ సఖ్యతనుగూర్చి కాంగ్రెసుచేయు ప్రయత్నములు జయము బడయలేవు. ఆరెండు తెగలను వారియంత్యులందు స్నేహభావము లుద్భవింపవలయును. రాటు మునుగూర్చి ఆలోచించిన మహాత్ముడు పొగడబోతులను తిరుగు బోతులనుగూడ రోజున కొకటిగంటయైనను మాన్యునియించునట్లు చేయుటలో సగ్గవచ్చును. ఇది జాతిద్వేషములను తదితరములకు కలతలను తొలగింపగలదు. విసింపబు నుర్రాజను జయకరుగాన్లు రాటుముకడ కూరుచుండుట కారంభించినచో సాధారణులు తప్పక వారి ననుసరింతురనుచును సందియము లేదు.

(4) నాకేసవిధానము ఇప్పుడుతగ్గింపబడినది ప్రభుత్వమును సంభింపకయుటలో త్రివిధరేక పంచవిధ బహిష్కారములు ఓడిపోయినవని అందును బహుశానుచున్నాడు. కాని మహాత్ముడు మాత్రము దీనిని బహుశానుచు, ఆయితే ఆయన రాటు మున కొక్కదానికే ప్రాముఖ్యత నిచ్చుట యీపంచవిధ బహిష్కారము స్వరాజ్యమును దగ్గరకు తీసికొని రాలేక పోయిన దనుటకు పట్టిదగ్గనమైయున్నది. నాకేసవిధానము ఓకమిగిలినవి. వ్యక్తి, సమిష్టి, శాసనోల్లంఘనములు మాత్రమే. అఖిల భారత జాతీయ సంఘమువారు డిల్లీలో 1922 ఏప్రిల్ 24న హతమైనపుడు యీరెంటిని తీసివేయవలసినదని నేను నొక్కొక్కప్పుడు చెప్పియుంటిని. అప్పుడు నేనీ క్రింది సవరణ తెచ్చితిని.

“కాంగ్రెసు నిర్వాణమున కవతలనున్న వారు జేసిన హింసకు కాంగ్రెసు బాధ్యతవహింపదు. అట్టిహింసకాంగ్రెసు సభ్యుడవడైన చేసిననాతని కాంగ్రెసు సంఘములనుండి తీసివేయవలయును”

దీనినితోనే జేసినయెడల.

“శాసనోల్లంఘనము వ్యక్తిసంబంధమైననుసరే, సమిష్టియైనచో యికముందు జరుపగూడదు”

మహాత్మునితోకే ననుసరించి నేనీ సవరణల నుపసంహరింపితిని. మహాత్ముడు జైలునందు నిర్బంధింపబడగనే

హింస అజ్ఞాతభూమి, వివక్షభూమి పలేట్ మొదలగు నాయకులు నన్ను అస్పృశ్యతానివారణ శాఖయందు పని మాడమనిరి. 1922 జూనులో జరిగినలక్కో అఖిలభారత జాతీయోపసంఘసభకు వెళ్లియుంటిని. కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సంఘమునందలి అవస్థాతచే నేను కాంగ్రెసునువదలిపెట్టితిని. అదిమంచికొరకే.

నాప్రస్తుతభిప్రాయము లేమన.

అసహాయకార్యక్రమము కాంగ్రెసు కార్యక్రమమునందుండవలయు. కాంగ్రెసు అన్నికక్షలు, పక్షములు పనిచేయుటకు తగినకేంద్రముగానుండి బాధ్యతతోగూడిన సహాయమును చేయుమండవలయును. దేశమందున్న చట్టముల నెదిరింపక ఉన్న చెడ్డచట్టముల రద్దుచేయింపవలయును. నాకు ప్రస్తుతము ఏరాచితీయపక్షముతోను సంబంధము లేదు. కావున నాకేసము యనులకగూర్చి ప్రాయటవలన ప్రయోజనములేదు. నేనేయుగల స్వల్పకార్యము హిందూసంగతానుకూల 4 నెలలు తిరిగి కాకిలో సమావేశపరచుటకు కొంతపనిజేసితిని. తరువాత ఢిల్లీలోను తత్ఫలితములందును అస్పృశ్యతానివారణమునకై నా సాధ్యమైనంతవరకు యత్నించితిని. తరువాత 1924 జనవరి చివరవరము మొదలు జూన్ మొదటివరము వరకును, గుజరాతు, బొంబాయి, పూనా, కనరా, మలేయా శము, రెవిలము, ఆంధ్రము, యాజ్ఞేయలందు సంచారముచేసి సిజిజింజ్, కలకత్తాలనుమాచి, ఢిల్లీకివచ్చితిని. ఈసంచారమునందు బహిరంగసభలో హిందూసంగతానుగూర్చి యుపన్యసించుచు బోధించుచు అస్పృశ్యులనుగూర్చి విచారణలనెల్లీతిని. వంశాబు, సంయుక్తరాష్ట్రములు, మగ్ధరాష్ట్రములు, బీహారులందు అస్పృశ్యతానివారణకు కావలసిన పరిస్థితుల నరసితిని.

హిందూసంగతా కార్యక్రమమునందు దీనివారణము కలదు బాలవితంతుల సమస్య, అస్పృశ్యతా నివారణ సమస్య తదితర మతములందు చేసిన హిందువులకు మరల హిందువులలో కలుపుకొనుట మొదలగునాటికి యిందు అసకాశములు బహుళములుగా గలవు.

ఇకముందు నేను హిందూమహాసభ సభ్యుడుగా హిందూసంగతానుకూల ఢిల్లీ ఉత్సాహవంతమైన పాటును తీసికొనజాలను. కాని అందు పనిచేయువారికి కావలసిన ఫలహాల నిచ్చుటకు సంసిద్ధుడనై యున్నాను. ఆర్యసమాజముతో నాకుగల సంబంధము మాత్రము మిగిలియున్నది. అఖిలభారత ఆర్యసమాజకులసభకు నేను అధ్యక్షత వహించి సంవత్సరము క్రిందనే ఆ సంబంధము వదులుకొంటిని. దయానంద జ్యోతిషసంఘముతో నాకేసకు సంబంధమున్నది. దానికి నేను నామకముగ సభ్యుడనై డను. వైవాటితో నాకేమియు సంబంధము లేదుగనుక నానాకదులు నాకునాటివిషయమైన సమస్యలను వాడుకుందురుగాక.

ప్రస్తుతము రెండు నిధులు నాచేత నున్నవి. ఒకటి దక్షిణ హిందూదేశమున వరదచే బాధితులైన వారికి సుబంధించినది. రెండవది ఢిల్లీలో దారు నిధి. మొదటినిధి యింట్ల రేనివారి కిక్కోరకు వెచ్చింపబడుచున్నది. ఈ నిధుల పని 1924 నవంబరుతో ఆఖరును.

నేను దైనికపత్రిక యగు “రేజ్ ను”, దైనిక పత్రికగా నున్న “అన్వయము” పైకిదెచ్చుటలో సహాయ మొనర్చితిని. ఇప్పుడు నాటితో నాకెట్టి సంబంధమును లేదు.

ఈ వైవాటితో నన్నిటితో సంబంధము వదులుకొని జేసిందిచి నాజీవితమును రెండువిధములుగా సారస్వతాభివృద్ధికి నియోగించవలచితిని. మొదటివిధము నాకుగల అనుభవము, అభిప్రాయములు మొదలగునవిప్రజలకు తెలుపుట, రెండవది సంస్కృతనాఖ్యాయాభివృద్ధికి తోడ్పడి పరిశోధనలందు నాకు వారకనవానిని సమకూర్చుట, ఏదైన విరాళములు వచ్చిన వాటిని వైకార్యముల కుపయోగింతును! నాగురువు గారైన దయానందుని బహుదీక్షాసమ 1925 ఏప్రిల్ 24న రానున్నది. అప్పుడు నాగురువిగ్రహమునకు కానుకలర్పించుట నావిధి. మానవాభివృద్ధి కొరకు నాగురువు పనిచేసిన విషయమునందు పని చేయుచున్న నాకు స్నేహితులును, అభిమానులును చేయూక నొసగుదురుగాక:-

శిరోవేదన మాత్రము

20 మాత్రల డిల్లీ 1-కి 0-12-0

ఈ మాత్రల నుపయోగించుటవలన శైత్యపు తలనొప్పి, ఓంటిల నొప్పి వెంటనే బోవును.

అమ్మకొంజనం డిల్లీ, నువరాను - బొంబాయి.

చెన్నపురి బజారుధరలు

సెప్టెంబరు 25-న తేది గురువారము

(1) ధాన్యములు

దనియాలు బా 1-కి ర 30.0-0 మొదలు 42.0-0 ముఖ	
లియ్యము బస్తాలు మొదలు మరకు	
మకుమ తెనాల్లి ,, ప 48 గలది ర 14.0-0 14.8-0	
నెల్లూరి ,, డిటా ,, 16.8-0 17.0-0	
డిల్లీ ,, డిటా 45 గలది ,, 16.8-0 17.0-0	
రాగులు రా. 164 బస్తా 1-కి ,, 8-12-0 9-0-0	
నువ్వులు ,, ,, 22.0-0 24.0-0	

(2) పప్పుధాన్యములు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205 ర 11.0-0 ర 12.0-0	
నెనగలు ,, డిటా ,, 11.4-0 12.8-0	
పెసలు ,, డిటా ,, 11.8-0 12.4-0	
మినుములు ,, డిటా ,, 13.0-0 16.0-0	
ఉలలు ర 164 ,, ,, 9.4-0 11.4-0	

(3) నూనె వస్తువులు

నవ్వులనూనె బా 1-కి ర 170.0-0 175.0-0	
నెయ్యి మ 1-కి ,, 14.0-0 26.0-0	
కొండాపురం వేరునెనగపప్పు బా 1-కి ,, 65.0-0 68.0-0	
ఇతరప్రదేశము ,, ,, 60.0 62.0-0	
వేరునెనగనూనె గానుగ బా 1-కి ర 150 మి: క నూనె 145	
అముదమునూనె బా 1-కి ర 190 0 0	

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-కి ర 205.0-0 210.0-0	
మారపసుపు ,, ర 140.0-0 140.0-0	
మిరపకాయలు(గుంటూరు) బా 1-కి ర 120.0-0 140.0-0	
గుంటూరుపాయకటు నీలిమందు ముఖ 1-కి ర 45, 50	
కాళహస్తీపాయకటు ,, ర 60, 70	
తెల్లము బా 1-కి ర 85.0-0 60.0-0	
చింతపండు బా 1-కి ర 80.0-0 49.0-0	

(5) ఇనుము

పట్టరకంబా 1-కి వ ర 82.8-0 88.0-0	
చదరం ,, 88.0-0 88.0-0	
రవుండు ,, 88.0-0 86.0-0	

(6) లోహములు

వెండి 100 కులంకు ర 78.0-0 81.12-0	
బంగారము, తులము 1-కి ర 24.2-0 24.10-0	
పవరను 1-కి 15.6.9	
ఇత్తడి బా 1-కి ర 265.0-0 272.0-0	
రాగి డిటా ర 80.0-0 805.0-0	
అస్కాచక్కర బా 1-కి ర 88.8-0 89.0-0	

(7) రంగులు అలిజరై ను

అవుకమ్మడు 20 డిగ్రీలు ర 76.0-0 77.0-0	
తోట్టికమ్మడు డిటా ,, ,,	
సింహం డిటా ,, ,,	
గుర్రం డిటా ,, ,,	

(8) దూది

బోండా వెన్న బారన 1-కి ర 320.0-0	
---------------------------------	--

(9) నూలు

కోయంబుత్తూరు నెం 10 1/2 పెట్టె 1-కి ర 9.10.0	
వధుర నెం 12 1/2 పెట్టె 1-కి ర 8.6.0	
వుల్లూరు తేనుగ నెం 8 1/2 పెట్టె 1-కి ర 8.12.0	
అహమదాబాదు నెం 12 1/2 పెట్టె 1-కి ర 9.8.0	
డిటా నెం 14 డిటా ర 10.2.0	
మాకాయేనుగ నెం 20 ర 11.15.0	
జపాన్ నెం 20 ర 12.0.0	
,, ,, 40 ఏ లేటిలు అయినను ర 15.2.0	
గోకాకు నెం 12 1/2 ర 9.15.0	
వద్యాక్ నెం 24 1/2 ర 12.2.0	
14 1/2 క్విల్ల ౯ పక్షి ర 9.14.0	

వచ్చి 1-కి కుమ్మకు తెలము రు. 0.8-0

ఈ తెలము పొడలు, బొల్లి, తెలుపు, నలుపు, కుమ్మకు రాయుటను ఉపయోగించును.

అమ్మకొంజనం డిల్లీ, నువరాను - బొంబాయి.

అమృత తాంజనము

జ్వరహరి

కలరామాత్రలు

వెల సీసా 1-కి వేలకు మందు రూ. 0.4-0

సీసా 1-కి వెల 0-12-0. వి. పి. సహా 1-2-0

దబ్బి 1-కి 12 మాత్రలు వెల రూ 0-6-0.

ఈనూనెను తలవరాచిన కేలు ఈపి నశించును. చర్మమును వెండ్రుకలకు హాని యుండక వెండ్రుకలు పెరుగును. అమృత తాంజనము డిప్రో, మదరాసు - బొంబాయి.

జ్వరహరి అయిదుపూటలు నేలించి పట్టు విడుపు జ్వరములు. చవి పురాణాల్లరములు మొదలగు నమస్త జ్వరములు మోచు.

కలరా ప్లేగులకే ఒకవిధమైన అంటుబాధ్యము. కలరా తగిలిన వెంటనే మందును తినుట అవశ్యకము.

వెలస్వల్పము! ఫలమత్యధికము!! ప్రతియొక్క రుతప్వక వాడతగినది !!

పాశ్చాత్య వైద్యశాస్త్రములను అధ్యయనము చేసిన వారు కన్పరించుతారు:—ఈ దివ్యమధము మిక్కిలి విలువదైనకన్పరి, కుంకుమపువ్వు, పచ్చకర్పూరము, అమృతమైన వనమాలికలచేర్చి తయారుచేయబడినది. ఇంత విలువగల ఔషధములేదవారు మొదలు భాగ్యవంతులు వరకు కష్టములేక కొనుటకై 250-800 మాత్రలు గల బుడ్డి 1-కి ధర 0-4-0 కే యివ్వబడుచున్నది. 6 బు 1-4-0. ప్యాకింగు. పోస్టాజుచేరు. బిడ్డలు మొదలు పెద్దవరకు సాధారణమైన వ్యాధులన్నిటికీ అనుపానభేదములతో వాడవలెను. ఇవిగాక ఈ దిగువ తెలుపబడినవి అత్యద్భుతమగు గుణమిచ్చును.

వ్యవస్థాపకసాయనము:—బలహీనత, రక్తిములేనివారు, నిశ్శక్తులు, జ్ఞాపకశక్తిలేనివారు, అతి కాక మొదలగు వ్యాధులు కలవారి కిదిరామహాణమునాటికీ. వైద్యములను కుదుర్చుటయేగాక మంచిర కృత్తిని, అద్భుతమైన ధాతువృద్ధినికలిగించును.

మహాభృంగములకలెము:—కండ్లమంట, నిద్రలేమి, మనస్సుకు వ్యాకులము, విడువని తలనొప్పి మొదలగు పనిచేయకుండుట మొదలగు శిరో, నేత్రశోగములను తప్పక కుదుర్చును. 2-0-0

దగ్ధపరిహారణి:—ఎక్కిరకము తీట, పొడ, ఎంతకాలము నుండియున్నను మూడుపూటలలో మాడిపోవును. 0-4-0

కాకేళింజనము: కండ్లలో ఎఱుపు, నీళ్లుకారుట, మనక గాయండుట, కండ్లనొప్పి, కండ్లమంట మొదలగునవిమాయచును 0-8-0

మా ఔషధములన్నియు ధరస్వల్పము, ఫలమధికము. దీనినిజము ఒకసారి మాఔషధములు కొనినవారికే తెలియును.

పాశ్చాత్య వైద్యశాస్త్రములను, వైద్యశాలాధికారి, ప్రధానవైద్యులు.

శ్రీ సీతారామవైద్యశాల, మైసూరు.

(594)

కామినియానూనె

వెంట్రుకలేఅందము.

రాలిపోకుండ జాగ్రత్తపడుదు.

వెంట్రుకలు దువ్విసపుడు ఊడకమున్నే త్వరపడకపోయిన ఊడ మొదలుపెట్టి పూర్తిగా పోగును. అట్లుకాకుండా

నేడే కామియానూనెను వాడి సత్వరముగా శిరోజముల గాపాడుకొనుడు. వెంట్రుకల కేజాడ్యమున్నను మాన్చి ఈ దివ్యమధము వానిని మొత్తముగా పట్టువలె నెదుగునట్లుచేయును. ఒకపరీక్షవల్లమీకే తెలియగలదు. మీ శిరోజముల నతిశుభ్రపరచును.

బుడ్డివెల 1 రూపాయి.

3 బుడ్లఖరీదు రూ 2-10-0.

126

వీపిచార్జీలు ప్రత్యేకము.

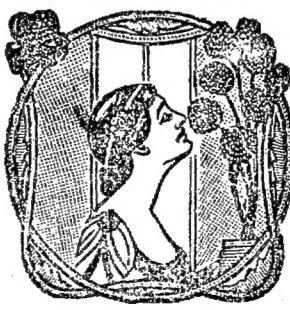
ఆటోదిల్ బహారు

(రిజిస్టరుచేయబడినది)

మీకు ఏసువాసన ద్రవ్యము లేక

అత్తరు కావలసియున్న

ఆటోదిల్ బహారుకు వ్రాయుదు.

1/2 అవున్న బుడ్డి ధర రూ. 2-0-0 } మీ చేతిరుమాలునందు చుక్కలు వేసికొన్న పరిమళ
1 డ్రాం బుడ్డి 0-12-0 } మన్నిదిశలను వ్యాపించును.
1/2 డ్రాం బుడ్డి 0-8-0 }

పై కామినియానూనె, ఆటోదిల్ బహారు మందునరకులమ్ము ప్రతివోటను విక్రయింపబడును. లేకున్న సోలుపజెంట్లగు,

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ,

155 జమ్మానుకీదు, బొంబాయి అని వ్రాసిన బడయగలరు

ఆయుర్వేద వైద్య సంగ్రహము

అన్ని వ్యాధులకును సులభముగా చికిత్సచేసికొన దగిన 600 యోగములు గల వైద్యగ్రంథము. 1-కి 1-4-0 వి. పి. ఆ 6 ఆయుర్వేదచంద్రిక:—వైద్య, ఆరోగ్య, కారీర, విద్య, గణ, చికిత్స మొ|| వ్రాయబడు వైద్యప్రతిక. సం|| చందా రూ. 2-8-0. మాదిరి యుచితము.

పి. సి. ఏ అందు కో, పెరిదేపి, నెల్లూరుజిల్లా.

కర్ణూలహరి

వెల సీ|| 1-కి అ. 6 వి. పి. సహా 0-11-0

ఈ ద్రావకము వలన చెవిపోటు, చెవినుండి చీము కారుట, చెవిబిబ్బడ మొదలగునవి వెంటనే నయమగును. 5,6 బొట్లను చెవిలో పోసిన బాధ వెంటనే తగ్గును.

అమృత తాంజనము డిప్రో,

మదరాసు బొంబాయి

హిందీ - తెలుగు

తెలుగు తెలిసినవారికి హిందీ నేర్చుకొనుటకు వీలయిన సులభశైలిని వ్రాయబడినది.

వాలశిక్ష 0-6-0

మొదటి వాచకం 0-6-0

హిందీ పాకెట్టు డిక్షనరీ 0-0-0.

తన అ ఖర్చు ప్రత్యేకము.

మేనేజరు,

ఆంధ్రప్రతికాకార్యాలయము.

చెన్నపురి.

మానసోల్లాసినీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (కది అణాలు)

వెనులభము! (పోస్టుఖర్చులుప్రత్యేకము) గుణమధికము!

కరీరములో ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగడి. వైద్యకాల కీహాత్రలు దివ్యామృతము. అజీర్ణము, అరుచి, అపులింతలు, అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు భుక్షయము, పిక్కలు, పార్శ్వములు, శిరస్సు, వ్రేళ్లు, అనులు, మొదలగువానియందు గలిగడి నొప్పిలను బోగొట్టి జీవామును మంచి యారోగ్యమునకు దెచ్చును.

ఈ మాత్రలు మేనానాత నొప్పిలను వెంటనే మాన్పును. యిందు అనేక ఔషధులు చేరినవి. అనుభవము ప్రకారం ఔషధముగలచేతను సరమహాంశక్రియ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

విరునామా:— (1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా.